

UKIUMOORTUMIK NALUNAARUSIAQ 2019

NUKISSIORFIIT

UKIUMOORTUMIK NALUNAARUSIAQ 2019

• Innaallagissap aqputaat Sisimiuni imermit nukissiorfimmeersoq

AALLAQQAASIUT

Ukioq oqumigaarfusoq assumukaarfusorlu

Nukissiorfimmii angusaqarluarusussuseqarluinnarpugut. Inuiaqatigiinnut suliffeqarfimmutaaq annertuumik suliaqarusussuseqarpugut. Minnerunngitsumik pissutsinut mingutsitsinnginnerunissamut allannguutini taperseeqataaneq kiisalu innaallagissap, erngup aamma kiassaane-rup akigititaanik sapinngisamik appasitsinissaq. Sulissutigaarput avatangiisitigut aamma aningaasaqarnikkut piujuartitsinissaq – Nukissiorfinni aamma inuiaqatigiinni.

Ukioq 2019-imi anguniakkat siunnerfiillu arlallit angusimagatsigit nuanaarutigisinnaasimavarput. Unamminartunilli nalaataqarsimavuguttaaq taakkulu kingunerisimavaat ukiup aallartinnerani pilersaarutaasimasut allaanerumik suliat ilaat ingerlattariaqartarsimagatsigit.

Nuna tamakkerlugu uuliamut taarsiullugu ataavartumik nukissiornermut suliniutitut pilersarusiat ingerlalluarsimani tulluusimaarutigaa-gut. Taamatuttaaq tuullusimaarutigaarput nunaqarfinni erngup pitsaasusiat qaffasinnissaannik suliaqarnittaa qanoq kinguneqarsimani, imermik qalaatitseqqaqqusinerit kingullit 2019-imi taamaatinneqarput. Tamatumunnga ilutigitillugu tulluusimaarluta aammaarluta 2019-imi qularnaarlugu paasivarput, Nukissiorfiit tassaasut suliffeqarfik anertuumik iluarisimaarinniffiusut.

Ukiup ingerlanerani unamminarnerpaaq septembarimi naammattoorparput. Suliffeqarfitsinnik amerlasuut suliatik ingerlatatik unitsinnartari-aqarsimavaat Uummannami imermik pilersuineri ajornartorsiuteqar-toq paasineqarmat. Immikkut illuinnartumik suliaqarnissaq pisariaqarsi-

mavoq Uummannami imermik imerneqartussamik minguitsumik peqar-nissaq qulakkeerniarlugu aamma imermik pilersuineq nalinginnaasq pi-lerseqqinniarlugu.

Ukiuumoortumik naatsorsuutit 2019-imut takutippaat Nukissiorfiit ani-ngaasaqarnermikkut unamminartoqartitsilaartut. Ataatsimut katillugit annikitsumik amigartooruteqarpugut 5 mio. kr.-inik, taamaattorli taman-na ajornerusinnaasorujussuugaluarpoq. Naak taamaakkaluartoq innaal-lagissamut, imermut aamma kissaanermut akigititatta appasittuunerat taamatut inissisimatinnarpagut, naak assigiinngitsuninngaannit aningaa-saqarneq annertusiartortumik tatisimaneqaraluartoq.

Nukissiorfiit ukiuni arlalinni pisortaanerat, Michael Pedersen, 2019-imi inuulluaqqarput. Pisortaanermik nutaamik toqqaasoqarnissaata tu-ngaanut atorfimmii Nukissiorfiit aningaasaqarnermut pisortaat, Claus Andersen-Aagaard, inissisimagallarpoq.

Nukissiorfiit sulisuisa suliaqarluarsimanerminnut qutsavissaapput. Pi-ngaartumik ulluinnarni ingerlatsinermik isumaginninnerannut, tutsui-ginninnerujussuannut aammattaaq Nukissiorfiit niuernerannik ineri-ar-tortitseqataanerit aallussinerannut. 2019-imi immikkut qutsavissaap-pu naatsorsuutaasimanngitsumik pisoqarsimatillugu ingerlaannartu-mik ikiuullutik sulisimasut. 2020-mi suliaqarluarneq taamaattoq inger-laqqissaq.

Claus Andersen-Aagaard
Nukissiorfimmii pisortaanerugallartog

NUKISSIORFIIT
ISSORTARFIMMUT 3
POSTBOKS 1080
3900 NUUK
KALAALLIT NUNAAT

OQA.: +299 34 95 00
FAX: +299 34 96 00

NUKISSIORFIIT@NUKISSIORFIIT.GL
WWW.NUKISSIORFIIT.GL

UKIUMOORTUMIK NALUNAARUSIAQ 2019
ASSIT HELLE NØRREGAARD, NUKISSIORFIIT
ILUSILERSORNERA NUISI GRAFIK
NAQITERNEQARFIA DAM GRAFISK

8 KISITSISIT PINGAARNERIT AAMMA KISITSISIT NAJOQQUTASSAT

10 OQAASEQAATIT

10 Aqutsisut oqaaseqaataat

11 Kukkunersiuisup arlaannut
attuumassuteqanngitsup oqaaseqaataa

14 NUKISSIORFIIT UKIOQ 2019-IMI

16 AQUTSISUT NALUNAARUSIAAT

17 Siunissamut iliuusissatut pilersaarut

25 Nukissiamik pilersuineq

29 Imerkik pilersuineq

32 Nunap immikkoortui ukiumi 2019-imi

37 Inuiaqatigiinnut akisussaaffik

46 2020-mut isumalluarnerit

49 Aningaasaqarneq

53 Soqutiginnittut/soqutigisat

54 Nalorninartoorfiusinnaasunik aqutsineq

56 UKIUMOORTUMIK NAATSORSUUTINUT OQAASEQAATIT

59 NAATSORSUUSIORNERMI PERIUSEQ ATORNEQARTOQ

62 NAATSORSUUTITIGUT ANGUSAT NALUNAARSORNEQARNERAT

63 OQIMAAQATIGISSITSINEQ

63 Pigisat nalillit

64 Akiitsut

65 ANINGAASAT KAAVIAARNERISA NALUNAARSORNERAT

66 NASSUIAATIT

74 ILANNGUSSAQ: AGGUAASSINERMUT NAATSORSUUTIT

KISITSISIT PINGAARNERIT AAMMA KISITSISIT NAJOQQUTASSAT

mio. koruunit.

	2019	2018	2017	2016	2015
NAATSORSUUTITIGUT ANGUSAT					
Ilanngaaseereerluni kaaviiartitat	749,4	781,9	836,1	825,4	852,3
Nioqutissiornermi atukkat	(178,8)	(196,2)	(204,5)	(203,7)	(223,3)
Ingerlatsinermut aningaasartuutit	(371,3)	(368,8)	(309,8)	(302,2)	(308,8)
Nalikilliliinerit	(123,0)	(127,0)	(241,9)	(244,6)	(237,8)
Erniat	(81,3)	(85,4)	(92,9)	(100,7)	(109,0)
Ukiumi angusat ingerlatsinermut tapiissutit pinnagit	(5,0)	4,6	(12,9)	(23,5)	(23,2)
Ingerlatsinermut tapiissutit	0,0	0,0	13,7	24,0	34,4
Ukiumi angusat ingerlatsinermut aningaasartuutit kingornatigut	(5,0)	4,6	0,8	0,5	11,2

OQIMAAQATIGIISSITSINEQ					
Naliliutit sanaartugaanngitsut	0,5	1,5	16,0	26,1	22,4
Sanaartukkanit naliliutit	2.841,4	2.773,3	4.320,5	4.411,1	4.510,9
Kaaviiartitsinermi naliliutit	226,5	246,6	266,5	255,7	301,8
Namminerisamik aningaasaatit	1.371,2	1.376,2	2.996,6	2.995,8	2.993,4
Akiitsut piffissami sivisuumi akilersugassat	1.527,3	1.480,0	1.466,4	1.466,9	1.596,7
Oqimaaqatigiissitsinerup katinnera	3.068,4	3.021,3	4.603,0	4.692,9	4.835,2

ANINGAASANIK KAAVIAARTITSINEQ					
Ingerlatsinikkut ingerlanneqartut	111,8	165,1	189,6	279,1	227,1
Aningaasalersuinikkut ingerlatat	(190,1)	(190,2)	(141,3)	(148,5)	(131,7)
Aningaasaliissuteqarnikkut ingerlatat	83,2	18,7	(69,8)	(132,8)	(135,4)
Aningaasat tigoriaannaat allannguutaat	4,9	(6,5)	(21,6)	(2,2)	(40,0)

KISITSISIT NAJOQQUTASSAT					
EBITDA	199,3	217,0	321,9	319,5	320,9
Immikkut inissitat ilanngunnagit angusat	(5,0)	4,6	(12,9)	(25,8)	(26,7)
Aningaasalersuinermi iluanaarutit annertussusiat ingerlatsinermut tapiissutit pinnagit	(0,2 %)	0,3 %	(0,3 %)	(0,5 %)	(0,5 %)
Akiliisinnaassuseqarneq	44,7 %	45,5 %	65,1 %	63,8 %	61,9 %
Nukissiorfiit ilanngaaseereerluni Landskarsip tigoriaannaataanut sunniutai	(74,1)	(10,4)	198,0	215,8	185,5

NAATSORSOQQISSAAKKAT					
Innaallagialaq atuisunut nalinginnaasunut tunisaaq (GWh)	196	199	193	186	193
Innaallagialaq aalisakkanik suliffissuarnut tunisaaq (GWh)	39	39	36	39	35
Imeq atuisunut nalinginnaasunut tunisaaq (mio. m ³)	2,5	2,5	2,4	2,5	2,5
Imeq aalisakkanik suliffissuarnut tunisaaq (mio. m ³)	2,4	2,3	2,0	1,9	1,5
Kiak kiassaanermut tunisaaq (GWh)	315	342	320	310	337
Sulisut ukiumut sulisutut naatsorsorlugit amerlassusiat	405	395	374	375	372

OQAASEQAATIT

Aqutsisut oqaaseqaataat

Ullumi ulloq manna Nukissiorfiit ukiumoortumik naatsorsuutaat 1. januaari 2019 - 31. decembari 2019-imut tunngasut saqqummiuppagut aamma akuersissutigalugit.

Ukiumoortumik naatsorsuutit Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfuitaasa nammineertit naatsorsuusiortarnerat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 24, 22. december 2017-imeersoq naapertorlugu saqqummiunneqarput.

Nalunaarummi aalajangerneqarpoq ukiumoortumik nalunaarusiaq Kalaallit Nunaanni ukiumoortumik naatsorsuusiortarneq pillugu peqqussut qaqugukkulluunniit atuuttoq tunngavigalugu saqqummiunneqartassasoq, tassani allaanerusut malillugit tamatumani pineqarmat suliffeqarfik namminersorlutik oqartussanit pigineqartoq, tassa inuiaqatigiinnit minanerinninissaq aallaavigalugu ingerlanneqartoq immikkut inatsimmit killilersorneqartoq.

Matumuuna uppersarsarparput:

- Tassa ukiumoortumik nalunaarusiaq eqqortumik takussutissiivoq, tassa imaappoq ukiumoortumik nalunaarusiami minitaqartoqanngilaq imaluunniit kukkusumik ilisimatitsisoqarnani.
- Tassa iliuuserineqartut naatsorsuutit saqqummiunneqarnerannut ilaatinneqartut inatsisinik aamma najoqqutassanik allanik, kiisalu isumaqatigiissutinik aamma nalinginnaasumik ileqqunik naapertuipput.
- Tassa suleriaatsinik pilersitsisoqarsimavoq taakkunatigut aningaasatigut ingerlatsinermi aningaasaliissutaasimasunik, ukiumoortumik nalunaarusiami ilaatinneqartunik naleqquttumik aqutsisoqarluni.

Ukiumoortumik nalunaarusiaq Inatsisartunit akuerineqartussanngorlugit inassutigineqarput.

Nuuk, ulloq 20. aprili 2020

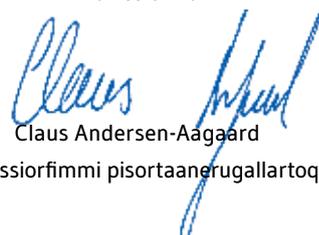
Inuusutissarsiornermut Nukissiteqarnermut
Ilisimatusarnermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Jørn Skov Nielsen

Naalakkersuisoqarfimmi pisortaaneq

Nukissiorfiit

Claus Andersen-Aagaard

Nukissiorfimmi pisortaangrugallartoq

Kukkunersuiusup arlaannut attuumassuteqanngitsup oqaaseqaataa

INATSISARTUNUT

Inerniliineq

Nukissiorfiit ukiumoortumik naatsorsuutaat ukiumut naatsorsuusiortiumut 01.01.2019 - 31.12.2019-mut kukkunersiorpagut, taakkununga ilaapput naatsorsuutitigut angusat nalunaarsorneqarnerat, oqimaaqati-giissitsineq, aningasanik kaaviiartitsinerup nalunaarsorneqarnera aamma nassuiaatit, tassunga ilaavoq naatsorsuusiortiumut periuseq atornerqar-toq. Ukiumoortumik naatsorsuutit Namminersorlutik Oqartussat suliffe-qarfiutaasa nammineertit naatsorsuusiortarnerat pillugu Namminersor-lutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 24, 22. december 2017-imeersoq (matuma kingornatigut nalunaarut) naapertorlugu saqqummiunneqarput. Nalunaarummi aalajangerneqarpoq ukiumoortumik nalunaarusiaq ukiumoortumik naatsorsuusiortarneq pillugu inatsit pillugu peqqussut qaqugukkulluunniit atuuttoq naapertorlugu saqqummiunneqartassasoq, suliffeqarfittut Namminersorlutik Oqartussat pigisaattut ingerlanneqar-tuunermi kingunerisaanik inuiaqatigiit isiginiarlugit, immikkut inatsit tunngavigalugu maleruagassiornernermi nikingassutit atorlugit.

Uagut isumaqarpugut ukiumoortumik naatsorsuutit suliffeqarfiup pigisa-nik nalilinnik, akiitsuunik aamma aningaasaqarnikkut inissisimaneramik 31.12.2019 killigalugu eqqortumik takussutissiisut, aammattaq ingerlat-siviup ukiumi naatsorsuusiortiumut 01.01.2019 - 31.12.2019-imut ingerlat-sinermini angusai Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaasa nammi-neertit naatsorsuusiortarnerat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 24, 22. december 2017-imeersumut naapertuuttut.

Inerniliinermut tunngavioseq

Kukkunersuiunerput ingerlapparpugut nunat tamalaat akornanni kukkuner-suiineq pillugu maleruagassat nalinginnaasut tunngavigalugit aamma pi-masaqaatit sulii allat Kalaallit Nunaanni atuuttut tunngavigalugit, aammattaq pisortat suliffeqarfiutaannit kukkunersuiinermi nalinginnaasut, tassami kukkunersuiineq nalunaarut naapertorlugu ingerlanneqarpat. Taakku male-ruagassat nalinginnaasut malillugit uagut akisussaaffippugut aamma pi-masaqaatit kukkunersuiusup oqaaseqaataani immikkoortumi uani "Kukkunersuiusup naatsorsuutit kukkunersuiinermini akisussaaffia" nassuiaassutigine-qarput. Ingerlatsivimmum attuumassuteqanngilagut nunat tamalaat akornanni kukkunersuiusup ileqqorissaarnissamut maleruagassat naapertor-lugit (IESBA's Etiske regler – [IESBA-p Ileqqorissaarnissamut maleruagassat]) aamma pi-masaqaatit sulii allat Kalaallit Nunaanni atuuttut tunngavigalugit, taamatuttaq uagut maleruagassat aamma pi-masaqaatit taakkua naapertor-lugit ileqqorissaarnissamut pisussaaffigut naammassillutigit. Uagut isumar-put malillugu kukkunersuiinermi uppersaasiineq naammattoq angune-qarpoq, aamma inerniliinissatsinnut tunngavissatut naleqquppoq.

Aqutsisut ukiumoortumik naatsorsuutit akisussaaffiat

Aqutsisut akisussaaffigaat ukiumoortumik naatsorsuutit nalunaarut naa-pertorlugu eqqortumik takussutissiisut suliarissallugit. Taamatuttaq aqutsisut akisussaaffigaat suliffeqarfimmi namminer-mi misissuisarnerit, ukiumoortumik naatsorsuutit eqqortumik takussutissiisunik pingaar-tilinnillu kukkusumik paasissutissiinnigsumik suliaqarnissamut aqutsi-sunit isigineqartut, tamanna peqqusersiornermik imaluunniit kukkunermik tunngaveqaraluarpuunniit.

Naatsorsuutit suliarineqarnerannut atatillugu aqutsisut akisussaassuse-qarfigaat suliffeqarfiup ingerlatsinerminik ingerlatsiinnarnissaminut pi-ginnaaneqarnera nalilissallugu, ilisimatitsissutigissallugit pissutsit inger-latsiner-mik ingerlatitseqqinnissamut tunngasut, tamanna naleqquppat, aammattaq ukiumoortumik naatsorsuutit suliarissallugit ingerlatseq-qinnarnissaq tunngavigalugu naatsorsuusiortiumut periutsit tunngavi-galugit, imaanngippat aqutsisut siunertaralugu suliffeqarfiup uniinnarnis-saa, ingerlatsineq unissanersoq imaluunniit allamik piusumik periarfissa-qannginnerseq taamaaliornissarluni kiserngorulluni.

Kukkunersuiusup ukiumoortumik naatsorsuutit akisussaaffia

Uagut anguniagarput tassaavoq annertunerpaamik qularnaarniarlugu ukiumoortumik naatsorsuutit tamakkiisumik isigalugit pingaarutilinnik kukkusumik ilisimatitsinninnerat, tamanna peqqusersiornermik imaluunniit kukku-nermik tunngaveqaraluarpuunniit, kiisalu kukkunersuiusut oqaaseqaataannik inerniliinertalimmik tunniussinissarpugut. Annertunerpaamik qularnaarinninneq tassaavoq qularnaarinninneq qaffassissoq, kisianni kukkunersui-ineq tamanna nunani tamalaani maleruagassat nalinginnaasut malillugit aamma pi-masaqaatit sulii allat Kalaallit Nunaanni atuuttut tunngavigalugit suliarineqartoq, aammattaq pisortat suliffeqarfiutaannik kukkunersui-nermi nalinginnaasut tunngavigalugit, annertuumik kukkusumik ilisimatitsiner-mik, taamaattoqarsimappat, tamatigut qulaajaasinnaaneranik qularnaar-nerunngilaq. Kukkusumik ilisimatitsineq peqqusersiornermik imaluunniit kukkunermik tunngaveqartumik pilersinnaavoq aamma pingaaruteqartutut isigineqarsinnaavoq tupigisassaangitsumik naatsorsuutit eqqorsinnaap-pat, taakku ataasiakkaarlutik imaluunniit ataatsimoorlutik aningaasaqarner-mut tunngatillugu aalajangiinernut sunniuteqarpat, naatsorsuutit atui-susut ukiumoortumik naatsorsuutit tunngavigalugit aalajangiinernut.

Kukkunersuiunissinnut atatillugu nunani tamalaani maleruagassat nalingin-naasut malillugit aamma pi-masaqaatit sulii allat Kalaallit Nunaanni atuut-tut, aammattaq pisortat suliffeqarfiutaannik kukkunersuiinermi nalingin-naasut tunngavigalugit ingerlanneqartumi, suliatigut nalilersuineq ingerlat-tarparput aamma kukkunersuiinerup ingerlanneqarnerani ilinniakkavut tunngavigalugit qularnartoqartitsineq atortarparput. Tamakku saniatigut:

- Ukiumoortumik naatsorsuutit paasiniartarparput aamma nalilersor-tarlutigu pingaaruteqartumik kukkusumik ilisimatitsisoqarsinnaaneran-ut nalorninartuusinnaasut, tamanna peqqusersiornermik imaluunniit kukkunermik tunngaveqaraluarpuunniit, kukkunersuiiner-mi ingerlat-sinerit ilusilersortapavut aamma ingerlattelutigit tamakkunani nalor-ninartuusinnaasut qisuariarfigalugit aammattaq kukkunersuiiner-mi uppersaaneq angusarparput, naammaginatussasooq aamma ator-neqarsinnaasusaaq inerniliinissatsinnut tunngavigineqarsinnaasutut. Pingaarutilinnik kukkusumik ilisimatitsinerit peqqusersiornermik pissu-teqartut paasinnginnissaannut nalorninartut annertunerupput pingaar-tilinnik kukkusumik ilisimatitsinerit kukkunermik pissuteqartunut naleqqiussilluni, tassa peqqusersiorner-nut ilaasinnaammata peqquser-lunnialuni peqatigiinni-pilunnerit, peqquserlulluni uppersaasersu-siornerit, piaarluneerluni ilanngusinninnerit, salloqittaanerit ima-luunniit suliffeqarfimmi namminer-mi nakkutilliinernik sumiginnaaneq.
- Suliffeqarfimmi namminer-mi nakkutilliinernik kukkunersuiiner-mut pa-sinninneq angusarparput, tassa kukkunersuiiner-mik naleqquttumik pissu-seqartuusumik ingerlatsiner-nik ilusilersuisinnaansinnut attuumassute-

qartoq, kisianni suliffeqarfiup namminerminni nakkutilliinerata pitsaassusia pillugu inerniliinermik saqqummiussinissaq anguniarnatigut.

- Isummerfigisarpavut naatsorsuusioriaaseq aqutsisunit atornerqartoq naleqquttuunersoq, taamatuttaaq naatsorsuutininut tunngatillugu aamma paasisutissanut taakkununga attuumassuteqartunut nalilersuineq aqutsisunit suliarineqarsimasoq naammaginaruunersoq.
- Inerniliigutta, tassa aqutsisut ukiumoortumik naatsorsuutininik sulii ingerlaqqinnissaq tunngavigalugu naatsorsuusiortarnermut periuseq tunngavisoq suliaqarsimanera naleqquttuusoq, taamatuttaaq kukkunerisuinerumut uppersaanaermik angusaq tunngavigalugu malunnaateqarluartumik qularnartoqarnerisooq pisunut imaluunniit pissutsinut attuumassuteqartunik, tamakku suliffeqarfiup ingerlatsinerimik nangitsinissamut piginnaaneqarnerannik annertuumik qularnermik pilersitsisinnaallutik. Uagut inerniliigutta malunnaateqarluartumik qularnartoqarnera, taava uagut kukkunerisuinerimi oqaaseqaatitsinni tamanna pillugu paasisutissat eqqumaffigeqqussavagut naatsorsuutini, imaluunniit paasisutissat taamaattut amigarpata inerniliinerpuit naleqqussassavarpuit. Uagut inerniliinitsinnut tungavivooq kukkunerisuinerimi uppersaanaat, kukkunerisuinitsinnut atsiornitsinni qaammatisiutit ulluat taanna tikillugu angusarpuit. Taamaattorli siunissami pisut imaluunniit pissutsit suliffeqarfiup ingerlatsinerminik ingerlatsinnaajunnaarnera kingunerisinnaavaat.

Aqutsisut qullersaaneruset attaveqaqatigisarpagut ilaatigut kukkunerisuinerup annertussusissaatut pilersaarut aamma piffissami qaqugu ingerlaneqarnissaanut tunngatillugu, aammattaq kukkunerisuinerimi malugisavut malunnaateqarluartut pillugit, tamatumunnga ilanngullugit suliffeqarfimmi namminerimik nakkutilliinerumut amigaataajunnartut malunnaateqarluartut kukkunerisuinitsinni paasisavut pillugit.

Aqutsisut nalunaarusiaat pillugu oqaaseqaat

Aqutsisut nalunaarusiaannut aqutsisut akisussaassuseqartuupput.

Ukiumoortumik naatsorsuutit pillugit inerniliinitsinnut aqutsisut nalunaarusiaat ilanngunneqanngilaq, kiisalu aqutsisut nalunaarusiaat pillugu sumilluunniit qularnaatumik inerniliussamik saqqummiussinngilagut.

Kukkunerisuinitsinnut atatillugu uagut akisussaaffigaarput aqutsisut nalunaarusiaat atuassallugu aamma tamatumunnga atatillugu aqutsisut nalunaarusiaat pingaaruteqartutigit naatsorsuutininut imaluunniit uagut kukkunerisuinitsinnut atatillugu ilisimasalikkatsinnut naleqqutinnginnerisooq imaluunniit allatigut pingaaruteqartunik kukkusumik ilisimatitsinerimik imaqaarnerisooq eqqarsaatigissallugu.

Tamatuma saniatigut uagut akisussaaffigaarput aqutsisut nalunaarusiaat ukiumoortumik naatsorsuusiortarnermut inatsimmi piumasaqaataasunik paasisutissanik ilaqaarnerisooq eqqarsaatigissallutigu.

Suliarisimasarput tunngavigalugu uagut isumaqarpugut aqutsisut nalunaarusiaat ukiumoortumik naatsorsuutininut naleqquttoq, kiisalu ukiumoortumik naatsorsuutit ukiumoortumik naatsorsuusiortarnermut inatsit tunngavigalugu piumasaqaataasut naapertorlugit suliarineqarsimasooq. Aqutsisut nalunaarusiaanni pingaaruteqartunik kukkusumik ilisimatitsisoqarsimaneranik naammattuunngilagut.

Inatsit aamma maleruagassat allat naapertorlugit uppersaanaeq

Inatsisunik – sukumiisumik tunngaveqarluni kukkunerisuineq aamma ingerlatsivinnik kukkunerisuineq pillugit oqaaseqaat

Aqutsisut akisussaaffigaat iliuutsit naatsorsuutininik saqqummiussinerimik ilanngunneqartut aningaasaliissutit naluarnarutigineqartunut, inatsisunut aamma najoqqutassanut allanut aammattaq isumaqatigiissutininut isumaqatigiissutigineqarsimasanut aamma nalinginnaasumik periutsinut naapertuuttuunerat. Aqutsisut aammattaq akisussaaffigaat aningaasaqarnermut tunngatillugu tapiissutit aqunneqarnerisa mianerineqarnerat, tassa ukiumoortumik naatsorsuutininut ilanngunneqarsimasanut tunngatillugu. Tamatumunnga atatillugu aqutsisut akisussaaffigaat atortunik aamma periutsinik pilersitsisoqarsimanera, taakkua sipaarnarnermut, niqqutissiornermut aamma aallussilluarnermut tapertaassallutik.

Ukiumoortumik naatsorsuutininik kukkunerisuinitsinnut atatillugu uagut akisussaaffigaarput inatsisunik – sukumiisumik tunngaveqarluni kukkunerisuineq aamma ingerlatsivinnik kukkunerisuineq ingerlatsissallugit pisorat suliffeqarfutaannik nalinginnaasumik kukkunerisuinerimik sammisat toqqakkat kukkunerisussallugit. Inatsisunik – sukumiisumik tunngaveqarluni kukkunerisuinitsinni sammisat toqqarneqartut isumannaatumik misissortarpavut, iliuutsit misissorneqartut naatsorsuutininik saqqummiussinerimik ilaatinneqartut aningaasaliissutit pillugit aaljangersakkanut, inatsisunut aamma najoqqutassanut allanut aammattaq isumaqatigiissutininut isumaqatigiissutigineqarsimasanut aamma nalinginnaasumik periutsinut tulluarnut naapertuuttuunersut. Ingerlatsivinnik kukkunerisuinitsinnut atatillugu nalilersorparput isumannaatsuuneq annertoq pigineqaarnerisooq atortunut, periutsinut imaluunniit iliuutsinut misissorneqartunut atatillugu, taakkua ingerlatsinerimik aningaasaqarnikkut tapiissutit mianerineqarnerisut aamma sammisanik ingerlatsinerimik ukiumoortumik naatsorsuutininut ilaatinneqartunut atatillugu.

Suliarisarput ingerlassimasarput tunngavigalugu inerniliigutta isornartumik oqaaseqaateqarnissamut pissutissaqartitsisunik naammattuulluta, taava tamakku oqaaseqaammik matumani nalunaarutigisussaavagut.

Tamatumunnga atatillugu malunnaateqarluartunik isortartumik oqaaseqaatissaqanngilagut.

Nuuk, ulloq 20. aprili 2019

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33 96 35 56

Bo Colbe
Kukkunerisuusooq naalagaaffimmit akuerisaasooq
MNE-nr. 24634

Nummi taseq imeqarfiusoq

NUKISSIORFIIT UKIOQ 2019-IMI

405

SULISUT

7,2 %

ILINNIARTUT

2

SOFTWAREROBOTIT

20.000

SULLITAKKAT

5

IMERMIT NUKISSIORFIIT

91,3 MW

6

SOLCELLENUT ATORTUT

139 kW

2

ANORISAATIT

50 kW

◇ 2019-imi nutaat/nutarterneqartut

17

ILLOQARFIIT

52

NUNAQARFIIT

Ikummatissanit nunap iluaneersunit

Imermit nukissiaq

72 %

NUKISSIAQ
ATAAVARTOQ

Eqqakkanit

91

INNAALLAGISSIORFIIT

2019-imi 1 nutaaq,
3-t iluarsaanneqarput

23

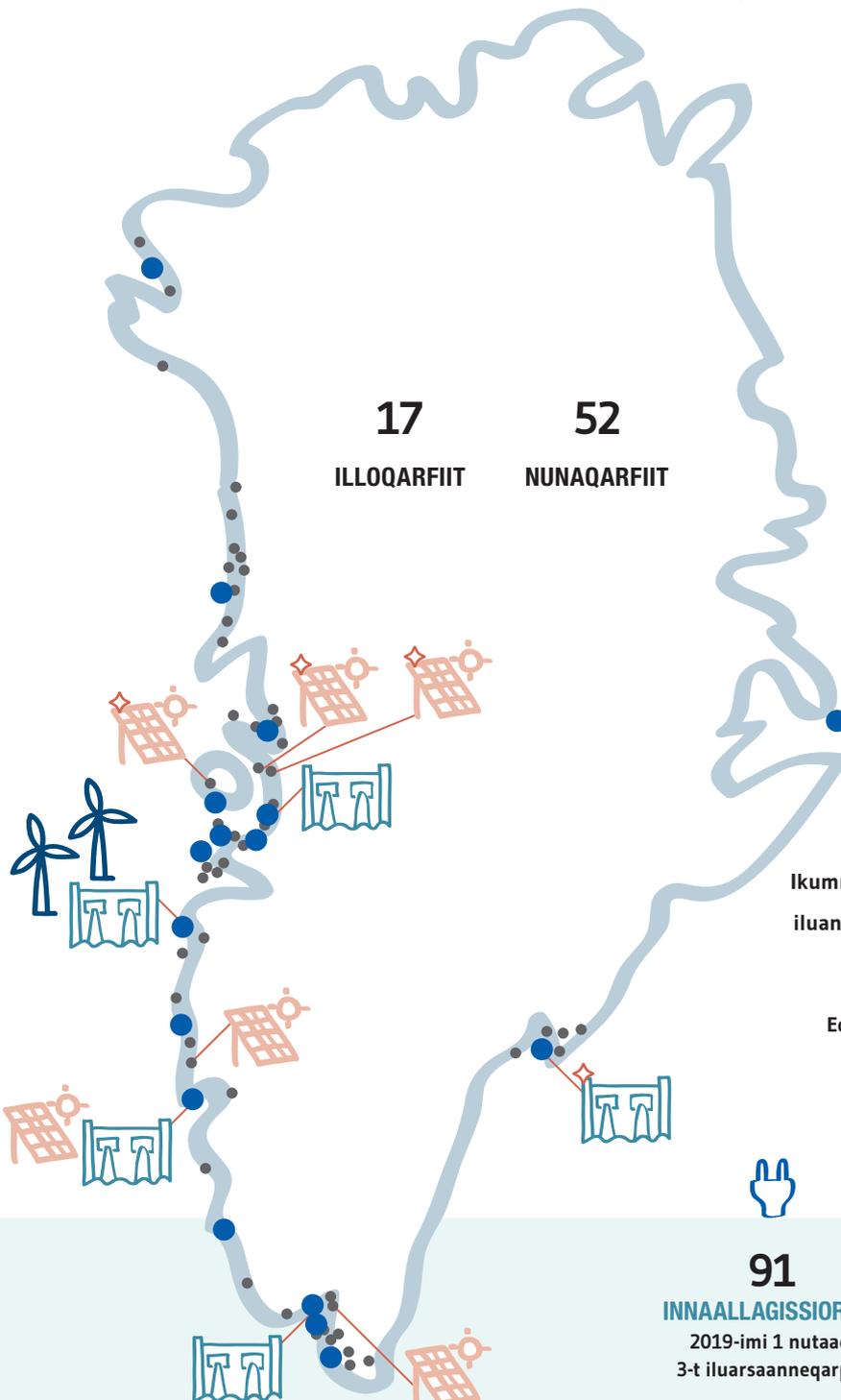
KIASSAATEQARFIIT

69

IMEQARFIIT

2019-imi
6-t iluarsaanneqarput

Tunísat

235 mio. kWh

4,9 mio. m³

315 mio. kWh

Akit

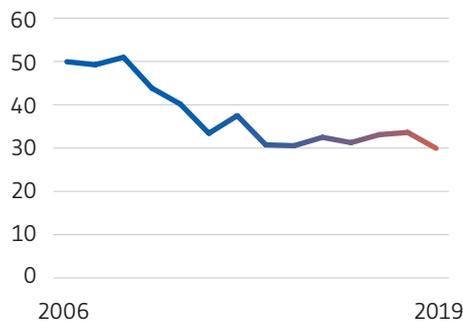
1,65 kr./kWh

20 kr./m³

680-740 kr./MWh

NUKISSIORFIIT UULIAMIK ATUINERA

Mio. liiterimut

39 MIO. KR.

akikinnerusumik akilikkat aalisakkerivinnut akigitinneqartoq aqutigalugu

749,4 MIO. KR. KAAVIAAR-TITSINEQ

192,0 MIO. KR. ANINGAA-SALIISUTIT

NUNAQARFIIT

ILLOQARFIIT

-5,0 MIO. KR. UKIUMOORTUMIK NAATSORSUUTITIGUT ANGUSAT

ULLUT IMERMIK QALASSEQAARNISSAMUT INNERSUUSSUTEQARFIIT

Amerlassusii

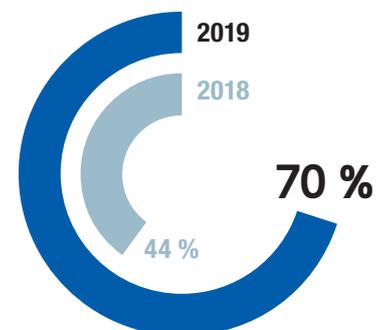
3.491

230

2014

2019

IMEQARFINNIT ERNGUP IMERNEQARTUSSAP ISUMANNAATSUUNERANIK UPPERNARSAATITAQARTUNIT

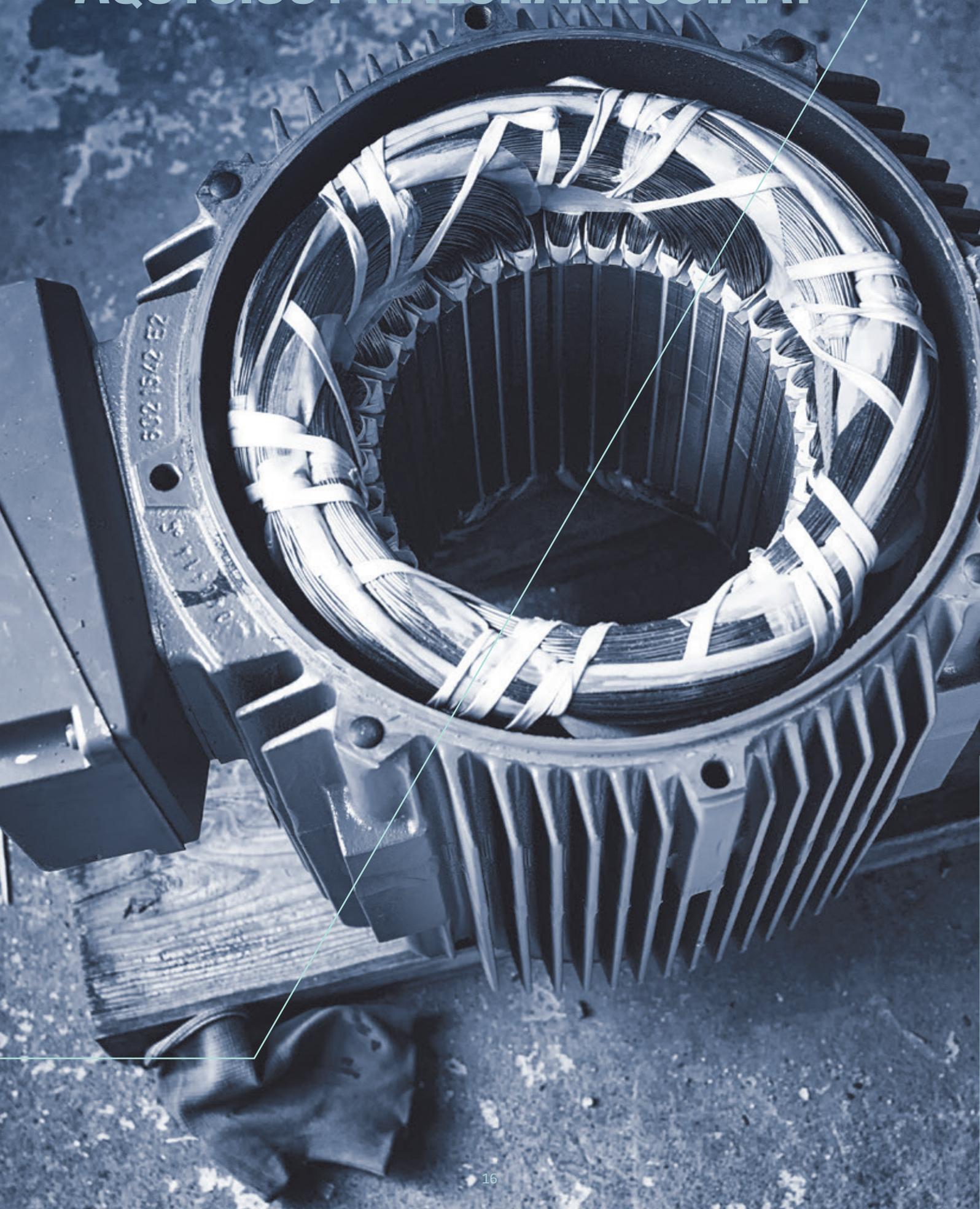
2019

2018

70 %

44 %

AQUTSISUT NALUNAARUSIAAT

Siunissamut iliuusissatut pilersaarut

Nukissiorneq imermillu pilersuineq nutarterneqassaaq siunissamullu qulakkeerneqassaaq. Kikkut tamarmik imermik nukissiamillu pitsaalluinnartumik, naammaginnartumik akeqartinneqartumik nuna tamakkerlugu pilersuineq qulakkeerniarlugu. Taamaattumik Naalakkersuisut nukissiuuteqarnermut imermillu pilersuinerimik Immikkoortumut Pilersaarutaat 2017-imeersoq sammisami ineriartortitsinissamut anguniagaqangaatsiarpoq. Nukissiorfiit siunissamut iliuusissatut pilersaarutaat 2018-2022-mut immikkoortumut pilersaarummik tunngaveqarpoq aamma Nukissiorfiit suliaanut tamanna naleraavoq.

Nukissiorfiit aqqissuussaananerata iluani ulluinnarni sapinngisamik pitsaanerpaamik qulakkeerininniarlutik sulinerup avataatigut, pilersaarut siunissamut iliuusissatut suliaqarnermut aamma ineriartortitsinermut suliniutinut suleqataasorpasuppupput. Ineriartortitsinermut suliniutinut, pilersuinermut aamma avatangiisit silallu pissusaanut ajoqusiinnginnissamut suliniutinut pitsanngorsaaqataassapput aammattaaq Nukissiorfiit niuernerneq ingerlatsineranut nukittorsaaqataassallutik.

2019 qiteqqunnerani siunissamut iliuusissatut pilersaarummik suliaqarnerput nalilersorparput. Nalilersuinerup takutippaa anguniakkat ilaat aamma anguniakkat immikkoortortarpaaluit angusimagigut, takusutissat ilagaattaaq anguniakkat ataasiakkaat ilaat naleqqussarneqartariaqarneri tulleriaareqqinnissarlu pisariaqartut. Taamaattumik Nukissiorfiit siunissamut iliuusissatut pilersaarutaat nutarterparput, qitiutinneqatullu tallimaasut ima imaqaalerluni:

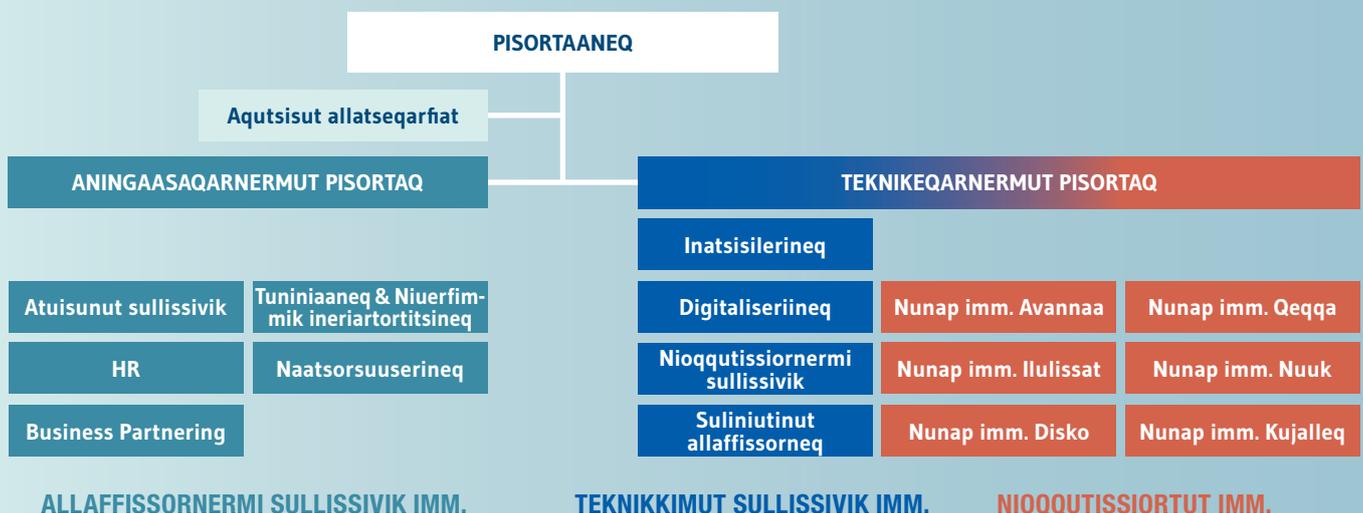
1. Ataavartumik nukissiorneq
2. Niuernerimik ineriartortitsineq
3. Digitaliseeriineq
4. Erngup pitsaassusia
5. Suliffeqarfimmik ineriartortitsineq

Siunissami iliuusissatut pilersaarummi sulineq patajaallisaanermi Nukissiorfiit qullersaqarfiani aqqissuussaaneq allannortisarneqarpoq 1. januaari 2020 atuutilersinneqartumik. Suliffeqarfiup aqqissuussaananera Takusutissiaq 1-imi takutinneqarpoq. Qullersaqarfik katinneqarpoq agguakkani marluusuni. *Teknikimi ikiuinerneq-immikkoortortami* immikkoortortaqaarfii nunap immikkoortuinut teknikimut tunngatillugu ikiuinissaq akisussaaffigaat aamma suliffeqarfimmi sumiluunniit suliniutinut ataqtigiissaarineq. Teknikimi ikiuinerneq-immikkoortortamut ilaapput immikkoortortaqaarfii tassaasut Nioqutissiornermi ikiuineq, Suliniutinut allaffissorneq aamma Digitaliseeriineq. Digitaliseeriinerneq immikkoortortaqaarfittaami sammisat aamma suliaqarfii arlallit, digitaliseeriinerimik tunngassuteqartut katersorneqarput, taamaaliornikkut Nukissiorfiit sammisani taakkunanani suliaqarneq pitsanngorsaanerlugu. *Allaffissornermi ikiuinerneq-immikkoortortami* ilaapput suliffeqarfimmi tamarmiusumi allaffissornermi immikkoortortaqaarfii: Atuisunut Sullissivik, Tuniniaanerumut aamma Nittarsaassinerumut Ineriartortitsivik, Human Ressource, Naatsorsuuserineq aamma Business Partnering. Nukissiorfiit nunami immikkoortui arfniliusut suliffeqarfiup aqqissuussaananerani agguaqatigiinni pingajuattut allannortinneqangiilaq. Suliffeqarfiup aqqissuussaananerani allannortitsinerup malitsigisaanik immikkoortortaqaarfimmi pisortat ikilineqarput immikkoortortaqaarfimmi anginerulerlutik, tamatuma immikkoortortaqaarfimmi qajannaallisaaneruvoq suleqatigiinnissamut ataatsimullu sunneeqatigiinnissamut periarfissierulluni.

Matuma kinguliani sammisat qitiutinneqartut sumut killiffii allaaserineqarput, tamatumunnga ilanngullugit siunniussani nutaani marluusuni: Erngup pitsaassusia aamma Suliffeqarfiup Aqqissuussaananerani ineriartortitsineq.

Takusutissiaq 1

Nukissiorfiit aqqissuussaananerata titartaganngorlugu 1. jan. 2020

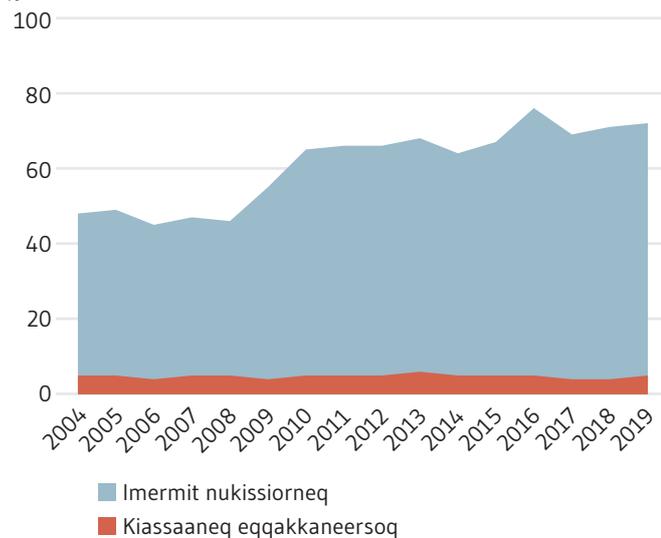
ATAAVARTUMIK NUKISSIORNEQ

Ataavartumik nukissiaq 2030-mi piffinni tamani ajornanngikkaangat ator-neqartassaaq. Tamanna Naalackersuisut nukissiuuteqarnermut Imermillu pilersuiner-mik Immikkoortumut Pilersaarutaanni anguniakkat pingaarnerit ilagaat. Nukissiorfiit siunissamut iliuusissatut pilersaarutaat naapertor-lugu ataavartumik nukissiornermik pissarsiffiusinnaasunit nioqutissior-neq minnerpaamik agguaqatigiissitilluni ukiut tamaasa 2 %-imik ukiut ingerlanerini annertusisinnegartassat.

Ataavartumik nukissiamik atuiner-mi ineriartortitsineq iluamik ingerlavoq, soorlu tamanna Takussutissiaq 2-mi takuneqarsinnaasoq. Nukissiorfiit nukissiamik atuinerata tamarmiusup 71,7 %-ia ataavartumik nukissiamin-gaanneerpoq. Tamanna 2018-imut sanilliullugu annertuserialaerpoq, taa-mani ataavartumik nukissiorneq ator-neqartooq 70,5 %-iummat. Annertuse-riaataasumut pissutaaneruvoq 2018-imit 2019-imut katillugu nukissiap ator-neqartup apparnera. Imermit nukissiorfiit illoqarfimmi imermit nukis-siorfeqarfiusuni kiassaanermik pisariaqartitsineq nammassinnaanerusi-mavaat tamatumunnga patsisaaner-pavaoq ataatsimut isiginilluni ukiu-nerata issaasannerusimanagera. Soorlu assersuutigalugu Sisimiuni ugasianit kiassaanermut nioqutissiornermi uulia ator-neqartooq 2018-imut naleqqi-ussitilluni 2019-imi annikinnerusimavoq, tamatumunnga pissutaavoq imer-mit nukissiornermut ilassutaasumik nioqutissiornermik uuliamik tunnga-veqartumik atuisarnissaq pisariaqarpallaarsimangimmat. Tamatuma sa-niatigut 2019-imi eqqakkanik ikkuullaavinnit kiassaanermik 8 %-imit an-ertunerusumik pissarsisoqarpoq, tassa 2018-imut naleqqiussitilluni.

Takussutissiaq 2

Nukissiap ataavartup annertussusia innaallagissamik aamma kiassaanermut nioqutissiornermut ator-neqartooq, 2004-2019¹

1 Seqerngup kissaanit aamma anorimit nukiliuutit ilanngunneqanngillat.

Nukissiap atavaartup annertusarneqarnissaa tunngavigalugu Nukissiorfiit pilersaarusiortarput aamma tulleriarisarpur, tassa nukissiornermut ataa-vartumik sanaartukkat nuna tamakkerlugu qanoq pilersinneqarsinnaane-rannut tunngatillugu. Taamaattumik naatsorsuutigaarput ukiuni aggersuni nukissiamik ataavartumik atuinerup annertuumik ineriartornissaa aamma tamatuma assigisaanik uuliamik atuinerup annikillinissaa.

Anguniarneqarpoq nukissiornermik ataavartumik suliniutit assigiinngitsu-mik angissuseqartut ataatsikkut ingerlanneqarnissaat Nukissiorfiit nunami immikkoortuini tamani. Anguniarparput makku aallartinniarlugit:

- suliniut angisooq minnerpaamik ukiut pingasukkaarlugit soorlu assersuutigalugu imermit nukissiorfik nutaaq
- suliniut akunnattumik angissusilik ukiut tamaasa 25-75 mio. kr.-inik nalilik
- nukissiornermik ataavartumik suliniut mikinerusoq nunap immikkoortuini tamani ukiut tamaasa

Suliniutit angisuut aamma akunnattumik angissusillit nalinginnaasumik politikikkut akuersissutigineqarnissaat pi-masaqataasarpooq. Suliniutinut mikinerusunut ukiut tamaasa 10 mio. kr.-nit immikkoortittar-pagut. Qulak-keerneqassaaq nukissiornermik ataavartumik suliniutit imminut akilersin-naaner-usut siulliullugit ingerlanneqarnissaat, taakkua suliniutinut allanut aningaasalersuiner-mut iluaqutaasinnaammata.

Nukissiorfiit 2019-imi aalajangiinissamut tunngavissamik suliaqarpoq Qa-sigiannugit aamma Aasiaat imermit nukissiorfimmit pilersorneqarnissaa-nut pilersitsinissamut, Nuup eqqaani Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni Imermit Nukissiorfiup allineqarnissaanut aamma anorisaatinik nappaanis-samut Nanortalimmik pilersuisussanik. Manna tikillugu aalajangerneqar-poq imermit nukissiorfiit pillugit suliniutit marluk ingerlateqqinnissaat taamaalilluni 2020-mi ukiakkut ataatsimiinnermi nukissiorfinnut taakku-nunnga marlunnut sanaartorerup ingerlanneqarnissaa aamma aningaas-alersorneqarnissaat inaarutaasumik isummerfigineqassapput.

Nukissiorfiit 2020-mi aningaasat immikkoortitat 10 mio. kr.-nik atorniar-paat seqerngup qinngornerinik katersuisartunik suliniutinut arfinilinnut aamma imaassinnaavoq Sisimiuni misilittaavimmut anorisaamut ilassutaa-sussamut. Suliniutit sukumiinerusumik immikkoortumi uani *Nukissiamik pi-lersuineq* allaaserineqarput.

NIUERNERMIK INERIARTORTITSINEQ

Nukissiorfinni tunisaqartarnerput annertusitinniarparput aamma ani-ngaasartuutit annikillilugit taamaaliornikkut mingutsitsinnginnerusu-mut nuukkiartorneq aningaasaliissuteqarfigisinnaa-niarlugi. Taamaammat 2018-imi tuniniaanermut aamma niuerner-mik ineriartortitsiner-mik immik-koortartaqarfimmi aallartitsipput. Taamatut iliuuseqarnermut pingaar-utilik tassaavoq tuniniaanermut aamma nittarsaassiner-mut immikkoortor-taqarfik nutaatut pilersinneqartooq, aammattaaq siunissamut iliuusissatut pilersaarummi tamatuma sammisap qitiutinneqarnissaanut annertuumik akisussaaffeqarput.

Sullitanik attaveqarneq aamma ineriartortitsiner-mi suliniutit

2019-imi suleriaatsinik ilusilersuiniarnermik, Nukissiorfiit sullitakkanut an-nerusunut attaveqatigiinnerulernissaannik pilersitsinissanut sammitin-neqarsimapput. Atuisut nalinginnaasut privatit Nukissiorfiit Call Centeriat

Sisimiuni imermit nukissiorfik

aamma Nukissiorfiit najukkani allaffii aqputigalugit sullinneqartarput. Sullittakkat annerusut immikkuullarissunik aamma assigiinngiaartunik arlallinnik pisariaqartitsikkajuttarput, tamatuma Nukissiorfiit iluani ataqatigiisaa-risoqarnerulernissaannik pilersitsisimalluni. Taakkununnigami tulluartaavooq Nukissiorfiit ataqatigiisaa-risumik *key account management*-imut saaffiginninnissaminut ammaaffigineqarnissaat. Assersuutigineqarsinnaapput aalisakkanik suliffissuit aamma inissiaatileqatigiiffiit. Taamaalior-nitsigut sullitanik inuusutissarsiutinik ingerlatsisunik aamma sullitanik ala-nerusunik suleqateqarneq pitsanngorsarparput.

Qaninnerusumik oqaloqatigiittarneq sullitatta kissaataannik paasinnilluar-nerulernissatsinnut aamma pilersuiner-mut atortunik siunertaqarluartumik eqqortumik angissusillinnik aningaasaliissuteqarnissatsinnik qulakkeerin-nissaq, taamaalior-nikkummi inuaqatigiinni aningaasaliissutit sapinngi-samik pitsaanerpaamik ator-neqassapput. Qaninnerulerneq periarfisseeqa-taavortaaq atavartumik nukissiorner-mut nuukkiartornissamut, tamanna-mi aalisakkanik suliffissuit nioqputissiaminnik unammillersinnaalerneru-nissamut ilagitimassuk.

Ukiuni 2018-2019-imilu immikkut qitiutinneqarput Ilulissani aamma Nu-ummi sullittakkat amerlaner-usut tamanut kiassa-nermik pilersuiner-mut attavilerneqarnissaat. Tamanna ingerlanneqarpoq sullittakkat uulia-tortunik kissarsuutaannut kiassa-nermut atortunik elpatroninik taane-qartartunik ikkussuinikkut. Tamatuma kingunerisaanik imermit nukissior-fiit pilersuisinnaaner-at atorluarneqarsinnaaneruvoq aamma ikummatissa-nik nunameersunik atuigaluarneq imermit nukissiamit taarserneqarluni. Tamatumunnga ilutigitillugu Nukissiorfiit kiassa-nermik nioqquteqarner-minit isertitarisartagai amerlissapput tamannalu pilersuinerup nutarterne-

qarnissaanut amerlaner-usunik aningaasaliissuteqarnissamut periarfissiil-luni. Ineriartorneq tamanna Ilulissani aamma Nu-ummi siuarsarniarlugu qa-minneqarsinnaasumik innaallagissamik kiassa-nermik sullittakkanut peri-arfissaqartunut kissaateqartunullu elpatroninik ikkussuineq Nukissiorfiit akilertarpaat. 2019-ip naanerani Nukissiorfiit Ilulissani sullittakkanut 81-inut taamatuttaaq inissiat peqatigiiffi-nut aamma suliffeqarfinnut 23-it an-nerujaat ikkussorlugit ingerlappaat

Ingerlaavartumik siumut takorluuilluni missingersuusiorneq

Nukissiorfiit missingersuusiortarner-mut periutsumik nutaamik qarasaasi-p nammineq suliaqarsinnaasumik, *AI rolling forecast*, iluaqutigalugu ineri-ar-tortitsisimavoq. Missingersuusiortarner-mut periuseq nutaaq atorlugu qa-rasaasiakkut qaammatit tamaasa missingersuut (forecast) nutaaq qaam-matinut 18-inut tulliuuttunut pilersinneqartarpoq. Siusinnerusukkut ukiumut ataasiarluni missingersuusiortar-nermi nalinginnaasumik sulisut 70-i-usut kisitsisinik qarasaasi-amut immiussuussisarnikuupput. Maanna missinger-suusiorneq qarasaasi-p nammineq immiussai atorlugit automatiskiusumik ingerlanneqartarpoq. Tamatuma kingunerisaanik ingerlaavartumik ani-ngaasaqarneq tamakkiisumik takusinnaavarput aamma ukiumut naatsor-suutit inernissaattut naatsorsuutigisnaasarput, kiisalu missingersuusiortar-nermut atatillugu inuit ikinnerusut atortarlutigik.

Isertitaqarnissamut tunngavimmik pitsanngorsaaneq

2019-imi suliniut *revenue leak* aallartipparput. Tamatumani suleriaatsimi tu-nisassiatsinnik tunniussereersimanerup kingorna kukkuner-mik peqquti-limmik isertitassatsinnik noqqaassuteqanngitsoornissamik pinngitsoortit-sinaveersarneq. Tamakkununnga soorlu assersuutaasinnaapput innaalla-gissamik atuiner-mik uuttuutit eqqortumik nalunaarneqarsimangitsut,

Nummi qullersaqarfimmi ilinniartut pulaartut

akilgassiissusiornermi kukkuneq, sanaartornermi atuinermut uuttuutunik uagutsinnut utertitsinngitsoornerit, imaluunniit sarfaq aamma imeq uagut uuttuutigut avaqqullugit atorneqartartut. Suliniummi pingaaruteqarluinarpoq kisitsisit paasissutissaatigut pitsaanerusemik atorneqarnissai taamaaliornikkut atortuutitsinnik inissisimananeriniq misissuisarneq pinngitsoortinniarlugu. Suliniut 2020-mi ingerlateqqinneqassaaq.

Pisiniartarnek aamma toqqorsiveqarnek

2013-imiilli Nukissiorfiit suliffeqarfimmu pisiniartarnermut periutsit piuninarsarlugit pitsanngorsarlugillu suliniutit ingerlannikuuvaat. 2019-imi qitiutinneqarpoq sulisut pisiniartarnermut periutsinik aamma atortunik nutaanik atuinissaannut ilinniartisineq. Nukissiorfiit iliuusissatut pilersaarutaata qiteqqunnerani nalilersuinerup takutippaa pisiniartarnermi periutsit pitsanngorsaanerimut anguniakkat amerlasuut anguneqarsimasut, ingammik atortunut tunngatillugu pisiniartarnermi, naak nakkutillineq anikillisinngikkaluarlugu, sukkanerulersimavoq ajornannginnerulerlunilu. Taamaattumik pisiniartarnermut tunngatillugu pitsanngorsaaluni iliuusissatut pingaartut qitiutikkunnaarlugu suliniutip sinnera Niuernermik Ineriartortitsinermik qitiutitsinermut nuunneqassaaq.

2019-imi toqqorsivinnik aamma taakkuninnga pitsanngorsaanerup aamma aqutsinerup iliuusissatut pilersaarummi anguniakkat allanngortinniarlugit Nukissiorfiit aalajangerpoq. Sammisami piffissaq aalajangersimasoq nutaanik aallartitsisoqassanngilaq. Taamatut iliortoqassaaq iliuusissatut pilersaarummi sammisat allat aallunniarlugit.

DIGITALISERIINEQ

Nukissiorfiit Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiuniarlup digitalimik aqqiissuteqarluni atuinermi siuttuusoq. Taamaattumik softwarerobotinik, intelligent data-nik, kunstig intelligens-imik, E-learning-imik, IT-mik isumannaallisaa-nermik atortut atorpagut. Taamaaliornikkut suleriaatsinik sukkanerusemik pilersitsinissaq aamma nioqqutitta sullittakkanut pitsaanerulernerannik kinguneqarnissaat upperigatsigu. Digitaliseriineq annertooujussuarnik isumalluarnartoqarpoq aamma periarfissanik allanik amerlanernik piviusunngorteriikkatta saniatigut takusaqarsinnaavugut. Taamaattumik aqqissuussaannitta tamakkiisumik allanngortiterneratigut immikkoortor-taqarfiillu annerulersereernerisigut, suliffeqarfik tamakkiisumik immik-koortortani aqqusaartuisumik digitaliserinngimik suliaqarput. Piginnaasat

aamma sulisut katersornerisigut naatsorsuutigaarput suliniutit iluaqutaa-sussat amerlanerit pilersissinnaallutigit, aallartinneqareersimasunut imaluunniit piviusunngoreersimasunut sanilliussilluta.

Niuernermi kisitsisinik atuineq

Digitaliseringimut aallartisarneqartut ilaat tassaavoq niuernermi kisit-sisinik paasissutissanik atuineq. Digitaliusunik atuinita pitsanngorsarnis-saa aamma *Business Intelligence* ingerlatsinermik pitsanngorsaaner-mi kiisalu suliniutinut nutaanut atatillugu naatsorsueqqissaarnernut atatil-lugu atorneqarnissaa angorusupparput. Sullittakkani tamani uuttuutit di-gitaliusut ungasianit atuarneqartartut atorneqarput, taakkua nukissiamik aamma imermik atuineq pillugu paasissutissanik nassiusuisarput, kiisalu Nukissiorfiit nioqqutissiornermut atortui aamma sulisui nioqqutissiorneq pillugu kisitsisinik paasissutissanik sukumiisunik nalunaarsuisarput. Sulisut tamarmik nalunaarsuisarnerisa digitaliserernissaat suliaarput aam-ma ingerlatsineq pillugu kiisalu aserfallatsaaliuinerit pillugit paasissutissat amerlanerusut digitaleserernissaat. Tamanna ingerlanneqassaaq atortut pioreersut atornerisigut aamma ingerlatsinermut atortoq aserfallatsaali-uinernullu atugassaq nutaaq atorlugu.

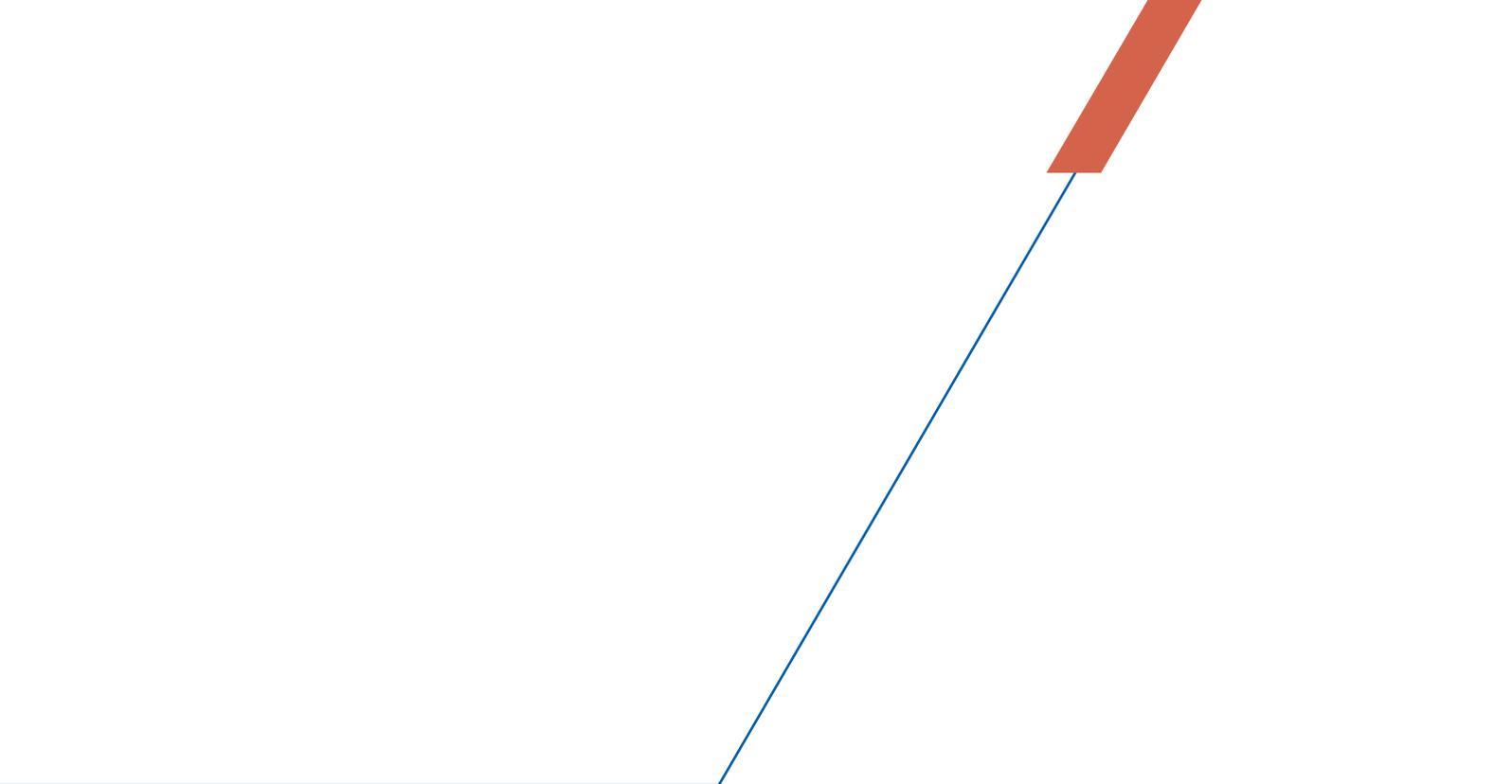
Nunap assingani paasissutissat

Nukissiorfiit nunap assingini paasissutissat pissarsiarineqarsinnaanissaat suli pingaartinneqarpoq. Tamanna sullittakkanut, suleqatigisartakkanut aamma sulisunut ajornannginnerulersitsivoq sumiiffimmi aalajangersima-sumi paasissutissat attuumassutillit nunap assinganiittut nanisinnaagaani aamma atorsinnaagaani. Nukissiorfiit 2019-imi nersorneqarluni "Special Achievement i GIS²" akissarsitinneqarpoq, tunniussisuulluni Esri, nunarsu-aq tamakkerlugu GIS-software-mik nioqquteqartoq. Nukissiorfiit akissarsit-inneqarput suliffeqarfiit, GIS-imi atuisut allat 100.000-iniit sallinngorluni, soorunami tulluusimaarnarpoq Kalaallit Nunaat nunarsuarmi taamatut ili-saritissinnaagatsigu.

Softwarerobottimut suliassat amerlanerit

Softwarerobottit amerlanerit aallartisarinnissaat sulissutigaarput. Inger-lattakkat suliarineqartartut arfinillit maanna softwarerobottinit suliarineqartarput. Soorlu assersuutigalugit akiligassalinnut akiligassamik aki-

² Geografisk Informations System – Nunap assingi atorlugit paasissutissiisarnermut atortoq

leeqqusilluni nukingisaarutit aamma akiligassaqarfinnut kontup allattorsimaffianik noqqaassuteqarnerit, taamatuttaaq uuttuutit allattorsimaffianik pilersitsineq aamma nassiussineq uuttuutit toqqortaatinik nakkutilliilluni kisitsinermit atugassanik ingerlatsisarput. Tamakku suliaasaapput piffissamik atuinartut, assigiartut maanna sulisut namminneq suliarisariaqanngisaat, taamaallitut piffissaq allanik suliaqarnermit atorsinnaalerpaat. Naatsorsorneqarpoq periutsinut taakkununga robotti nal. akunnerinik sulinernik ukiumut 1600-nik sipaartitsisimasoq, tassa manna tikillugu suliarineqarsimasut eqqarsaatigalugit.

Taamatuttaaq 2019-imi softwarerobottinut digitaliusumik teamlederetaarpugut. Taanna programmiuvoq softwarerobottit suliaannik aqutsisoq, pisunik aqutsisartoq aamma periutsinik automatiskiusumik aallartitsisarpoq. Pitsanngorsaneq taanna Nukissiorfiit softwarerobottit pillugit sulineranni alloriarneq tulliuvoq aamma aquttissiuvoq, softwarerobotti ataa-siinnaanngitsoq suliffeqarfiup suliaasaanik suliaqarsinnaasoq.

HR-imut programmi nutaaq

Suliffeqarfimmi namminermit Softwaremik atuilluarnerulerneq digitaliseriinermik isumaqarportaaq. Nukissiorfiit 2019-imi HR-imut programmi nutaaq, Mindkey, atuleraat. Aallaqqaataani programmi paasisutissanik suliaqarnerup pitsanngorsarneqarnissaanut atorineqassaaq, suliaannik innunut tunngasunik suliaqarnermit aamma sulisoqarnermi allaffissornermi suliaannut tunngasunik, sulisussarsiornermik aamma pikkorissarnermik allaffissornermi suliaqarnermit. Taamatuttaaq programmi suliaavoq paasisutissanik innunut tunngasunik isumannaatsuutitsinissamut paasisutissallu taakkua GDPR-imut maleruaqqusat naapertorlugit suliarisarpai. Atortumut tunngatillugu misilittakkat maannamut iluarisimaarpagut, suliaannut oqilisaavoq aamma suliffeqarfimmit sumiinneq apeqquaatinnagu atortunik ataqatigiisitsilluni. Programmimik sulii ineriartortitseqinneq 2020 ingerlateqqinneqassaaq, tassani piginnaasanik digitali atorlugu aqutsisuteqalernissaq naatsorsuutigineqarpoq.

Sullittakkat digitalimik misigisassa

Suliniut aallarteqqammerparput sullittakkat digitalimik misigisaqartiniarlugit. Tassani pineqarpoq sullittakkat iserfissamik pilersitsinissaq tassani atuisartut ajornanngitsumik angallattagaq imaluunniit PC atorlugu isersinnaanissaat. Sullittakkat tassani iserfissami takusinnaassavaat atuisarnermik qanoq innerinik paasisutissat, akiligassiisutit aamma sullissi-

nerit pillugit nalunaarutit taamatuttaaq iserfissaq atorlugu atuisunngorsinnaallutik aamma atuisuujunnaarsinnaallutik.

IT-mik isumannaallisaaneq annertoq

Nukissiorfiit nunami attaveqaasersuutit pingaaruteqartut ilaattut hacking-imut aamma sooranartunut assigisaanut allanut avataanersunut ajoquseriaannaasussaangilaq. Taamaattumik IT-mik isumannaallisaanerup pitsanngorsarneqarnissaanut aallartinneqartussatut siunnersuutit piviusunngortinneqarnissaat suli suliarineqarput, taakkua isumannaallisaaneq aamma ajoquserneqarsinnaaneq pillugu misissueqqissaarnermi, Nukissiorfiit 2018-imi suliarititaani allaaserineqarput. Tamatumani tamanit pingaarnerpaajupput Nukissiorfiit innaallagissiorfii, imeqarfii aamma pilersuinermit attaveqaasersuutai allat aqquutigut immikkoortillugit ingerlaneqarnissaat, marloqiusamik akuersissuteqartarnissaq atuutilerpoq tamatumata avataaneersunit ajoqusiisinaanermut isumannaallisaaneq annertusitippaa. Taanna ingiaqatigalugu Nukissiorfiit allaffissornermi aquteqarpoq taamatuttaaq tassani marloqiusamik akuerineqartussaapput, taamaallorluni ungasianit isertoqarsinnaalluni.

ERNGUP PITSAASSUSIA

2020-mi Nukissiorfiit aalajangerput erngup pitsaassusiata pitsaaneruler-nissaanik immikkut ittumik suliaqarnissaq aallartinniarlugu. Taamaallor-neq Uummannami erngup imerineqartussap uuliamik mingutsinneqarne-rata, qupp. 29-imi allaaserineqartutut, kingunerivaa. Iliuserineqartut nutaat aallartinneqarput taamatuttaaq suliat aallartinneqareersut aallun-neqarnerulerlutik. Aallartinneqartunut ilaapput upalungaarsimaneq, pina-veersartitsineq, aserfallatsaaliuineq aamma sulisunik ilinniartitsineq.

Uummannami misilittakkat tunngavigalugit imermut tunngatillugu ajutoorsinnaanermit upalungaarsimaneq annertusarneqarpoq. Nukissiorfiit atortut nuunneqarsinnaasut amerlanerit ajornartoornissamut atoriaan-nanngorlugit piareersimatinneqarnissaat sulissutiginiarpaat, taakkunun-ga ilanngullugit immamik tarajuaatsit (RO) imeqarfiiit containeriniittut kiisalu laboratoriamik nuunneqarsinnaasumik peqarnissaq. Tamakku sani-atigut upalungaarsimanermut pilersaarutit nutarterneqassapput.

Aalajangerpugut Imermik Imerneqartussamik Uppernarsaatitalimmik Isu-mannaallisaanerup (DDS) illoqarfinni imeqarfinni tamani atuutsinneqaler-

nissaa siuarterinniarlugu, tassa DDS atoraanni erngup imernejartussap mingutsinneqarsinnaanera pinaveersaartinneqarsinnaavoq. DDS illoqarfanni tamani 2020-mi atornejalersimanissaat tamatumalu kingornatigut nunaqarfanni tamani DDS-ip atornejalernissaanut suliaqarneq aallartinneqassaaq. DDS pitsaassutsimik qulakkeerininnissamat atortuuvuq sumiifinni ataasiakkaani imermik nioqqutissiornerup ingerlanneqarnerani aqutseriaatsinik arlalinnik aallartitsisartoq. DDS-ip ilaatigut nalorninaroorfiusinnaasunik nalilersuineq ingerlattarpaa tamatumalu kingorna iliuusissanik pilersaarusiortarluni, tassani siunertarineqarpoq pilersuineri aarlerinaateqarsinnaasut taakkualu pinngitsoortinnissaannik.

Imeqarfanni tamani imermik passussisarneq 2020-mi aqqusaartorneqassaaq. Taamaaliornikkut sorujuaatit, UV-mut atortut il.il. aserfallatsaalineqarsimanerannik aamma eqqortumik atuunnerat qulakkeerniarlugit. Sulisut tamarmik imermik pilersuineri suliaqartut 2020-mi ilinniartinneqassapput. Taamaaliornitsigut kikkut tamarmik suleriaatsini, akuutissanik kemikalianik passussineri, upalungaarsimanerimi il.il. piareersimanissaat qulakkeersinnaavarput.

Tamakku saniatigut avataanit mingutsitsisoqarsinnaanera annikillisarinniarlugu Nukissiorfiit soqutigisaqatigiit assigiinngitsut oqaloqatigisarnerranni erseqqissaatigissamaarpaa tatsit imeqarfiit eqqaavisa tikeqqusaannginneri sukateriffiqeqassasut.

SULLIFEQARFIUP AAQISSUUSSAANERANIK INERIARTORTITSINEQ

Nukissiorfiit suliffeqarfittut pitsanngorsarniarlugu ineriartortinniarlulugu pisariaqarpoq attaveqatigiinnermut aamma piginnaasunik ineriartortitsinnermut tunngasut pingaartissallugit. Taamaattumik aallartitsinerit arlalit katersorniarlugit toqqarparput taakkua suliffeqarfiup aaqqissuussaane-rani ingerlanneqareerput, taaneqartumik "suliffeqarfiup aaqqissuussaane-ranik ineriartortitsineq", tamannalu siunissamat iliuusissatut pilersaarum-mi qitiutillugit sammineqartuni nutaajuvoq.

Nukissiorfiit tunngaviumik naleqartitaat – isumannaallissaaneq, suleqatigiinneq, aallartiterusussuseq pikkorissuseqarnerlu – taassaapput suliffeqarfiup aaqqissuussaane-ranik ineriartortitsineri suliaqarnitsinnut pissusissamisoortutut tunngaviusussat. Annertunerusumik iliuuseqartoqartar-aqarpoq naleqartit suliffeqarfiup aaqqissuussaane-rani tunngavilerniarlugit, taamaallilugit suliamik naammassinninneri pissusissamisoortutut ilaassapput aamma Nukissiorfinni kulturimut pitsaasumik sunniuteqarlutik.

Nukissiorfiit suliffeqarfittut aaqqissuussaane-ranera annertuvoq nuna tamakkerlugu siamarsimasooq. Naleqartit malitassaapput pitsaasut inuit piviusumik ungasinneranni. Tamatumunnga ilutigitillugu qitiulluinnarpoq suliffeqarfiup aaqqissuussaane-rani piginnaasat eqqortut ilaanissaat, aamma sulisussat suliatigut qaffasissumik inissisimasut pilersitsilernissaat. Sulisussarsiorneq unamminartoqarsinnaavoq – minnerunngitsumik innaallagisserisut, maskinmesterit, aningaasaqarnermut ilinniagallit aamma ilinniarsimasut allat eqqarsaatigalugit, tassani suliffeqarfinnut allanut unam-millerpugut.

Suliffeqarfiup aaqqissuussaane-ranik ineriartortitsinnermut pingaaruteqartut sulisut piginnaasaat nalunaarsorneqassapput aamma siunissamik piginnaasat qanoq ittut pisariaqartinneqarnerisut allaaserineqassallutik. Tamanna piginnaasunik ineriartortitsineri iliuusissatut pilersaarusiortner-

mut pitsaanerummut aamma sulisussanik eqqortunik sulisussarsiorner-mut tunngaviusaaq.

Aqutsisunik ineriartortitsineq sammisaq tulleriaarnermi pingaartinneqar-simavoq aamma suli taamaassalluni. Tamanna sulisut iluarisimaarinnin-ne-rannit suliaqartarnitsinnit toqqaannartumik aallaaveqarpoq. Aqutsisutta piginnaasaat pitsanngorsarniarpagut. Tamanna, uagut upperaaput sulif-feqarfimmi annertuumik iluarisimaarinninnermik pilersitsisoq aamma sumi inissisimanermik apeqquataatinnagu pitsaasumik suleqatigiinnermik. Taamatuttaaq aqutsisut isumalluarnerput qaffapparput. Naatsorsuutigine-qarpoq sulinerminni aallartitsiniartuussatut aamma pikkorissuseqar-ssasut, timikkut aamma tarnikkut isumaannaatsuunissaminnik pingaar-titsisut aammattaq suliffeqarfimmi sumi inissisimaneq apeqquataatinnagu pitsaasumik suleqatigiinissamik sinaakkusilersuissasut. Taamatut ileqqo-qarnikkut aqutsisutta Nukissiorfiit kulturiat suliffeqarfik tamakkerlugu si-ammartissavaat suliffeqarfiup naleqartitai aallaavigalugit.

Suliffeqarfiup avataanut attaveqatigiitarnaq sulisussarsiornermi periar-fissatsinnut annertuumik pingaaruteqarpoq aamma Nukissiorfiit suliffe-qarfittut qanoq isigineqarneranut. Taamaattumik Nukissiorfinnit sulissuti-gineqarpoq piviusumik oqaluttuarissallugu Nukissiorfiit suliniutai isumas-sarsiffissaqqissut amerlasuut aallaaviit assigiinngitsut aqutigalugit, soor-lu Facebook, nutaarsiasaqaarfiit naqitat aamma elektroniskiusut, TV aam-ma radio aammattaq nunap immikkoortuini, nuna tamakkerlugu aamma nunarsuaq tamakkerlugu pisoqarfiusuni. Unnummi Kulturisiorfimmi pe-qataasarnitsigut najukkami aallaavimmik pitsaasumik pilersitsisarpoq pu-laartut Nukissiorfiit suliaat aamma suliniutaat pillugit oqaluttuarfiginis-saannut. 2019-imi Unnummi Kulturisiorfimmi aaqqissuussinnermut nutaa-mik sinaakkutunik pilersitsivugut suliffeqarfik tamakkerlugu atornejarsin-naasumik. Tamanna ilalerluarneqarpoq ornigarneqarlualuni, kiisalu 2020-mi aaqqissuussinnermut sinaakkusiineq taanna atoqqipparput iluatsilluar-tumik pulaartoqangaatsiarlutalu.

Suliffeqarfiup avataanuunnaanngitsoq attaveqatigiitarnaq pitsanngor-sarneqassaaq. Suliffeqarfimmi namminerimi aammattaq attaveqatigi-inneq pingaartinniarparput, tassa suliffeqarfiup aaqqissuussaane-rani sumi inissisimaneq apeqquataatinnagu attaveqatigiinneq susassaqaqatigiinnermik aamma suleqatigiinnermik pilersitsisar-mat. Ilimanarpoq iliu-seqarnissami pisariaqartissagipput ilisimatitsisarnermut aallaaviit nutaat ineriartortittariaqarigut suliffeqarfimmi namminerimi attaveqatigiinner-mi periutsit pitsaane-rapaat nassaarinniarlugit.

ANINGAASALIISSUTEQARNERIT 2019-IMI

Ukiut tamaasa Nukissiorfiit sanaartornermi suliniutit arlalit ingerlattarpaat. Aningaasaliissutit katillugu 2019-imi 192 mio. kr.-inik amerlassuseqarput. 2018-imut sanilliullugit 16 mio. kr.-inik ikinnerullutik. Nunaqarfanni aningaa-saliissutit 55 mio. kr.-nit missaanniipput tassa aningaasaliissutit 28 %-iat.

Aningaasaliissutit 2018-imut naleqqiullugit 2019-imi ikinnerunerat Nukis-siorfinnit pilersaarutiginereqareerpoq, tassa 2018-imi aningaasaliissuteqarne-rup qaffasissusia ukiumit nalinginnaasumit qaffasinnerunissaa pilersaaruti-gineqarsimamat. Nukissiorfiit pilersaarusiortnermini entreprenørir periar-fissaqarnerat isiginiartarpaat aamma sillimaffiqeqarpoq Nuummi aamma Ilulissani mittarfinnik talliliinissat najukkani entreprenørinik atorfissaqar-titsinissaanut. Tamatuminnga pissuteqartumik 2020-mi aningaasaliissute-qarnerit suli 160 mio. kr.-nit missaannut annikillissinnerutinneqassapput.

Soorlu Takussutissaq 3-mi takutinneqartoq 2019-imi aningaasaliissutit amerlanersaat sanaartukkanut nutaanut aamma nutarterinernut atorneqarsimapput. Aningaasat erngup pitsaassusianik pitsaangorsaanermut atorneqartut 2018-imit naleqqiullugit 2019-imi pingasoriaammik amerlanerupput. Nukissiamut ataavartumut sanaartukkanut aningaasaliissutit ukiuni aggersuni qaffakiartornissaat naatsorsuutigineqarpoq. Soorlu assersuutigalugu 2020-mi 10 mio. kr.-nik immikkoortinneqarput nukissiornermut ataavartumut atortunik mikisunik nunaqarfinni aamma illoqarfinni mikinerusuni aningaasaliissutissatut.

Suliniutit 2019-imi aningaasanik atuinerpaaffiusut tassaapput:

- Nuummi illoqarfiup immikkoortuani Qinnqutsinni sakkortussaavik nutaaq (22 mio. kr., Sanaartukkat nutaat/Nutaanngorsaaneq)
- Nunaqarfimmi imeqarfik nutaaq, Attu (12 mio. kr., Erngup pitsaassusia)
- Nuummi Industrivejimi innaallagissap aqqutaanik aamma ungasianit kiassaanermut aqqutaanit kattutsitsineq aamma ataatsimoortitsineq (11 mio. kr., Sanaartukkat nutaat/Nutaanngorsaaneq)
- Sumiiffik pilersuiffik nutaaq, Qeqertat, Qaanaap eqqaani (2019-imi 9 mio. kr. aamma 2018-imi 1,3 mio. kr., Sanaartukkat nutaat/Nutaanngorsaaneq)
- Nanortalimmi imeqarfimmiq nutaanngorsaaneq (9 mio. kr. Erngup pitsaassusia)

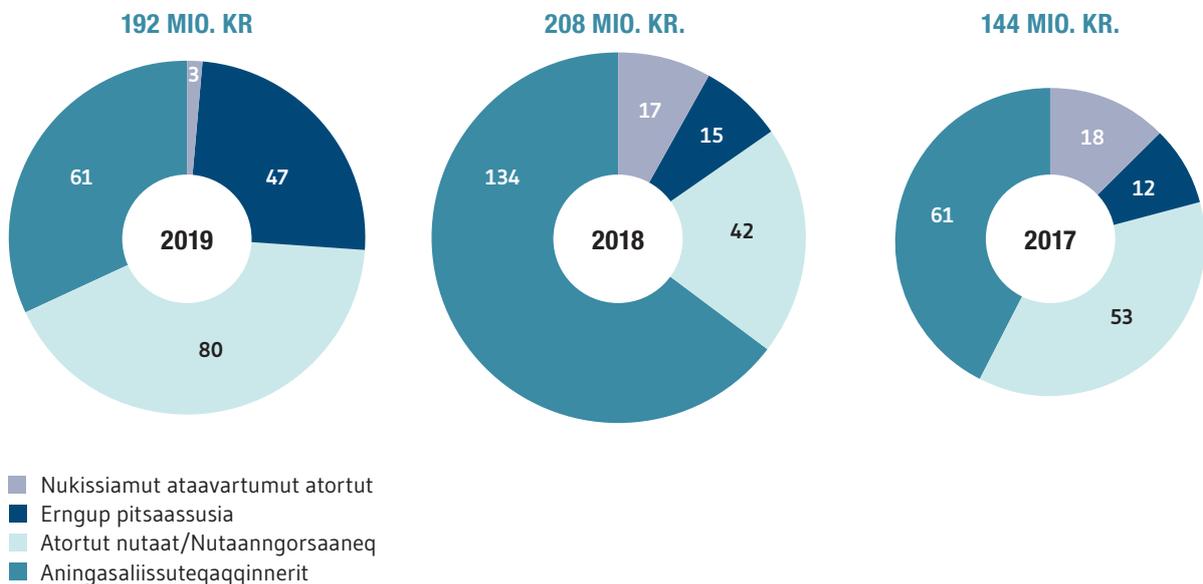
Nukissiorfiit sulinerminni anguniartarpaat sanaartornermi suliniutit piffissap siumut aalajangerneqareersimasup ingerlanerani naammassineqasasat. Pinngitsoorneqarsinnaanngilaq sanaartornermi suliniutit ilaasa kinguartinneqartariaqartarnerat. Nukissiorfiit ukiuni makkunani pissutsit atugaat nalinginnaasuunngillat. Entreprenør it akornanni ingerlatsinerit inissisimaffiat ukiuni 2018-imit 2020-mut annertusussaavoq ilimanarluinarporlu ukiuni aggersuni tamatuma ingerlaannarallarnissaa. Taamaatoqarnera akuttunngitsumik kinguneqartarpoq sanaartornermi akinik si-

umut takorloorneqarsimasunit qaffasinnerusunik. Tamanna imatut paasineqassaaq sanaartornermi suliniutit piffissami pineqartumi 10-30 %-it akornanni, piffissamut siuliinut sanilliussilluni qaffasinnerusumik inissittarnerannik. Tamanna ukiuni taakkunani sanaartornermut aningaasaliissutini takuneqarsinnaapput. Taamaatoqarnera takussutissiivortaaq Nukissiorfiit neqerooruteqartitsinerit utertinneqartarnerannik kinguneqartunik imaluunniit akigitinneqartut qaffasippaallaanerit pissutigalugit suliniutit unitsikkallarneqarnerannik aqqusaartuisariaqartarnerannik. Suliniutit kinguaattoorsinnaasarputtaaq, isumaqatigiissutini atsiorneqareersimasuni, sulissat ilinniagaqarsimasut amigaatigineqarnerat pissutigalugu. Tamakku avataatigut Nukissiorfiit misigisarpaat suliamik ilinniagaqarsimasut ilaat, soorlu assersuutigalugit innaallagisserisut, maskinmesterit, VSS-ilerisut il.il. pisassarsiariuminaattarnerat, tamatumunngalu pissutaasarpog namminersortut akornanni aningaasarsiat qaffasinnerusarnerat, Nukissiorfiit neqeroorutigisaannit isumaqatigiissutit tunngavigalugit aningaasarsianut sanilliussilluni. Tamatuma kingunerisinnaavaa suliassat nalinginnaasumik suliffeqarfimmi namminermi suliarineqarsinnaagaluartut, suliffeqarfiup avataaneersunut suliassanngortinneqartarnerat suliffeqarfimmi namminermi sulisunik amigaateqarneq pissutaalluni.

Periarfissat ilaattut Nukissiorfiup suliassat illoqarfinniit pisoqarfinerusuniit aallussinaveerallarsinnaavoq. Nukissiorfiit angissuseqarpoq taamaaliornikkut aningaasarsiornikkutt nalimmassaaqataasinnaalluni. Nikerartisisinnaanerli aningasaliissuteqaqqinnerni aamma aningaasaliissutini piffissap ingerlaneraniq malussajanerat ukiorpaanilu kinguartissinnaanginneri peqquataallutik killeqarput. Sualummik Naalakkersuisut nukissiuuteqarnermut imermillu pilersuinerimik Immikkoortumut Pilersaarutaat naapertorlugit angorusutaasa ilaasa aningaasarsiornermi ingerlanerliornerup nalaa-ni suliarineqarnissaat pisariinnerusinnaapput. Ukiuni tullinnguuttuni Nukissiorfiup sanaartugassanut aningaasaliissutigineqartut piffinnit ulapaarfiusunit avaqutaarinissaq anguniassavaat.

Takussutissiaq 3

Nukissiorfiit aningaasaliissutaat mio. koruuninngorlugit

Qaanaaq

Takussutissiaq 4

Kalaallit Nunaanni illoqarfiit nukissiamik ataavartumik pilersorneqarnissaannut aaqiissutissat

Upernavik

Uummannaq

  Ittoqqortoormiit

   Qeqertarsuaq

Ilulissat

Aasiaat & Qasigiannuit
Kangaatsiaq

Sisimiut

Maniitsoq

 Tasiilaq

Nuuk

Paamiut

Narsaq & Qaqortoq

   Nanortalik

 Isumaliutigi-
neqarpoq

 Aalajanger-
neqarpoq

 Pilersinne-
qarnikoq

 Solcellenut
atortut

 Anorisaatit

 Eqqakkanik
kiassaaneq

 Imermit
nukissiorneq

 Alliliineq
imermit
nukissiorneq

 Batteerit

 Kiammik
pumpiineq

Nukissiamik pilersuineq

NUNA TAMAKKERLUGU NUKISSIAQ ATAARTOQ

Nuna tamakkerlugu nukissiamik pilersuineri nukissiaq ataavortoq taper-taassaaq. Taamaattumik illoqarfinni nunaqarfinnilu tamani imermit, seqinermit, anorimit, eqqakkanik, kiamik pumpiilluni teknologi imaluunniit teknologit allat atorlugit nukissorneq Nukissiorfinit misissorneqarput. Nukissiornermik ataavortumik aningaasaliinikkut uuliamik atuneq appartineqarsinnaavoq. Tamatumani pineqarput nukissiamik tamanik pilersuineq aammattaarli inuit namminneq angerlarsimaffii, taakkunani amerlasuuni ullumikkut kissarsuut uuliatortoq sulii atorneqarmat.

Takussutissami 4-mi takutinneqarpoq illoqarfinni tamani teknologit sorliit mannakkumut Nukissiorfinit atorneqarsinnaanerit ilimagineqarnersoq. Taamaattorli teknologiit toqqaaneq sulii allangorsinnaavoq. Piffimmilu ineriartortoqapiloorpoq aamma illoqarfinni arlaqartuni misissueqqissaarnermik suliaqarnissaaq sulii pisariaqarluni, aaqiinerit sorliit tulluarnepaernerinik aalajangiisoqannginnerani.

Nunap assingani takuneqarsinnaavoq imermit nukissiorneq nukissiamik pilersuineri pingaarteqartut sulii ilaassaaq. Seqinermit aamma anorimit nukissiorneq nunap ilaani arlalinni atorneqarsinnaanera naatsorsuutigineqarpoq, sumiiffinni imermit nukissiorneq ilimanaateqanngikkaang at imermit nukissiorfiliornissallunniit akisuullaarpat.

Nunaqarfiit pillugit iliuusissatuttaaq nukissiamik ataavortumik atuinissaaq pillugu pilersaarusiorpugut. Nukissiamik ataavortumik aaqiinerit sorliit pissutsinut nunaqarfinni tulluarnepaajussanersut misissorneqarpoq, aammattaarli nukissiorneqarput isumalluutit immikkut ittut nunaqarfinni atasiakkaani isumalluutissatut pigineqarnersut. Aaqiissutissatut pingaarnertut ujarneqartut tassaapput teknikumut tunngasut pitsaanerpaat (pilersitsineq aamma ingerlatsineq) taavalu aningaasaqarnermut tunngasut.

Nukissiamik pilersuineri nutarterinernut suliniutit ingerlaavartumik aallartinneqartassapput naammaginatumik paasissutissanik pissarsiffigineqarsimanerat malillugu, aamma taakkua aningaasalersorneqarnissaat pilsarsiarneqaraangat.

IMERMIT NUKISSIORFIIT NUTAAT AAMMA ANGINERUSUT

Ullumikkut imermit nukissiorfiit tallimaapput illoqarfinnillu arfinilinnik pilersuillutik. Ukiuni aggersuni imermit nukissiorfinit nutaanut aningaasaliisoqartussaassaaq aamma nukissiorfinit pioereersunik allilisoqarluni.

Inatsisartut 2019-imi ukiakkut aalajangerpaat imermit nukissiorfinit suliniutit annertuut marluk ingerlateqqinniarlugit:

- Suliniut siullertut Qasigianniguit aamma Aasiaat imermik nukissiorfimermik nutaamik pilersuisussamik sanasqaarnissaa. Ullumikkut illoqarfinni taakkununga marlunni innaallagissamik aamma kiassaanermik pilersuineri atorneqartoq annertunerumik uuliaavoq.
- Suliniutit aappaattut Utoqqarmiut Kangerluarsunnguani Imermit Nukissiorfiup allineqarnissaa, taanna Kalaallit Nunaanni imermit nukissiorfiit siullersaraat ukiunilu 25-ni Nuuk pilersoreerlugu. Allineqarnissaa pisariaqarpoq Nuummi nukissiamik atunerup tamarmiusup nukissia-

mik ataavortumik matussuserneqarnissaa eqqarsaatigalugu. Illoqarfik alliatupiloorpoq aamma nukissiamik atuneq annertusiartorluni, sumut atorneqarnissaanut periarfissat annertusiartorput aamma ineriartornerup ukiuni aggersuni taamatut ingerlaannarissaa ilimagineqarpoq.

Suliniutit taakkua marluk uuliamik nunamut eqqussuinissamik pisariaqartitsineq annikillissavaat. Ukiut 20-t sinnerlugit ingerlatsineri uuliamik atuneq 500 mio. literit sinnerlugit annikillissineqarsinnaavoq, tassa agguaqatigiissitsilluni ukiut tamaasa 25 mio. literinik. Tamatuma assigaa nunarsuup silaannartaata CO₂-mik 60.000 tons sinnerlugu ukiut tamaasa mingutsinneqannginnissaa.

Naatsorsuutigineqarpoq katillugit aningaasaliissuteqarnissamut pisariaqartinneqartut 3 mia. koruunit pallissagaat. Naalakkersuisut kingusinerpaamik Inatsisartut Ukiakkut 2020-mi ataatsimiinnissaanut imermit nukissiorfiit taakkua marluk sananeqarnissaanut aamma aningaasalersorneqarnissaanut pilersaarummik saqqummiussissapput. Taamaattumik Nukissiorfinit aningaasaliissuteqarnissap qaffasissusissaanik naatsorsueqqissaarnermik ingerlatsivoq aamma aningaasalersuinissamut periarfissanik.

Tasiilami imermit nukissiamik nioqutissiorneq annertusareerparput. Imermit nukissiorfik teknologiikkut aamma atorneqarnermigut nutarterneqarpoq 2019-imilu nukissiorfimmu umeq ingerlasartoq annertusineqarpoq. Taamaallortoqarpoq ikerasaasaliornikkut tassa sumiiffimmi kuuit maannakkut tatsimut, imermit nukissiorfimmik pilersuisumut, kuutsilerlugit. Tamatuma saniatigut Nukissiorfinit misissorneqarput imermit nukissiorfiup annertusineqarsinnaaneranut periarfissat nukissiuummik (kraftstation) nutaamik imaluunniit maannakkut pioereersup annertusineratigut. Taamaallortoqarpat uuliap atorneqartup ilaa atorunnaarneqarsinnaavoq, maannakkut Tasiilami kiassaanermut pingaarnertut atorneqartoq.

Nukissiorfiit imermit nukissiorfimmik pilersitsinissamut periarfissat Paamiuni aamma Maniitsumi pilersuinissamut misissorpaat, illoqarfiit taakkua marluk eqqaanni imermit nukissiorfiliornissamut periarfissaqarmat. Illoqarfinnut taakkununga marlunnt siunissami imermit nukissiaq pilersuineri atorneqarnissaa pillugu aalajangiisoqannginnerani, sulii annertunerumik misissuinissaaq pisariaqarpoq.

Pisariaqalersinnaavoq Ilulissat aamma Qaqortup/Narsap eqqaanni imermit nukissiorfiit allineqarnissaat sumiiffinni taakkunani nukissiamik pisariaqartitsineq annertusissagaluarpat.

IMERMIT NUKISSIORFIIT MIKISUAQQAT

Imermit nukissiorfiit imermit nukissiorfittut mikisuaqqatut taaneqartartut ilmanarsinnaapput nunami maani sumiiffinni arlalinni pilersuineri na-leqqussinnaasut. Taamaattumik Nukissiorfiit imermit nukissiorfinnik misilittakkatik ukiuni aggersuni annertusarniarpaat. Alloriarnertut siullertut Asiaq aallarniutaasumik misissuivoq nunaqarfiit 15-it eqqaanni imermit nukissiorfinit mikisuaqqanik periarfissaqarnersoq. Nukissiorfiit suliniutini maannakkut aningaasatigut periarfissat nalilersorpat. Maannakkut taamatut isikkoqartillugu naatsorsuutigiarput imermit nukissiorfik mikisuaqartitsineq Narsarmijit eqqaanni pilersineqarsinnaasooq.

ANORISAATINUT TUNNGATILLUGU MISILITAKKAT

Nukissiorfiit nunami maani sumiiffinni arlalinni anorisaatinik atuinnissamut, soorlu Takussutissiaq 4-mi takutinneqartut periarfissaqarpoq. Tamatumani pineqarput anorisaatit anginerit illoqarfinnut aamma anorisaatit mikinerit – inoqutigiinnut anorisaatit taaneqartut – nunaqarfinnut. Anorisaatit pillugit suliniutissanik suli piviusumik inaaruutaasumik aalajangiisoqanngikkallarpoq.

Decembari 2019-imi Nanortalik anorisaatinik marlunnik pilersorneqarnissaanut Naalakkersuisunut aalajangiiffigissassat tunngavissamik Nukissiorfiit tunniussivoq. Nukissiorfiit misissueqqissaarnerisa takutipaat Nanortalup eqqaani anoreqassusianut tunngasut pitsaasuusut, kiisalu inuiaqatigiit aningaasaqarniarneranut pitsaasuusasoq illoqarfimmik pilersuineranut anorisaatinik marlunnik pilersitsigaanni. Taamatuttaaq tamatumani assingamik sumiiffinni allani pilersuineq anorisaatinik tapartaqartinneqarsinnaavoq, soorlu Sisimiut, tassani imermit nukissiorfiup allineqarnissaa periarfissaqanngimmat.

Nukissiorfiit 2018-imi ukiakkut anorisaatit mikisut marluk assigiinngitsumik sananeqaatillit Sisimiuni anorimik nukissiornermut misilittaavimmi napparpaat. Tamatumunnga siunertaavoq misilittagaqarnissaa taakkua nunaqarfinnut nukissiamik ataavartumik atuilernissamut siammarternissamut atorneqassallutik. Anorisaatit ingerlagaangamik naatsorsuutigineqartut naaportorlugit nioqutissiorparput ilaatigullu sanasimasup qafasissutissat nalunaarsorsimasaanit pitsaanagerusumik.

Ajoraluurtumik anorisaatit misilittarneqartut aappaat ajornartorsiuteqartissimavoq. Januara 2019-imi anorisaatip suluusani ataaseq katappaat, kiisalu 2020-mi januarami suluusaani ataatsimi allamik ajortittoqarluni. Anorisaatit sumiiffimmi assersukkami napparneqarsimmamata aamma illut allat ungasillugit, inunnik atortunilluunniit allanik ajoqusertoqarnani.

Ajutoornerup siullup misissoqqissaarneqarnerani paasineqarpoq ajoqusernermit sila pissutaasimangitsoq, Misissueqqissaarnermik suliaqartarpoq Force Technology ilisimatitsivoq ajutoornermut pissutaasoq pingarneq tassaasoq qinnerup boltip ikkuffiata ajoquteqarsimanera, tassa nioqutissiorput anorisaatip suluusaanik najummisussaatur atorsimasaa. Ajutoornerit aappaata qanoq pisimanera pillugu misissuineq maannakkut ingerlanneqarpoq. Anorisaatini assigiinngitsuni taakkunani misilittakkat nunaqarfinni anorisaatit atorneqalernissaannut pilersaarusernermi atorneqarput.

Nukissiorfiit naatsorsuutigaat misilittaavimmi anorisaammik suli ataatsimik misilittarneqartussamik ikkussinissartik, immaqa 2020-mi. Taanna aamma anorisaat mikisuusaaq. Inoqutigiinnut anorisaatit misilittaavimmi napparneqarsimasut annertuumik assigiinngissuteqarput, aamma anorisaatit anginerusut Nukissiorfiit siunnersuutigaat Nanortalimmi napparneqassasut. Anorisaatit Nanortalimmut eqqarsaatigineqartut 500-1000 kW-mik sakkortussueqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq, tamanna Sisimiuni anorisaatit misilittarneqartunit 20-40-riaammik sakkortuneruvoq. Taamaattumik tamanna Nanortalimmi anorisaatinik pilersuinissamut Nukissiorfiit inassutigisaannut sunniuteqanngilaq, tassa misilittaavimmi inoqutigiit anorisaataannik unamminartoqarsimanera.

SEQERNGUP QINNGORNERINIK KATERSUINERMUT ATORTUT AMERLANERIT

Seqerngup qinngornerinik katersuisartut siunissami illoqarfinnik nunaqarfinnillu pilersuineranut tapertaalissapput. Seqerngup qinngornerinik katersuisartut nioqutissiaa pilersuineranut nalinginnaasumut tapertaasaaq. Sumiiffiit ilaanni aammattaq batteerit toqqorsiviit pilersinneqassapput, taamaaliornikkut seqerngup qinngornerinik katersuisartut pitsaanagerusumik atorluarneqassapput. Tamatumani Nukissiorfiit Igalikumi atortunik assigiinngitsunik katitikkami (hybridanlæg) misilittakkat atussavai, tamaani seqerngup qinngornerinik katersuisartut batteerit toqqorsiviit aamma generatori dieselitortoq ataatsimoortillugit atorneqarput.

Nukissiorfiit 2019-imi Kangerlummi, Saqqami aamma Qaqertami seqerngup qinngornerinik katersuisartunik pilersitsippat. 2020-mi Nukissiorfiit agguarlugit pilersinneqarnissaa ukunani pilersaarutigaa; Ammassivik, Kapisillit, Ikerasaarsuk, Ilimanaq, Uummannaq aamma Ittoqqortoormiit. Batteerit toqqorsivinnik pilersitsisoqassaaq tamanna tulluurtuusoq nalilerneqarpat.

KIAMMUT PUMPIT ATORLUGIT KIASSAANERMIK PILERSUINEQ

Kiammut pumpit periarfissaasinnapput nukissiaq ataavartoq kiassaanermik pilersuineranut atorluarneqarnera annertusiarluga. Taamaattorli pingaaruteqarpoq maluginiarneqassasoq kiammut pumpit atoraanni sakkortussia qanoq ittuunersoq, tassa soorlu assersuutigalugu innaallagissamik imermit nukissiorfimmeersumit kiassaanermut naleqqiullugu.

Nukissiorfiit 2019-imi aallartisaatit silaannarmut-silaannarmut-kiammik pumpinik angerlarsimaffinni atorneqarsinnaasunik misilittaalerpoq. Misilittaanerilli tamakkiisuungillat 2020-milu ingerlatinneqarqissallutik. Tamanut pilersuinermi aqutitun tunngatillugu Nukissiorfiit kiammut pumpit angisuut annerusumik qitiutinneqarput, taakkua ungasianit kiassaanermik pilersuinerup pitsanngorsarneqarneranut atorneqarsinnaamata. Naatsorsuutigineqarpoq atortut anginerusut aningaasaqarnikkut akilernerusinnaassasut inoqutigiit ataasiakkaat immikkut atortoqarnissaanut naleqqiullugu.

QEERTAT INNAALLAGISSAMIK PILERSORNEQARNERAT

Nukissiorfiit 2019-imi Qaanaap eqqaanni Qeqertani innaallagissamik tamanut pilersuineq pilersippaat. 2017-imi politikikkut aalajangerneqarpoq Nukissiorfiit pilersuinissamut pissusaaffiannut nunaqarfik ilanngunneqassasoq. Taamaalluni Nukissiorfiit illoqarfinnik 17-inik aamma nunaqarfinnik 52-inik ullumikkut pilersuivoq.

Qeqertat sumiiffimmi aalisariartarfiusumi aamma piniariartarfiusumi nuannarineqartumi inissisimavoq. Innuttaasut 26-it missaanniittut nunaqarfimmi najugaqarput amerlanerujussuilli ukiup ingerlanerani piffimmiittarlutik. Nunaqarfimmi illut najugaqarfineqartut aamma pisortat ingerlativii maanna tamarmik sarfalersorneqarput, aqqusinermittuttaaq qullit napparneqarput atuullutillu. Telefonikkut Qeqertat suli pilersorneqannginerat attaveqarniarnikkut unamminartorsiortitsivoq, atuinermi paasisutissanik pissarsinissamut aamma atortunit ungasianiit aqutsinnaaneq periarfissaanngimmat. Nukissiorfinnit naatsorsuutigineqarpoq Qeqertat 2020-mi imermik pilersorneqarnerat atoqqaarfissiorneqarsinnaassasoq.

Nummi qullersaqarfiup eqqaani solcellenut atortut

N... rfiit
Gronia...
in...
v...

Imermik pilersuineq

Nukissiorfinnit 2014-imiilli erngup pitsaassusiata pitsaanerulernissaa immikkut qitiutinneqarpoq, ingammik nunaqarfinni. Nunaqarfinni imeqarfiit pitsaanerulersinneqarnerisa kingunerisaanik 2019-imi oqartussaasut imermik qalatitseqquseqqaarnermik piumasaqaateqarneq februaarimi Ammassivimmi aamma Isortumi juunimi atorunnaarsippaat, taamaalilutik imermik qalatitseqquseqqaarnerit tamarmik taamaatinneqarput. Tamanna ukiorpassuarni Kalaallit Nunaanni erngup pitsaassusiata pitsaanerulernissaanik sulissuteqarnerup kinguneraa, angusaq tamanna Nukissiorfinni tulluusimaaruteqarnissamat pissutissaqalersitsivoq.

Nuannersumik ineriartorneq tamanna ajoraluartumik ajoquserneqarpoq tassani pilersuinerimi isumannaallissaaneq kissaatigineqartutut 2019-imi qaffasitsigisimanginneranik. Ukiup aallartinnerani Kullorsuarmi imermik pilersuineq piffissami sivisuumi unamminartoqartinneqarpoq. Taamaatorli unaminnartut annersaat tassaavoq ukiarnerani Uummannami imermik imerneqartussamik uuliamik mingutsitsineq.

Imermik pilersuinerimik nutarterinerimik aamma erngup pitsaassusiata pitsaanerulernissaanik sulissuteqarneq 2020-mi annertusitinneqassaaq, minnerungitsumik Uummannami pisimasup kingunerisaanik.

UUMMANNAMI IMERMIK IMERNEQARTUSSAMIK MINGUTSITSINEQ

Septembarimi 2019 Uummannami imermik pilersuinerimi ilungersunartumik ajornartorsiteqalerpoq, tassa ajoraluartumik Nukissiorfinnit ajotoornikkut akuutissat kemikalit marluk paarlaanneqarmata, taamaalisogaqarneranilu imermut imerneqartussamat transformerimut uulia klorimut paarlaallugu akuliunneqarmat. Innuttaasut aamma inuussutissarsiutinik ingerlatsisut ulluinnarni atugarisamikkut eqqorneqarput, tassa erngup qullorfinneersup sumut atorneqarsinnaanera killilersorneqalermat. Inuppassuit imermik imigassaminnik dunkit atorlugit ajornartoornermi pilersuinerimut, Nukissiorfinnit pilersinneqarsimasumut imertariaqartalerput, kiisalu innuttaasut allatut atisaminnik errorsariaqalerput aamma ufartariaqalerlutik, qaammatit marluk ingerlanerini imermik pilersuinerup nalinginnaasunngornissaat tungaanut. Pisup aammattaaq kingunerisaanik aalisakkanik suliffissuit tunisassionertik killilersortariaqalerpaat.

Kukkuneq taamaattoq sorunami pissaasimangikkaluarpoq. Nukissiorfiit imeqarfinni sulinerimi suliasanik ingerlatseriaaseqarpoq aamma isumannaallisaanermut piumasaqaateqarluni, taamaatorli taakkua taamatut pisoqarnera pinngitsoortissinnaasimangilaa. Pisoq immikkut ittumik ajornakusoornerulerpoq imeq uuliamik mingutsinneqarsimasooq illoqarfimmi erngup aqquataanut siaruarmat aamma inuit ilaasa tankiunut imiisiviinut. Taamaattumillu saliiinissamat aamma mississuisarnermut annertuumik pilersaarusiortoqartariaqarsimavoq, tamakku piffissamik aamma sulisunik annertuumik atuiffiusimapput, ukiumi pineqartumi naatsorsuutigut angusani takuneqarsinnaasutut.

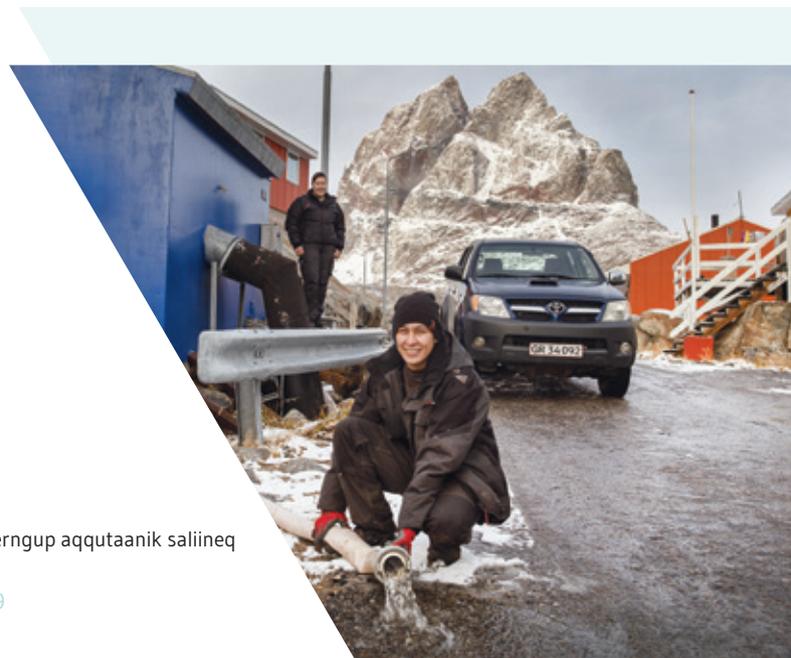
Taamatutaaq ajornartoornermi upalungaarsimasunut pilersitsisoqarpoq Nukissiorfinni sulisunit amerlasuunik peqataaffigineqartumik aamma Pingortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik aammattaaq Nunatsinni Nakorsaaneqarfik, sammisami oqartussaasut nakkutilliisuutitaat, qanimit suleqatigalugit. Tamatuma saniatigut pisup ingerlaneranut ajungitsumik kinguneqarluartumik Nukissiorfiit Avannaata Kommunia, qatserisartut, Royal Arctic Line, peqqinnissaqarfik aamma aalisakkanik suliffissuit pitsaasumik suleqatigaat.

Nukissiorfiit ajornartoornermi pilersuiffinnik illoqarfimmi sumiiffinni qulingluani pilersitsivoq imermut tankit 1 m³-mik imaqsinnaasut inissillugit, taakkununga innuttaasut imermik imerneqartussamik minguitsumik imertarsinnaallutik. Imeq nunaqarfimmi Ikerasanni siullermik assartorneqarpoq. Taamatullu Royal Arctic Linep umiarsuaaraanit Pajuttaammit imermik Aasianni usiliunneqarsimasumik pissarsisoqarluni. Ullut tamaasa erngup aqquataat kuutsitsiffigisarpagut aamma imeqarfimmi, biilersuarni imertaatini, erngup aqquataanni aamma inuit imiisiviini tankini imermik misissorneqartussamik qalusisarluta. Imermit misissugassat laboratoriami nuunneqarsinnaasumi Uummannami pilersinneqarsimasumi misissorneqartarput. Sapaatit akunneri tamaasa innuttaasut ataatsimiisinneqartarput, innuttaasut suliami pisunik nutaanerpaamik ilisimatinniarlugit, katilugit arfinileriarluni innuttaasunik ataatsimiisitsisoqarpoq.

Piffissap ingerlanerani tullerriaartumik oqartussaasut imeqarfik, illoqarfiup immikkoortuini assigiinngitsuni imermut aqquutit aamma Nukissiorfiit biilersui imertaassui atorsinnaasunngortippaat. Imermik pilersuineq 22. novembari 2019 Uummannarmiunut tamanut nalinginnaasunngorpoq.

Pisoq pissutigalugu Nukissiorfiit suliniummik aallartitsipput iliuusissanik nutaanik ilaqartunik, taakkua siunissami mingutsitsinerimik pisoqarsinnaanera pinaveersaartissavaat aamma Nukissiorfiit upalungaarsimanerat pitsanngorsassallugu, tamatumunnga assingusumik pisoqaqqissagaluarpaa.

Uummannami erngup aqquataanik saliineq

Ajornartoornermi imermut tanki Uummannami pilersuiffiusoq

Biilit imertaasuit

ERNGUP PITSAASSUSIATA PITSAANERULERNISSAANIK QITIUTSINEQ

Pitsaassutsimut qulakkeerinninnermut atortoq Imermik Imerneqartussamik Uppernarsaatitalimmik Isumannaallisaaneq [Dokumenteret Drikkevandsikkerhed (DDS)] 2019-ip naanerani illoqarfinni qulini imeqarfinni atuutilersinneqarpoq. DDS atuutilersinneqarnissaa 2020-mi illoqarfiit sinnerini aallartissaaq tamatumalu kingornatigut nunaqarfinni. DDS-ip atuutilersinneqarnerani imermik pilersuineq sukumiisumik misissorneqassaaq. Mingutsitsisinaanermut nalorninartoorfiusinnaasut sumiinneri paasineqassapput, pisut ilaannit atortunik inissisimatitsineq pitsanngorsarneqassaaq aamma sulisut immikkut ilinniartinneqassapput. Taamaattorli pitsanngorsaanissamut DDS-ip piumasaqaatitaanik aningaasaliinissamut aningaasat atorneqartussat kinguarsaataapput. Taamaattumik Nukissiorfiit immikkoortumut pilersaarummi anguniagaq piffissaq eqqorlugu naammasisinnaasimangilaat, tassa illoqarfiit tamarmik 2019-ip naanerani DDS-imi akuerineqarsimanissaannik.

Uummannami pisup erseqqissarluinnarpaa sulisut akuutissanik kemikalikanik eqqortumik passussinissamik suli ilinniartittarnissaannut pisariaqartitsineq. Sammisag tamanna 2018-imiilli immikkut qitiutinneqarpoq, ilinniartitsinerit ingerlanneqarput aamma database ChemiControl atorneqalerluni. Suleriaasit misissorneqarput qulakkeerniarlugu misilittakkat misilinneqarsimasut atorneqarnerisut, aamma nakkutillinnermik suliaqarneq sakkortusineqarpoq suleriaasit malinneqarnerat qulakkeerniarlugu.

Nunaqarfinni imeqarfinnik nutaanik pilersitsinissamut killiffik tassaavoq, 2019-imi imeqarfiit nutaat pilersinneqarput Attumi, Sermiligaami aamma Atammimmi. Pilersaarutigaarput 2020 nunaqarfinni ukunani Qeqertani, Uperviup eqqaani Tasiusami, Ikerasammi, Itillimi aamma Alluitsup Paani imeqarfimmik pilersitsinissaaq.

BIILERSUARNIK IMERMIK PAJUTTARNERUP KILLILERSORNEQARNERA

Qaortumi imertaassuarnik imermik pajutsisarneq 2019-imi atorunnaarsinneqarnissaa iluatsippoq, tamaani Nukissiorfiit erngup aqqutaanik nutaanik pilersitsimmat. Taamaattorli sullittakkat 1.000-it missaanniittut ullumi suli Nukissiorfinnit biilersuit imertaatit atorlugit pajutsittarput. Sapinngisamik atuisartut taakku amerlasuut imermik pilersuinerimut aqqutitut ilanngutsinnissaa anguniarparput. Tamatumani nioqqutissiap pitsaassusia atuisartuni pitsaanerulernerimik malunniuteqassaaq, kiisalu illoqarfiit ilaanni niuernerimi sunniuteqassaaq imermik biilersuit imertaatit atorlugit pajuttuisarneq atorunnaarsinneqarpat. Piffinnili allani tamanna aningaasatigut immiut akilersinnaasangilaq.

Naalackersuisut nukissiuuteqarnerimut imermillu pilersuinerimik Immikkoortumut Pilersaarutaat naapertorlugu imertaasuit atorlugit imermik pajuttuisarnerup sapinngisamik annertunerpaartaa 2025-mi unitsinneqarsimassaaq. Nukissiorfiit 2020-p ingerlanerani politikikkut isummerfigisassamik siunnersuuteqarniarpoq Naalackersuisut anguniagaannik naammassinneqarnissamut attuumassuteqartumik.

Qeqertani pilersuinermik pilertsineq

Nunap immikkoortui ukiumi 2019-imi

Nunap immikkoortua AVANNAA

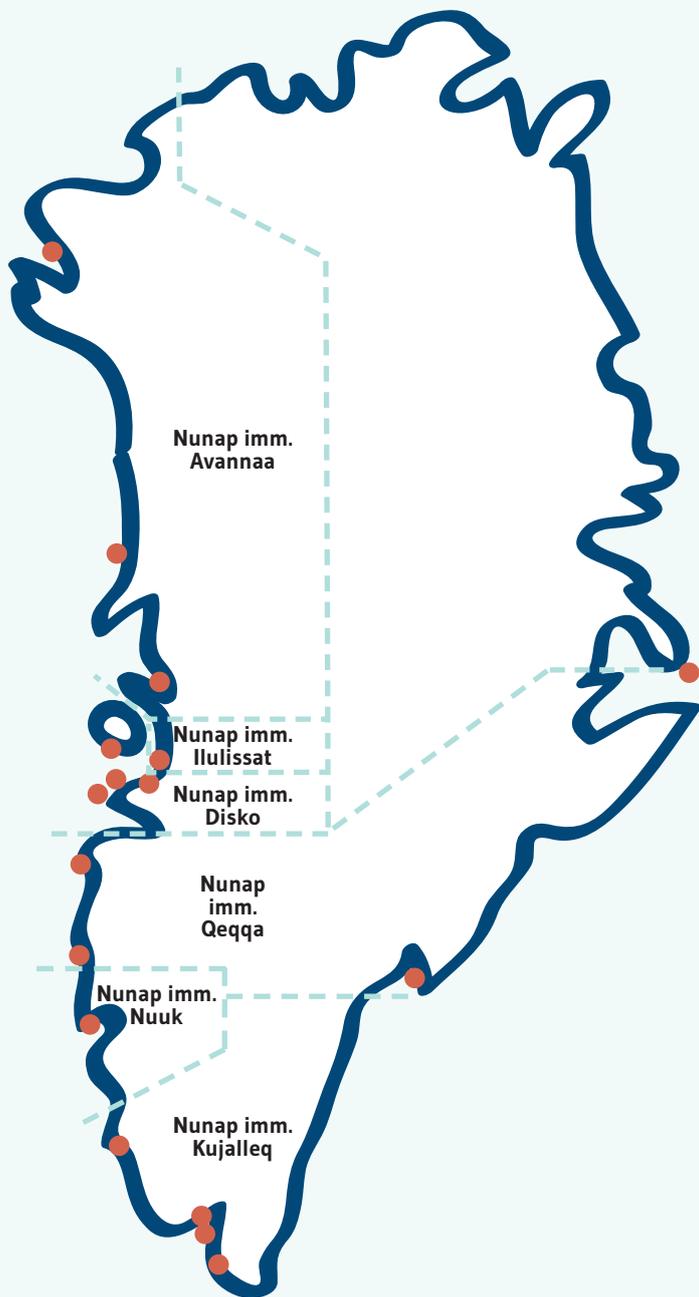
Nunap immikkoortuani Qaanaaq tankimik imiisivissamik suliaqarnini ingerlappaa. Atorneqaleriaripallu ukiup ilaani nilannik aassiilluni imermik imerneqartussamik pissarsisarneq pisariaarutissaaq. Tamanna sulisunik atuinartuuvoq aamma maannakkut gummiged aamma dumperi atorlugit immap sikuanut nilattartarneq isumannaatsuujunnaariartorpoq. Naatsorsuutigineqarpoq imermut tanki 2020-mi naammassineqassasoq.

Maannakkut Qeqertat innaallagissamik pilersorneqarnerat naammassivoq imermillu pilersuineq 2020-mi naammassineqassaaq. Piffissaq pilersaartugineqartoq sulii malinneqarpoq naak suliniut unamminartoqaraluartoq. Unamminartoq malunnaateqarluartoq tassaavoq nunaqarfiup avinngarusimasumiitunera. Soorlu assersuutigalugu aalajangersimasumik helikoptereqartanngilaq sulisuni aamma atorussanik assartuinermut atorneqartussamik. Taamatuttaaq oqarasuaateqanngilaq aamma satellitikkut at-taveqarsinnaaneq qaqutigoorluni.

Nunap immikkoortuani aalisakkanik suliffissuaqarneq sulii alliartorpoq. Taamaattumik nunap immikkoortuani pilersuinermik annertusiartorneq fabrikkit aalisakkeriviit innaallagissamik aamma imermik pisariaqartitsinerat naammassiniarneqarluni. Ilaatigut Ikerasammi aamma Tasiusami imeqarfinnik nunaqarfinnut naleqquttunik sanasoqarpoq, taamatuttaaq Upernavimmi imermik nioqutissiorneq annertusarneqarluni innuttaasunut aamma aalisakkanik suliffissuarnut iluaqutaasumik.

Nunap immikkoortuani 2019-imi suliniutit arlaqartut kinguartinneqartari-aqarsimapput. Pissutaaqataangaatsiarpoq Uummannami illoqarfiup ilaata nutaap, tassaarsuarneqarneranik eqqugaasimasunut Nuugaatsiami aamma Illorsuarni innuttaasunut illoqarfiup ilaa naammassiniarneqarneranik sulisut pisariaqartinneqarsimammata. Ilanngullugu Uummannami erngup imerneqartussap mingutsinneqarneranut atatillugu pisinnaasut tamarmik atorneqarsimanerat peqqutaaqataavortaaq. Nunap immikkoortuani ulapputigineqarsimasuttaaq ilagaat pilersuinerup sumiiffinni arlalinni, aputip sisoorneranik ajoqusernera, uumasut innaallagissap aqqutaanik ajoquusi-isimanerat, apuisarsimanerit il.il. aqqissuussinerit ulapputigineqarsim-neri. Tamakku saniatigut nunap immikkoortuani malugineqarpoq sananermi aamma sanaartornermi akigitinneqartut annertuumik qaffasinnerat, tamatumalu suliniutit amerlinissaannut aningaasatigut periarfissat anni-killisippaat.

Nukissiamik pilersuineq nunap immikkoortuani pitsanngorsaaffigineqarusuppoq. Taamaattumik 2020-mi seqerngup qinngornerinik katersuinermut atortunik aamma batteerinut toqqorsiveqarnermik misissuinermik ingerlatsineq, innaallagissiorfinnit kiaap sinneruttup sapinngisamik pitsaanerpaamik atorluarneqarnissaa anguniarlugu suliaqarnerit nangingneqassap-put.

Nunap immikkoortua DISKO

Nunap immikkoortuani nukissiamik ataavartumik suliniut anner-tooq suliarineqartussanngorunarpoq, tassalu Qasigiannugit aamma Aasiaat imermit nukissiorfimmik pilersuisussamik pilersitsinissaq. Nunaqarfinni seqerngup qinngornerinik katersuisartunik atortunik pilersitsiortorneq ingerlanneqarpoq. Kangerluk 2019-imi seqerngup qinngornerinik katersuisartunik atortulerneqarpoq 2020-milu pilersaarutigineqarpoq Ikerasaarsunni atortuliisoqarnissaa.

Aasianni Nukissiorfiit suliniutaat erseqqaarissimavoq: Illoqarfimmi innaallagissiorfimmi kiassaateqarfiutigisumi pujoorfimmik ikkussineq taamaasilluni marluulersillugit. Pujoorfiit marlungorneratigut pitsaannerusumik aamma sionratigornit aalajaannerusumik nukissiorfimmitt nioqqutissiorneq ingerlalersinnaavoq.

Nunap immikkoortuata Kangaatsiami innaallagissamik sakkoortumik sarfalimmik atortulersuineq suliaaraat taamaaliornikkut illoqarfimmi innaallagissamik pilersuineq aalajaannerulissamat. Taamatuttaaq sulissutigineqarpoq tatsimit imeqarfimmit allamut imermik nuussisarnissamik aaqqiissuteqarnissaaq, tassa Kangaatsiami imermik pilersuinermit pingaarnertut atorneqartumut.

Nunap immikkoortua ILULISSAT

Ilulissani innaallagissamik kiassaanermit atortunik ikkussititsinissaq assut soqutigineqarpoq. Uunnaavissuit innaallagiatortut aamma elpatronit, kissarsuummut uuliatortumut attavilerneqartussat, atorlugit periarfissaqarpoq nukissiaq imermit nukissiorfimmeersoq kiassaanermit pingaarnertut atussallugu. Atortut uuliatortut sillimmatit atorneqaannalissapput. Nukissiorfiit qaminneqarsinnaasumik innaallagissamik kiassaanermit atortunik ikkussuinermit aningaasartuutit matussusissavaat, imermit nukissiorfinit nioqqutissiarineqarsinnaasup atorluarneqarnera inuiaqatigiinnut aamma Nukissiorfintut iluaqutaassaaq. Nunap immikkoortuani sullittakkat 100-t sinnillit saaffiginnissimapput qaminneqarsinnaasumik innaallagissamik kiassaanermit atortunik ikkussuinissamik kissaateqartunit. Taamaattumik sulisut pisortat sulliffeqarfiutaannut aamma suliffeqarfimmi namminersortuni, inissiaatileqatigiiffimmi aamma illoqarfimmi inoqutigiit nammineq illuini atortunik ikkussuineq ulapputigaat.

Nunap immikkoortua Saqqami aamma Qeqertami seqerngup qinngornerinik katersuisartunik ikkussuivoq nunaqarfinni taakkunani innaallagissiorfiit nutarterneqarnerannut atatillugu. Tamatumani saniatigut nunap immikkoortuani naatsorsuutigineqarpoq 2020-mi Ilimanami seqerngup qinngornerinik katersuisartunik batteerinut toqqorsivittalinnik ikkussuinissaq.

Maanna Ilulissani arlaqartunik biilinik imertaassuarnik Nukissiorfinit imermik pajutsittartunik atuisoqarpoq. Taamaattumillu nunap immikkoortuani illoqarfimmi erngup aqqutaasa annertuumik annertusarneqarnissaat piareersarlugu sulissutigineqarpoq. 2019-imi erngup aqqutai allallit taarsorneqareerput. Naatorsuutigineqarpoq suliniutip ukiuni arlalinni ingerlanneqarnissaa.

Tamakku saniatigut nunap immikkoortuani Ilulissani innaallagissamik pilersuinermit sillimmatissamik nutaamik pilersitsisoqassaaq, taamaaliornikkut innaallagissiorfik 2012-imi ikuallalluni aserortoq imaarneqarnissamat.

Nunap immikkoortua **NUUK**

Nunap immikkoortuani Nuummi 2019-imi ingerlatsinerit innuttaasut amerliartornerannut takussutissaavoq, Nunap immikkoortuani suliniutitut angisuutut ingerlanneqarpoq illoqarfiup immikkoortuani Qinngutsinni innaallagissap aqputai sakkortusarniarlugit nutaamik sakkortusaaviliorneq. Tamatumunnga pissutaavoq illoqarfiup immikkoortuata alliarlornera aamma kommunimit pilersaarutigineqarmat illoqarfiup immikkoortuanik nutaamik pilersitsinissaq, Siorarsiorfik, taanna Qinngutta illuatungaani inissisimavoq. Sakkortussaaviup atornerqarnera 2020-mi aallartissaq.

Nunap immikkoortuani Nuummi sumiiffinni arlalinni illuliorititernernut nutaanut pilersuinerik nutaanik pilersitsiorneq suliarineqarpoq. Tamatumunnga ilanngullugu ungasianit kiassaanermut aqqutit annertusineqarput. Tamatuma saniatigut ungasianit kiassaanerup aqqutaanik Nuup qeqqaniit illoqarfiup immikkoortuanut Nuussuarmut ataatsimoortitsineq siulleq naammassineqarpoq. Eqqakkanik ikuallaavimmi kiaap pilersinneqartup aamma Nukisiorfiit ungasianit kiassaanermut nioqqutisiaata ataatsimoortitsinikkut atorluanerunissat aqqutissiutissavaa.

Nunap immikkoortuata ilaatigut 2020-mi qitiutissavaa Nuummi nutaamik imeqarfiliornissaq aammattaaq Nuummut imermik nukisiorfimit pilersuinerup annertusineqarnissaata piareersarnerqarnera kiisalu Sarfaannguani innaallagissiorfiup sillimmataasup nioqqutissiorsinnaanerata annertusineqarnissaa. Tamakku saniatigut nunap immikkoortuani naatsorsuutigineqarpoq Kapisilinni 2020-mi seqerngup qinngornerinik katersuisartunik batteeririk toqqorsivittalimmik pilersitsinissaq.

Qinngutsinni, Nuuk, sakkortusaavik nutaaq

Nunap immikkoortua KUJALLEQ

Nunap immikkoortuani 2019-imi suliniutit arlallit imermut tungasut suliarineqarput. Qaortumi erngup aqqutai nutaat pilersinneqarput tamatuma kingunerisaanik sullittakkat tamarmik maannakkut imermut naqitsinilimmut atassuserneqalersimapput, aamma imermik pajuttisarneq atorunnaarpoq. Tamatuma aammattaaq illoqarfimmi erngup pitsaassusianik iluaallatsitsivoq. Paamiuni aamma Narsami erngup aqqutaanik nutaanik pilersitsisoqarportaaq. Nanortalimmi imeqarfimmi nioqqutisiornermut atortut tamarmik taarsorneqarput. Tamatumunnga atavillugu sullivimmi avatangiisit aamma isumannaallisaanerup annertuneqarnissaa qitiutinneqarsimapput. Taamatut iliortoqarpoq ilaatigut akuutissanik kemikalianik passussisarnerup ajornaanerulersinneratigut. Ukiuni aggersuni Nanortalimmi erngup aqqutai taarsorneqassapput allisarneqassallutillu. Nunap immikkoortua Kujallermi nunap immikkoortui allat assigalugit, DDS-ip atuutilersinneqarnissaanut atavillugu suleriaatsit aamma ilinniartitsinissat piareersarlugit aallartinneqarput.

Nunap immikkortuani nukissornermik atavartumik suliniutit arlallit – tassaasut seqerngup qinngornerinik katersuinermit atortut aamma batteerinut toqqorsiveqarneq, anorisaatit angisuut, anorisaatit mikinerusut aamma imermut nukissioffiit mikisuaqqat piareersarneqarnerat suliarineqarput. Atortut siullit seqerngup qinngornerinik katersuinermit atortut aamma batteerinut toqqorsivittallit 2020-mi Ammassivimmi pilersinneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq.

Nunap immikkoortua QEQQA

Sisimiuni imermut nukissioffiik 2019-imi ukiunik qulinngortorsiorpoq. Nukissioffiup pilersinneqarnera aningaasaliissutaasimavoq pitsaasoq. Ajoraluurtumik imermut nukissioffimmit pilersuineq annertusinneqarsinnaangilaq tamatumunnga pissutaalluni sumiiffimmi imeq annertunerusoq pissarsiarineqarsinnaangimmat. Taamaattumik nukissiamut atavartumut teknologit allat siunissami illoqarfimmut nukissiamik atavartumik pilersuinerit atorneqarnissaat pisariaqassaaq.

Nunap immikkoortuani ukiup ingerlanerani Maniitsumi aamma Sisimiuni imeqarfiit nutarterneqarnerat suliarineqarput taamaaliornikut DDS-imi piomasaaqatit naammassiniarlugit. Maanna DDS-ip nunap immikkoortuani illoqarfimmi allani imeqarfimmi atuuttussangorlugu ingerlanneqarpoq.

Ittoqqortoormiini erngup aqqutai annertusineqarput. Illoqarfimmi biili imermik pajuttuut akuttunngitsumik silamik pissuteqartumik ajornakusoortarpoq. Ukiunera tamakkerlugu imermik pajuttisarnermi biilit larvefodillit atorneqarnissaat pisariaqartarpoq. Ittoqqortoormiini innuttaasunut tamanut imermik naqitsinilimmik pilersuinnissaq taamaallaat piviusunngorsinnaavoq annertooujussuarmik aningaasaliiffigineratigut, tassalu 120 mio. koruunit missaanniittunik, taamaaliorneq imermik pajuttisarnermut sanilliullugu imminut akilersinnaangilaq.

Tasiilami 2019-imi suliniut pingaarneq tassaavoq imeqarfimmi imermut nukissioffimmut pilersuinerup annertusarnissaa. Sumiiffimmut maskiinat assaassutit ingerlanneqarnissaanut tunngatillugu allatut eqqarsarnissaq pisariaqarsimavoq. Naggataatigut aalajangerneqarpoq umiarluk atorlugu assartuisoqarnissaa. Taamaasilluni suliniut iluatsippoq maannakkullu qularnaarneqarpoq tatsimut imermik sillimateqarfiusumut erngup kuunnerata annertusisimanera. Sumiiffimmi suliniut alla tassaavoq Nukissioffiit Kuluummi innaallagissioffiarnit Mittarfeqarfiit Kuluusuup eqqaani mittarfiani innaallagissioffiarnit innaallagissap sakkortuumik sarfallit kabeliata pilerseqqinneqarnissaa. Innaallagissioffiit taakkua marluk atavsimut atassuserneqarneratigut pilersuinermit qulakkeerinnineq pitsaanerulerpoq, innaallagissioffiit taakkua marluk imminnut sillimmataasinnaammata.

Inuiaqatigiinnut akisussaaffik

Nukissiorfiit ingerlatsineri inuiaqatigiinnut assigiingitsutigut arlalitsigut pingaaruteqarput. Ukiut tamaasa inuiaqatigiinnut akisussaaffipput, aamma taaneqartartoq *corporate social responsibility* (CSR), pillugu ukiumoor-tumik naatsorsuutitut ilanngullugu nalunaarutigisarpaput.

INUIAQATIGIINNUT AKISUSSAFFIK PILLUGU POLITIKKI

Nukissiorfiit inuiaqatigiinnut akisussaaffik pillugu politikki, *Tumit*, tassani ilaapput anguniakkat aamma sulissutigisat sulisunut tunngasut, inooqati-giinnut tunngasut, peqquserlulluni iluanaarniapilunnissamik akiuinarneq aammattaq avatangiisinut tunngasut. Tamatuma saniatigut Naalakker-suisut peqquserlulluni iluanaarniapilunnissamik akiuinarluni politikkiat Nukissiorfiit malippaat, tassani tunngaviuvoq peqquserlulluni iluanaarnia-pilunnerup akuerineqarsinnaanngilluinnarnera aamma sulisut malerua-gassaat aalajangersarneqarput.

Nukissiorfiit nuna tamakkerlugu sanaartornermi suliniutinik amerlasuunik ingerlataqartarpoq aamma annertuunik pisarpoq. Nukissiorfinnut pingaa-ruteqarpoq isumagissallugu suliniutini aamma pisinerni tamani piuma-saqaatit naapertuilluartaunissaat, kiisalu unammilleqatigiinnermut ajor-tissisutaasinnaasunik ingerlatsisoqannginnissaa. Nukissiorfiit aamma-taaq tunissuteqarnissamut politikkeqarpoq tassani siunertaavoq sulisut nammineersinnaanissaat aamma atornerluinermik aammattaq unioq-qutitsisumik kiisalu ileqqorluttumik Nukissiorfiit aalajangiinissaminut tunngavigisaanik sunniisinnaaneq pingitsoorniarlugit.

Tamakku saniatigut arlalinnik politikkeqarpugut inuiaqatigiinnut akisus-saaffeqarnermut tunngasunik, ilaatigut stressimut politikki aamma utoq-qaliarsaartunut politikki taakkua 2019 atuutilersinneqarput.

Nukissiorfiit 2013-imiilli CSR Greenlandimut ilaasortaavoq aamma siuler-suisuni sinniisuutitaqarluni. CSR-imut akisussaaffeqarneq pingaarneq Nukissiorfiit aqutsisuisa allatseqarfianiippoq suliffeqarfilli tamarmi sam-misami ingerlatsisarnernut peqataatinneqarpoq.

NUKISSIORFIIT INUIAQATIGIINNUT AKISUSSAFFIANNI PINGAARNERIT

Inuiaqatigiinnut akisussaaffitsinnut tunngatillugu iliuusitsinni qitiutinni-arpagut sammisat Nukissiorfiit iliuuseqarneranni inuiaqatigiinnut pingaa-ruteqarnerusut. 2019-imi FN-ip nunarsuaq tamakkerlugu nungusaataan-gitsumik ineriartortitsinerimik anguniagai sulissutigalugit aallartippugut, tassani oqaluuseralutigu sammisat sorliit aamma nunarsuaq tamakker-lugu anguniakkat Nukissiorfiit inuiaqatigiinnut akisussaaffeqarnerani pingaarnerunersut. CSR Greenland ikiortigalugu workshops marluk inger-lanneqarput.

Nukissiorfiit ingerlatsinerisa nunarsuarmi anguniakkat annertuumik sun-niuteqarfigisai tassaapput 6, imeq minguitsoq aamma eqqiluitsitsineq, nu-narsuarmi anguniagaq 7, nungusaataanngitsumik nukissiorneq pillugu, kiisalu nunarsuarmi anguniagaq 13, silap pissusianut iliuuseqarneq pil-lugu. Anguniakkat sinneri attuumassuteqarputtaaq soorlu nunarsuami anguniagaq 4, pitsaasumik ilinniartitsineq. Nunarsuarmi anguniakkat pil-lugit suliaqarneq 2020-mi ingerlateqqinneqassaaq suliffeqarfiup aqqis-sussaanerani immikkoortut arlallit ilanngutsinneqassallutik.

Tulliuttumi nassuiaassutigineqassapput sammisani pingaarnermi iliuuse-qarnerperut tassani nalilerparput, niuernerimik ingerlatsinitsinni inuiaqati-giinnut nalorninaroorfiunerusinnaasut aamma periarfissisinnaasut:

- Naammagisimaarinnineq aamma ilinniartitaaneq
- Avatangiisit aamma silap pissusia
- Imermik aamma nukissiamik pissarsisinnaaneq

NAAMMAGISIMAARINNINNEQ AAMMA ILINNIARTITAANEQ

Nukissiorfiit anguniarpaat suliffeqarfiunissani orniginartoq sulisunit an-ertuumik naammagisimaarinniffiusoq aamma sullivimmi avatangiiseqar-toq isumannaatsunik aamma ineriartorfiusunik. Tamatumunnga ilutigiti-lugu nunami maani ilinniartitaanerup aamma piginnaasaqassutsip qaffa-sissusiisa ataatsimoortumik annertusarneqarnissaat peqataaffigiariarpar-put.

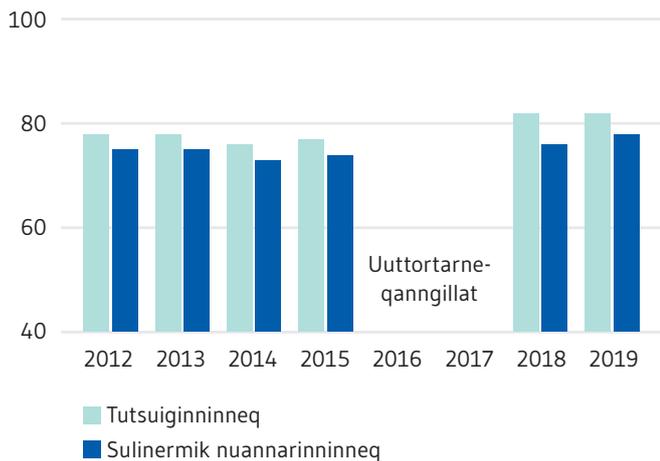
Unuk Kultursiorfimi suliasamik inerniaaneq

Naammagisimaarinnineq suli qaffasippoq

Tamanna uppersarnearpoq ukiumi pineqartumi sulisut naammagisimaarinninnerannik misissuinermi. Sulinermik nuannarinninnermi anguniakap 2019-imi angusaq 78 tikippaa. Tamanna 2018-imi inissisimaffimmit qaffasereersumit qaffaqqilluni. Taamaallit Nukissiorfiit qajannaatumik 25 % it akornanni suliffeqarfiit naammagisimaarinniffusut Danmarkimi, Savalimiuni aamma Kalaallit Nunaanni inissisimapput, Ennova, misissuinermik suliarinnissimasoq malillugu. Maannakkut Nukissiorfiit naammagisimaarinnissamut anguniagaqarusussuseqarluni anguniagaq 2013-imi CSR politikkip ilaatut allanneqartoq anguaat. Takussutissiami takuneqarsinnaasut sulisut suliffeqarfimmuut tutsuiginninnerat aammattaq suli qaffasippoq.

Takussutissiaq 5

Nukissiorfinni sulinermik nuannarinninnerup aamma tutsuiginninnerup ineriartornera, 2012-2019

Paasissutissaniq pissarsiffik: Ennova, Nukissiorfinni sulisut naammagisimaarinninnerannik misissuineq 2019

Ukiumi pineqartumi misissuinermi peqataasut 2018-imi peqataasunit ikinnerupput. Peqataasut 74 %-iupput Nukissiorfinnit anguniarneqarpoq ikinnerpaamik sulisut 80 %-isa peqataanissaat. Taamaattorli peqataasut ikinnerannut qularnangilluinnartumik pissutaagunarpoq misissuineq ingerlanneqarmat sapaatit akunnerini Uummannami imermik pilersuinermit tunngatillugu annertuumik unamminartoqarnerata nalerpiaannimat. Nukissiorfiit aqqissuussaananerata tamakkerlugu sulisut amerlasuut imermik pilersuinerup nalinginnaasumik ingerlaqqilernissaa anguniarlugu pisariaqartinneqarsimapput, soorunami tamanna pingaartinneqarsimavoq.

Sulisut naammagisimaarinninnerat aammattaq uuttortarneqarsinnaavortaaq Nukissiorfinni sulisut sulisuusarnerinik uuttuinnikkut, tassa imaappoq sulisut ukiumi qanoq amerlatigisuni suliffeqarfimmi sulisuusarnerat aallaavigalugu. Sulisut ilaasa Nukissiorfinnik sullissinissartik inuunerminni suliassatut isigaa. Taamaallit sulisut arallit 2019-imi nalliuuttorsiorput ukiumi 40-nngortorsiorlutik taamaallitullu Dronningip nersornaasiuttagaanik saqqarmiulerneqarlutik.

Sulisuqarnermut politikkit nutaat

Sulisuqarnermut politikkit arlallit nutarterniarlugit aamma ineriartortin- niarlugit annertuumik suliaqarpugut. 2019-imi stressertermut politikki suliarineqarpoq maannakkullu suliffeqarfimmi atuutsinneqarluni. Poli- tikkimi ilaapput maleruaqqusat aamma aallartitsinerit stressimik pina- veersaartitsisussat aamma stressertoqartillugu tulluurtumik pisoqarnis- saanik qulakkeerinnittut.

Taamatuttaaq 2019-imi utoqqaliarsaartunut politikki atuutsinneqaler- poq. Tassani suliffeqarfiup sulisui utoqqaliarsaartut pitsaasunik atugas- saqartinneqarnissaat aamma misilittakkat kiisalu ilisimasat qulakkeer- neqassapput, tassa sulisunit utoqqalisimasunit pigineqartut pigiinnerne- qassapput aamma kinguaariinnut tullernut ingerlateqqinneqassallu- tik.

Flekstidimut tunngatillugu sinaakkutaasa qasukkarneqarnissaat sulissu- tineqarpoq taamatullu sulinerup nalaani sapaatit akunneranut ataa- siarluni suleqatit peqatigilugit nal. akunnerini marlunni timigissarnis- saamik periarfissisooqarluni.

Sulisut isumannaatsuunissaat

Nukissiorfinnit anguniarneqarpoq suliffigisamik ajutoortoqannginnissaa taamatullu imaassanngilaq, sulisut sulinerit pissutigalugu napparsima- lernissaat. Arlalinnik aallartitsisoqarpoq tamakkunani siunertarineqarluni sulisut isumannaatsuunissaannut annertusitsisussamik, ilaatigut sul- livinnik nalilersuinnikkut aamma akuutissanik kemikalianik atuinermi isu- mannaallisaanikkut.

Nukissiorfiit aqutsisoqatigiivi 2019-imi immikkut qitiutippaat atuisartu- nik sullissinermi isumannaatsuunissaq tamatumunnga tunngaviumik arlalinnik pisoqarsimanerata kingorna. Tamanna ingerlanneqarpoq isu- mannaallissaanermik immikkut ilisimasalimmik avataaneersumik ikior- teqarnikkut. Allaffiit atuisunik sullissiviusuni tamani nalilersuineqarpoq tigussaasunillu pitsaanngorsaasoqarluni sulisut atuisut sullinneranni akerleriittoqartillugu aaqqiinarnermi piginnaasaqarnerulersillugit. Qu- janartumik pisartut taamaattut qaqutigooortuupput, piareersimanissarli pingaaruteqarpoq. Taamaattuttaq pingaaruteqarpoq sulisut aaqqia- giinnginnernik aallartikkiartortunik aaqqiinutaasinnaassuseqarnissaat aamma taamaattumik sulisut akerleriittoqartillugu aaqqiinarneq pil- lugu ilitserneqarput. Iliuserisap tamatuma 2020-mi ingerlateqqin- neqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Naak sullivimmi avatangiisit avartumik aamma annertusiartortumik qitiutinneqarluartut taamaattoq sulinermi ajutoornerit nalunaarutigi- neqartut aamma inuussutissarsiornermi napparsimalernerit nalunaaru- tineqartut 2019-imi amerlisimapput, tassa ukiumut siulinnut sanilliusul- luni, tamanna Tabeli 1-mi takuneqarsinnaavoq.

Uummannami biilit imertaassuit

Tabeli 1
Ajutoornerit nalunaarutigineqartut aamma
Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit inassutigineqartut

	2019	2018	2017	2016	2015
Sulinerimi ajutoornerit nalunaarutigineqartut	19 ³	15	15	7	15
Inuussutissarsiornermi nappaatitit nalunaarutigineqartut	3 ⁴	1	2	5	-
Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit ingerlaannartumik inassutigineqartut	-	-	2	18	-
Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit inassutit	17	2	2	22	2

Sullivimmi avatangiisit annertunerusumik qitiutinneqarnerisa akuttunngitsumik kingunerisarpaat sulisut aamma aqutsisut ajoqusernerik nalunaaruteqarnissamat eqqumaffiginninnerusarnerat. Ilimagineqarpoq tamanna nalunaarutigineqartut malunnartumik amerlanerannut pissutaasut ilagigaat, tassani qularnaarneqarsinnaavortaaq Sulilluni Ajoqusernerit pillugit Sullissivimmit ajoqusernerit nalunaarutigineqartut ikittuinnaat akuerineqartarmata.

Nukissiorfiit 2019-imi Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit 17-eriarluni inasuteqarfingearpoq. Ilaatigut taakkunani pineqarput silaannarissaatit, kranersuarmik misissuineq, suliffimmi atuinissamat ilitsersuutit aamma nakkaattoornissamat navianartorsiorneq pillugit uparuaanerit. Soorunami Nukissiorfiit suliffeqarfittut iliuuserisimasanik naammagisimaarinnigilaq, pissutsit taamak amerlatigisut paasineqartut inassuteqarnermik kinguneqarinut. Ilungersuullugu pissutsit taamaattut sapinngisamik pilertornerpaamik iluarsiffiginiarpagut aamma qulaajarlugu, qanoq iliorluta siunissami taamaattunik pisoqaqqinnginnissaa.

Sullivimmi avatangiisit pillugu mappersagaliorneq ingerlapparput 2020-p aallartismalernerani naammassineqarnissaa ilimagineqarpoq. Mapper-sakkami siunertaavoq sullivimmi avatangiisit qitiutinneqarnissaat, suleri-aatsinik assigiiaartunik pilersitsinissaq aamma sullivimmi avatangiisinut tunngatillugu kikkut tamarmik sunissaminnik aamma akisussaaffimminnik ilisimasaqarnissaat qulakkeerniarlugu – ingammik Nukissiorfiit isumannaallisaanermut suleqatigiinnissamullu aaqqissuusinerimi ilaasortaasunut.

3 Febraari 2020-mi killiffiuvoq sulilluni ajoqusernerit pingasut akuerineqarsimaneri, arfineq pingasut Sulilluni Ajoqusernerit pillugit Sullissivimmit akuerineqarsimangillat. Sinneri suliluarineqarput.

4 Febraari 2020-mi killiffiuvoq inuussutissarsiornermi nappaatitit nalunaarutigineqartut marluk akuerineqanngitsut, nalunaarutigineqartoq kingulleq suliluarineqarpoq.

Angusaqarniarluni piginnaasanik ineriartortitsineq

Nukissiorfiit angusaqarniarluni sulisut piginnaasaannik ineriartortitsineq qulakkeerusuppaat. Iliuusissatut pilersaarutitut sulissutigineqarniarput pikkorissartitsisarnerit il.il. taakkua piginnaasaqarnissamut piumasaqaatinut, suliffeqarfimmi atorfiit suussusiannut tunngasunut, tapertaassapput. Sammineqartoq pitsangorsarniarlugu HR-imut immikkoortortaqaqfik sulisunik ilaneqarpoq, tammanna immikkoortumi uani *Sullifeqarfiup aqqis-suussaananerani* ineriartortitsineq allaaserineqartutut IT-mut atortumik nutaamik, Mindkey, atuilerpugut, taanna ilaatigut suliffeqarfimmi aqqis-suussaananermit ineriartortinneqartumut tapertaavoq, tassa angusaqarniarluni sulisut sulinerminni aamma ineriartornerminni qanoq ingerlanerannik malinnaanissamut tapertaq.

Sulisut iluarisimaarinninnerannik 2018-imi misissuineq aallaavigalugu nunap immikkoortuini pisortanut aamma direktionimut aqutsisutut ineriartornermut immikkut pilersaarusiortoqarpoq 2018-imi ukiakkut aallartittumik, Tamanna 2019-imi annertusineqarpoq Nukissiorfiit qullersaqarfiani immikkoortortaqaqfimi pisortat ilanngutsinneqarlutik. Ingerlatsinerup aqutsisutut piginnaasat ataatsimoortumik pitsangorsassavai aamma suliatigut assigiinngitsutigut suleqatigiinneq. Tamanna ingerlanneqarpoq pitsaasumik aqutsinerup sulisut iluarisimaarinninnerannik aamma pitsaasumik angusaqartarneq kinguneqartarneri upperigatsigu.

Nukissiorfiit 2019-imi piginnaasanik ineriartortitsinermut 5,8 mio. koruunit atorpaat tamatum 2018-imi qaffasissusiat assigaat. Naatsorsuutigineqarpoq pikkorissartitsineranut aamma ilinniartitaaneranut 2020-mi aningaasartuutit taamatut innissaat.

Inuusuttut ilinniakkaminnik ingerlatsisut amerlasuut

Nukissiorfiit inuusuttut ilinniakkaminnik ingerlatsisut tapersorsorniarpaat. Taamaattumik praktikantit, lærlingit aamma ilinniartut amerlasuut uagutsinnut inissittarput. Ukiup 2019-ip naalernerani sulisut 7,2 %-ii tassaapput inuusuttut ilinniakkaminnik ingerlatsisut. Taakkua 2018-imit ikinnerulaarput tassani 9,1 %-imik amerlassuseqarmata. Nukissiorfiit sulissutigaat anguniagartik anguniarlugu tassani inuusuttut ilinniakkaminnik ingerlatsisut 10 %-iunissaat.

Inuusuttut Nukissiorfinnut pilersutsilerniarlugit 2019-imi ilinniartit Nuummi aamma Danmarkimi arlaqartut ornippagut. Meeqqat atuarfiini klasseqatigiit arlallit uagutsinnut pulaarput Ilinniartitaaneq pillugu angalaneranut illoqarfimmi arlalinni peqataavugut. Nukissiorfiit inuusuttunik sulisusarsiorsimapput aamma atorfinnik inuttassarsiunerit ammasut atorlugit, tassani inuusuttut ilinniarfissarsiorsinnaapput imaluunniit praktikerfissarsiorlutik.

Sulisumik ilinniartitsineq

Angutit arnallu suliffeqarfimmi

Nukissiorfiit suliffeqarfiuvoq ilinniakkatigut angutunik amerlanerusute-qartunik sulisulik, soorlu assersuutigalugit maskinmesterit aamma elektrikerit. 2019-ip naanerani sulisut 16 %-ii tassaapput arnat. Aqutsisooqatigi-inni⁵ aqutsisuni arnat amerlanerupput, tassa 32 %-it arnaallutik (arnat 8 aqutsisunit 25-usunit).

Nukissiorfiit anguniarpaat suaassutsit marluullutik naligiilluinnarnissaat aamma suliffeqarfimmi sumiluunniit inissisimanermit atorfinnut assigiim-mik periarfissaqartoqassasoq, taamatuttaaq aqutsisuni. Nukissiorfiit angu-niagarivaat aqutsisooqatigiinni suaassutsit 60/40-nngornissaat. Taamatut agguaqatigiissitsineq Nukissiorfiit suaassutsinik assigiinngisitsinnginner-tut isigaat.

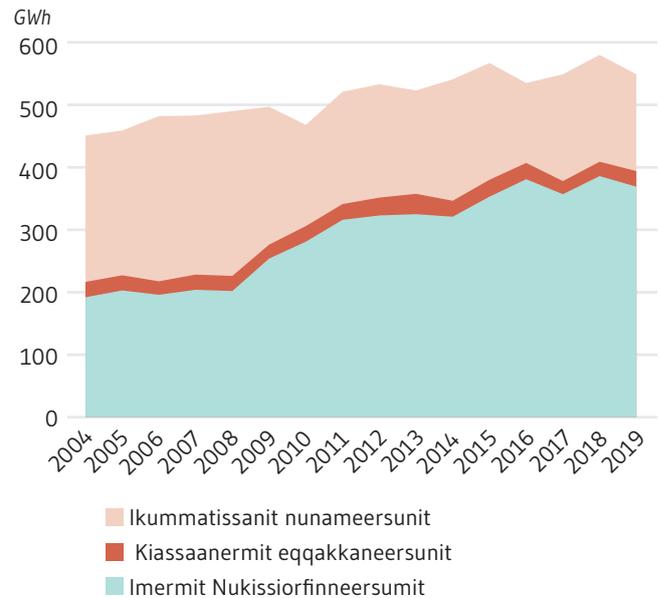
Ukiuoorumik naatsorsuusiortarnermut inatsit naapertorlugu suliffeqar-fiit pisortani qaffasinnerpaani suaassuseq sinniisoqarpallaanngitsooq pil-lugu anguniakkatut kisisitalerneqassaaq politikkeqartillugulu qanoq iliornikkut suaassuseq sinniisoqarpallaanngitsup suliffeqarfiup pisortaasa akornanni qaffasinnerusinnaanissaa. Nukissiorfiit tamatumunnga atatil-lugu Direktioni tassani qaffasinnerpaatut isigaat. Direktionimi ullumikkut angutunik marlunnik direktøreqarpoq direktøri ataaseq inuttaqanngilaq. Nukissiorfiit angorusuppaat suaassutit marluk tamarmik aqutsisut qaffa-sinnerpaat akornanni ilaanissaat. Anguniagaq tamanna anguniarlugu sua-ssutit katitigaanerit atorfinitsisnermi eqqarsaatigisassat ilagissavaat. Nukissiorfiit isumaqarput suaassutsit marluullutik aqutsinermi periutsini ajunngitsumik sunniuteqartartut. Taamaattorli suaassuseq tunngaviga-lugu aalajangiinerup kingunerissanngilaa piginnaasat allat isiginiarun-naarlugit atorfik suugaluortoq isumannaatumik ingerlanneqarsinnaajun-naassanngilaq.

AVATANGIISIT AAMMA SILAP PISSUSAA

Nukissiornermik nioqutissiorneq aamma assartuineq tassaapput sammi-sat ullutsinni gassinik silaannarmik kissatsikkiartortartunik aamma silaan-naap allanngoriartorneranut sunniuteqarnerpaajusut. Taakkunani ingerlat-sinerit aammattaq avatangiisinut pitsaanngitsunik allanik sunniuteqar-sinnaapput soorlu assersuutigalugu sananeqaatinik minnernik siaruartit-sillutik mingutsitsisinnaasut. Nukissiorfiit periarfissaqarputtaaq taakkua marluk tamaasa sunniuteqarfigissallugit avatangiisinut aamma silaannaap pissusianut iluaqutaasumik, tamanna immikkoortuni ukunani *Nukissiaq ataavortoq* aamma *Nukissiamik pilersuineq* atuarneqarsinnaavoq.

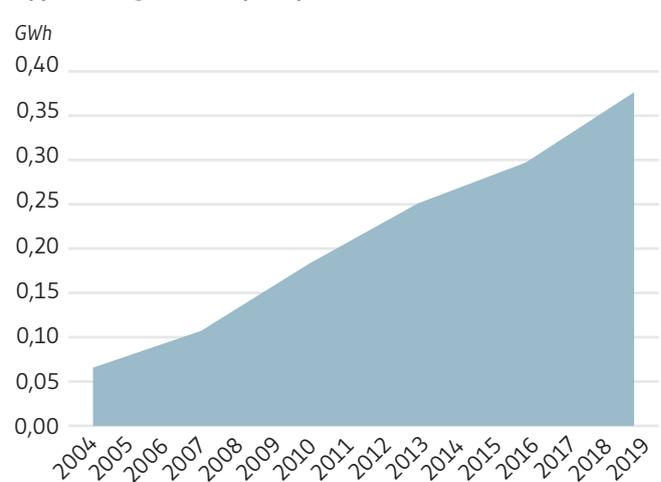
Nukissiamik ataavartumik atuneq annertusiartorsimavoq imermit nukis-iorfik siulleg 1993 Nuup eqqaani atoqqaartinneqarmalli. Takussutissiaq 6-imi takutinneqarpoq nukissiamik atunerup ineriartornera kiisalu ikum-matissat nunap iluaneersut, eqqakkanik kiassaanerup aamma imermit nu-kissiornerup 2004-miilli agguarnerat. Anorisaatit aamma seqerngup qin-gornerinit katersuisartut naatsorsueqqissaarnermi ilanngunneqanngillat. Taakkua Nukissiorfiit pilersuineranut suli annikitsumik ilaapput.

Takussutissiaq 6
Nukissiorfiit nukissiamik atunerat nukissiamik pissarsiffiusinnaasunut agguarlugu

Takussutissiaq 7-imi takuneqarsinnaasutut inuit namminneq nukissiorfiit ataavartunit Nukissiorfiit ukiut tamaasa innaallagissamik pissarsiaqartar-poq, ingammik seqerngup qinngornerinit katersuisartunit. Tamatumunnga ilanngunneqassapput Nukissiorfiit namminneq atortui seqerngup qinngor-nerinit katersisartut aamma anorisaatit.

Takussutissiaq 7
Inuit namminneq nukissiaat ataavortoq aqqutinut ingerlatinneqartoq

5 Aqutsisooqatigiit imatut paasineqarput direktioni, nunap immikkoortuini pisortat, nunap immikkoortuini allaffinni aqutsisut aamma quillersaqarfimmi immikkoortortani pisortat.

Nukissiorfiit CO₂-mik aniatitsinerat appariorpoq piviusuimmik aamma nukissiamut tunineqartumut sanilliullugu. Takussutissiaq 8-mi takuneqarsinnaavoq CO₂-mik aniatitsineq uagut innaallagissamik aamma kiassaaner-mik nioqqtissiornerinnut sanilliullugu. Aniatitsinerup appariornera anner-tunerpaq pisarpoq imermit nukissiorfik nutaaq atulersinneqaraangat. Ineriartorneq ukiuni kingullerni unikaallassimavoq, nukissiamilli ataavartu-mik suliniutit ukiuni aggersuni pilersaarutigineqartut allangortissavaa.

Takussutissiaq 8 CO₂-mik aniatitsineq Nukissiorfiit innaallagissamik aamma kiammik nioqqtissiorneranut sanilliullugu

kWh-mut ataasimut CO₂ grammi ataaseq

Assartuiner-mik suliaqartunut atatillugu Nukissiorfiit biilini innaallagiator-tunik aamma hybridinik atuneq tapersorsorpaat. Maanna Nukissiorfiit biiliisa 18 %-ii innaallagiator-tuupput 2018-imi 14 %-iullutik. Tamatuma sania-tigut biilini innaallagiator-tunut aamma hybridinut immiisarfiit Nukissiorfiit niunerminik ineriartortitsinerminut atatillugu sulissutiginiagaasa ilalagaat. Suliamut tamatumunnga tunngavigaarput Nuummi misilittaalluni immiisar-finnik 2016-imit 2018-imit suliniummi ingerlanneqartumi misilittakkagut.

IMERMİK AAMMA NUKISSIAMİK PISSARSISINNAANEQ

Pissusissamisoor-soraarput nunami maani kikkut tamarmik imermik aamma nukissiamik pitsaasumik pitsaassuseqartumik naammaginartumik akeqartumik pissarsisinaanissaat. Pilersuiner-mut qulakkeerinnineq pitsaasuussa-q. Tamakku saniatigut sullittakkat misigissavaat uagut ikiu-nissatsinnut piareersimasartugut, imermik aamma nukissiamik pissar-sisinaanermik ajornartorsiateqartoqartillugu.

Pilersuiner-mik qulakkeerinnineq

Pilersuiner-mik qulakkeerinnineq Nukissiorfinnit tamatigut tuller-iiaariner-mi salluutinneqarnerpaajuvoq. Nioqqtissiornermi unittoorsinnaanerup najugaqarfiit ator-neqartut aningaasaqarniarnerisigut eqqorsinnaammagut ajornerpaamillu pisoqassagaluarpat innuttaasunik qimarngussuiner-mik kinguneqarsinnaalluni ukiup qanoq ilinera apeqqutaatillugu. Taamaattu-mik pilersuiner-mi pilersaarutaanngitsumik unittoornerit sapinngisamik pinngitsoorniarneqassapput, taamatuttaarlu pilersaarutaasumik unitsitsi-nerit taamaallaat pisariaqarluinnartillugu pisassapput.

Tabeli 2-mi takutinneqarpoq Nukissiorfiit innaallagissamik, imermik aamma kiassaaner-mik pilersuinerani 2019-imi pilersaarutaanngitsumik unit-toornerit/qamittoornerit. Tamatuma paasinarsisippaa pilersuiner-mik qulakkeerinninnerup qanoq ittuusimanagera. Taamaattorli unittoorneri/qamittoorneri ataasiakkaani apequtaavoq unittoornerup/qamittoornerup qanoq annertutiginer-a, tassani apeqqutaalluni qassit sunnerneqarsimanager-sut aamma qanoq sivisutigisumik.

Tabeli 2 Nukissiorfiit illoqarfinni pilersuinerani pilersaarutaanngitsumik qamittoornerit/unittoornerit 2019-imi

Illoqarfik	Imeq	Innaallagiaq	Kiassaaneq
Aasiaat	-	2	-
Ilulissat	2	5	1
Ittoqqortoormiit	-	1	-
Kangaatsiaq	1	2	-
Maniitsoq	1	3	-
Nanortalik	1	2	-
Narsaq	3	2	-
Nuuk	4	10	3
Paamiut	-	2	-
Qaqortoq	2	2	-
Qasigiannuit	-	2	1
Qeqertarsuaq	-	4	-
Qaanaaq	1	1	1
Sisimiut	2	1	-
Tasiilaq	2	4	-
Upernavik	-	-	-
Uummannaq	4	2	-
Katillugit	23	45	6

Soorlu Tabelimi 2-mi takuneqarsinnaasoq innaallagissamik pilersuiner-mi qamittoornerit amerlanerusimapput aamma imermik pilersuiner-mi unit-toornerit arlaliullutik. Taamaattumik ukiup ingerlanerani illoqarfinni amer-laner-ni innaallagissamik qamittoornerit imaluunniit imermik pilersuiner-mi unittoornerit misigineqarsimapput, naak taamaattoqarnissaa pilersaar-utaasimanngikkaluartoq. Kiassaaner-mik pilersuiner-mut atatillugu unittoor-nerit ikittuunnaapput.

Qamittoornerit/unittoornerit ilaat pisunit avataaneersunit pissuteqartar-put. Soorlu assersuutigalugu pisut tassaasinnaapput atortuni apuineq imaluunniit sanaartorner-mut atatillugu equineq.

Pilersaarutaanngitsumik qamittoornerit/unittoornerit ikilinnissaat sulissuti-gaarput, aamma pilersuiner-mi aqqutit il.il. ajortittoqartillugu pilertortumik iluarsisarneq aamma pilersuiner-mik aallartitseqqittarneq.

Itillimi sulisut

Nuummi imeqarfik

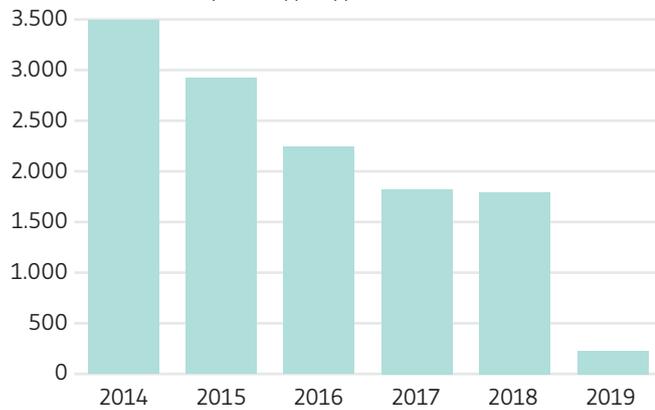
Erngup pitsaassusia

Nukissioffiit ukiuni kingullerni immikkut qitiutissimavaat erngup pitsaassusia ta pitsaanerulernissaa iliuuseqarnerlu 2020-mi suli annertusitinniarlugu. Erngup pitsaassusia ineriartornera ilaatigut imermik qalatitseqquseqqaartarnerit amerlassusiatigut takuneqarsinnaavoq, soorlu Takussutissiaq 9-mi takutinneqartoq. Ulloq unnuarlu imermik qalatitseqquseqqaartarnermi pineqarpoq ullut unnuallu amerlassusii katillugit, tassa ukiup ingerlanerani nunami maani sumiiffinni imermik qalatitseqquseqqaartarnerit. Ullut unnuallu 2019-imi imermik qalatitseqquseqqaartarnerit 230-nut apparput.

Takussutissiaq 9

Ullut unnuallu imermik qalatitseqquseqqaartarnerit, 2014-2019

Ullut unnuallu imermik qalatitseqquseqqaartarnerit

Innaallagissamut, imermut aamma

kiassaanermut akigitinneqartut appasittut

Nukissioffiit nioqutissiaminut akigititai sullittakkat imermik aamma nukissiamik pissarsinnaanerannut sunniuteqarput. Taamaattumik akigitinneqartut sapinngisamik appasitsinneqarnissaat anguniarparput. Innaallagissamut aamma imermut akigitinneqartut malunnaateqarluartumik appartinneqarput Naalakkersuisut assigiimmik akeqartitsinissamik aqqisusseeqqinnerisa malitsigisaanik. Akeqartitsineqartut appasittut 2019-imi attatiinnarput. Taamaattoorli innaallagissamut aamma imermut augusti 2019-imi anniksumik qaffanneqarput uuliap akiata qaffannerata malitsigisaanik.

Nukissioffiit akigitinneqartut appasittut 2020-mittaaq atuutsinnassavaat, soorlu tamanna Tabeli 3-mi takutinneqartoq. Sulissutigineqarpoq kiassaanermut akigitinneqartut appartinnissaat taamaaliornikkut nammineq kiassaanermut taarsiullugu, tamanut kiassaanermit pilersuinermit atuilernissaq pilernarsarniarlugu. Tamatuma kingunerissavaa pilersuutit pioreersut aqqutigalugit nukissiamik ataavartumik aamma Nukissioffiit atortuinit kiammik sinneruttumik aamma pisortat eqqakkanut ikuaallaaviinit kiammik atuinerulernermik. Taamaaliortoqarpat uuliamik atuineq annikillissaaq tamannalu inuiaqatigiinnut pitsaasuvoq aningaasaqarneq aamma avatangiisillu eqqarsaatigalugit.

Tabeli 3

Innaallagissamut, imermut aamma kiassaanermut atuisartunut nalinginnaasunut akigitinneqartut 2017-2020, minnerpaaffiinnut annerpaaffiinnullu agguataarlugit

	2017		2018		2019	
	minn.	ann.	minn.	ann.	minn.	ann.
Innaallagisq kr./kWh	1,63	3,25	1,60	1,60	1,60	1,65
Imeq kr./m ³	19,12	33,40	19	19	19	20
Kiassaneq kr./MWh	710	770	680	770	680	740

Sullitat naammagisimaarinninnerat

Nukissioffiit anguniagaraat Kalaallit Nunaanni atuisartunik sullissinermit pitsaanerpaajunissani. Tamanna anguniarlugi 2019-imi sullittakkat naammagisimaarinninnerannik misissuitsivugut. Misissuinermit inernerit takutip-paat sullittakkat 76 %-iisa Nukissioffiit ataatsimut isigalugit naammagisimaaraat imaluunniit naammagisimaarluinnaraat. Sullittakkat ilaasa amerlasuut ersersippaat Nukissioffiit tusaamaneqarnerat pitsaasuusoq. Taamatuttaaq ataatsimut isiginnilluni Nukissioffinnit akiligassat aamma pilersuinermit ajornartoorneri iliuuseqartarnerat naammagisimaarneqartoq. Sullittakkat ujarporpaat Nukissioffiit nioqutissiai pillugit siunnersuinermit aamma paasissutissisarnermik annertunerusumik periarfissaqarnissaq.

Sullitap aamma Nukissioffiit akornanni toqqaannartumik attaveqatigiinneq sullitatut naammagisimaarinninnerannut annertuumik sunniuteqarpoq. Taamaattumik atuisartunik sullissinerput suli pitsaanerulersinniarlugu sulinerput ingerlatiinnarparput. Piviusumik aallartinneqartut ilaatigut ilagaat sulliatat digitalimik misigisaqartinnissaannut suliniut (takuuk qupp. 21), *key account management-imik* pilersitsineq (takuuk qupp. 18-19) aamma akigitinneqartunik appasittunik atuutsitsineq

2020-mut isumalluarnerit

Ukioq 2020-mi pilersuinerup nutarterneqarneranik aamma pitsanngorsarneqarneranik suliaqarnerput ingerlateqqissavarput. Naatsorsuutigaa-put erngup pitsaassusia sulii pitsanngornerussasoq, aamma nukissiornermut ataavartumut atortunik pilersaarusionerup aamma pilersitsiortornerup pimoorullugu aallartinneqarnissaa.

ERNGUP PITSAASSUSIA SAMMISAQ IMMICKUT QITIUTINNEQARTOQ

Pingaarteqarluinnartuuvoq kikkut tamarmik tatigisinnaassagaat erngup qorlorfiani erngup minguitsuunissaa. Taamaattumik erngup pitsaassusia 2020-mi sulinitisinni tullerriarinermi pingaarteqartorujussuuvoq. Nunaqarfanni arlalinni iliuutsit pitsaasut naammassisimavagut, kisianni 2020-mi illoqarfanni taamatullu nunaqarfanni iliuutsigut annertusassavagut aammattaq ajornartoornermi upalungaarsimanerup pitsaasuunissaa qulakkiissallutigu.

NIUERNERMIK SULI INERIARTORTITSINEQ

Nukissiorfiit niuerneranik pitsanngorsaalluta suliaqarnerput 2020-mi ingerlateqqissavarput – tassani siunertaralugu nukissiornermik ataavartumik suliniutit aningaasalersorniarlugit sinneqartooruteqarnissaq aamma akigitinneqartut appasittut pigiinnarniarlugit. Tamatumani pineqarput suliffeqarfimmi namminerme periutsinik pitsanngorsaaneq, soorlu asser-suutigalugit softwarerobotinik aamma paasisutissanik atuinermik annertusititsineq, tamatumunnga ilutigitillugu pineqarpoq sullitanik qanimut oqaloqateqartarneq aamma nioqquutissiatsinnik ineriartortitsineq aamma nioqquteqarnerup annertusinera.

NUKISSIORNERMIK ATAAVARTUMIK NUNA TAMAKKERLUGU SULINIUTIT

2020-mi pingaarutilinnik nukissiamik ataavartumik annertunerusumik nammineq pilersuinissamut alloriarsinnaavugut. Naatsorsuutigaa-put imermit nukissiorfinnut suliniutit marluusut Qasigianguani aamma Aasianni kiisalu Nuummi inississasut, taamaalilluni suliniutit allartinneqarsinnaalissammata. Taakku saniatigut neriuutigaa-put politikikkut amerlanerussuteqartoqassasoq Nanortalimmi anorisaatit marluk napparneqarnissaannut. 2020-mi nunatsinni sumiiffinni arlalinni seqerngup qinngornerinik katersuisartunik ikkussuisoqassaaq, kiisalu nukissiamik ataavartumik suliniutinik pilersaarusionerup ingerlateqqinneqassalluni.

SULIFFEQARFIUP AAQISSUUSAAANERANIK INERIARTORTITSINERPUT

Nukissiorfiit suliffeqarfiorusuppoq pikkorissuseqarfiusoq aamma ornignartoq inuiaqatigiit isumannaatsumik ineriartortinneqarnerannut atatilugu qitiusumik peqataasoq. Suliffeqarfitta aqqissuusaanera tamanna isiginiarlugu ineriartortinniarparput aamma tamatumunnga ilutigitillugu avatitsinniittut suliaqut pillugit annerusumik paasisutissiissutigisarniarlugu. Taamaattumik 2020-mit avammut aamma suliffeqarfimmi namminerme attaveqatigiinnitsinni suliaqarnerput annertusarniarparput, kiisalu tamatumunnga ilutigitillugu siunissami iliuusissatut pilersaarummi piginnaasanik ineriartortitsineq aamma sulisussarsiorneq sulissutiginiarlutigu. Anguniagaq tassaavoq sulisussanik pissarsinissamut periarfissatta pitsaanerulersinnaasaat aamma sulisut akornanni sulii naammagisimaarinninnerup qaffasissuunissaata qulakkeerneqarnissaa. Kikkut tamarmik tulluusimaarlutik aamma naammagisimaarinnillutik suliarortarsinnaaniassammata.

Aningaasaqarneq

AQUTSISUT SULIFFEQARFIUP ANINGAASAQARNERANIK NALILIINERA

Ukiut 2017-ip/2018-ip nikinnerinili assigiimmik akeqartitsinissamik aaq-qissuusseqqinnerup atuutilersinneqarneraniilli akigitinneqartut tunngavigalugit Nukissiorfiit ingerlatsisinnaasimapput. Akigitinneqartut taamatut inissinneqarnerannut siunertaavoq nunami innuttaasut inuit namminneq taamatullu inuussutissarsiutinik ingerlatsisut aningaaseqarnerat pitsanngorsarniarlugu. Sumiiffiit ilaanni akigitinneqartut 52 %-imik annikillisinneqarput aamma agguaqatigiissitsinikkut 28 %-imik akigitinneqartut annikillisinneqarlutik. Nunaqarfinni aamma avinngarusimasuni appartitsineq annerpaajuvoq kiisalu illoqarfinni anginerusuni minnerpaajulluni. Innaalagissamik aamma imermik pitsaasumik akeqartitsineq aqquutigalugu inuiaqatigiinni aningaasaqarnerup annertusiartorneranut peqataanerput tulluusimaarutigaarput. Akigineqartut taamatut inissinneqarnerat taamanikkulli malunnaateqarluartumik nikisinneqanngilaq ukiullu 2019-ip/2020-p nikinnerini atatiinnarneqarlutik.

Tatineqarnerulerneq

Suliffeqarfiup avataanit tatisimaneqarnera annertusiartorpoq. Tamanna sullissinissamik isumaqatigiisummi Nunatta Karsianit akiliutigineqartartut ikileriarnerisigut tatisimaneqarnertut, kiisalu 2019 issaasassimanerata kiassaannermut isertitat ikinnerulersippai. Nunarsuaq tamarmi kiatsikkiaartormat ilimanarpoq ukiut issaasattut ukiunit issittunit amerlinerunissaat ilimagissavarput. Taakku saniatigut inuiaqatigiinni sanaartorneq annertuvoq, tamannalu akigititanik qaffasinnerusunik kinguneqartitsinerisa Nukissiorfiup sanaartorfigiuminarsaannermut ingerlatanut aningaasaleeqataaffii qaffasinnerulerlutik. Naatsorsuutigineqarpoq ukiuni tullinnguuttuni taamatut ingerlasoqarnissaa. Aserortoornernuttaaq aningaasartuutit annertungaatsiarsimapput sualummik 2019-imi Uummannami imermik mingutsitsisoqarneranut.

Aningaasaleeqqinnerit aamma aserfallatsaaliuinnermut aningaasartuutit

Naalakkersuisut nukissiuuteqarnermut imermillu pilersuinerimik Immikkoortumut Pilersaarutaanni 2017-imeersumi atuarneqarsinnaavoq sanaartukkanut atortunut pigineqareersunut aningaasaliissuteqaqqinnissamut ukiumut 150 mio. koruunit missaat pisariaqartinneqassasut. Aningaasaleeqqittarnerit sanaartukkanut nutaanut aamma nutaanngorsaannermut, atortunik pisoqqanik taarsersuineranut ataavartumik nukissiornermik aamma erngup pitsaassusiata pitsaanerulernissaanik ilaatinneqanngillat. Immikkoortumut pilersaarummi atuarneqarsinnavortaaq sanaartukkat massuma tungaanut annertusinissaannut immikkut ittumik sanaartornermi (atortitsinikkut) aningaasaliissutissanik isumannaarinnenneqarsinnaasoq. Assersuutigalugu imermik nukissiorfiit angisuut nutaanut imaluunniit akisussaaffinnut nutaanut soorlu nuna tamakkerlugu kiassaateqarfinnut akisussaasussatut tigusunermi aningaasaliinernut annertuunut aningaasaliissutaasinnaapput.

Tabeli 4

Piffissami 2016-imit 2019-imut aningaasaliissuteqarnerit

Sanaartukkap suunera	2019	2018	2017	2016
Aningaasaliissuteqaqqinneq	61	134	61	75
Sanaartukkat nutaat/Nutaanngorsaaneq	80	42	53	23
Nukissiornermut ataavartumut atortut	3	17	18	18
Ergup pitsaassusia	47	15	12	13
Aningaasaliissutit katillugit	192	208	144	128

Ukiuni kingullerni Nukissiorfiup ukiumut aningaasaliissutigisartakkat katillugit 200 mio. koruuninut qaffassimavai. Aningaasaliissutit qulaani takuneqarsinnaasut agguataarneqartarsimapput. Aningaasaliissuteqaqqinnerigut apparnerisigut sanaartugassat nutaanut/nutaanngorsaanneranut iluaqutissatut inissinneqarput, taamatullu atortut nutaanngitsunik taarsersuinermut ilaatigut inissinneqartarsinnaallutik.

Siunissaq

Nukissiorfiit ukiut amerlasuut ingerlanerini pitsanngorsaaneq sulissutigisimavaat, tamatumani pineqarput aningaasartuutit kisianni aammattaq nioqquteqarnerunissamut tunngasut. Ingammik kiassaannerimik nioqquteqarnerunissaq niuernerimik sammisaavoq Nukissiorfiit kaaviaartaminik aamma matusissutissaminik annertusaanissaanut periarfissiisoq. Suliaq tamanna inuuttaasunut aamma Nunatta Karsianut ukiut amerlasuut kingullit ingerlanerini annertuumik sipaaruteqarnissamut periarfissiisimavoq.

Taamaattumik siunissami aningaasaliissuteqaqqittarnerit Nukissiorfiup sanaartukkanut pioreersunut inissiisarnissanik salliuissarnissaaq pilersaarutigaa, tamanna 2018-imi pissusissamisut isikkoqarnissaa sapinngisamik anguniarlugu. Pilersuinnissamut pissusaaffeqarnerit taamatuttaarlu Naalakkersuisut nukissiuuteqarnermut imermillu pilersuinerimik Immikkoortumut Pilersaarutaat angusaqarluarniarnerat naammassiniarlugit siunissami Nukissiorfiit siornatigornit suli annertunerusumik attaveqaasersuinerimik suliniutit nalilinnik pilersitsisartut aallunnerusariaqarpaat, soorlu immikkoortumut pilersaarummi taaneqartut, taakkua politikikkut isummerfigineqar tariaqarput tamatumalu kingunerisaanik Nunatta Karsia aqquutigalugu aningaasalersorneqarlutik. Tassunga assersuutaasinnaavoq Qasigiannugit aamma Aasiaat imermik nukissiorfimmit pilersorneqarnissaannut pilersitsinissamut, Nuup eqqaani Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni Imermit Nukissiorfiup allineqarnissaanut suliniutinut ingerlateqqinnissaat pillugu Inatsisartut 2020-mi Ukiakkut ataatsimiinnermi sanaartornerup ingerlanneqarnissaa aamma aningaasalersorneqarnissaat inaarutaasumik isummerfigisussaavaat.

NAATSORSUUTIT 2019-IMI MISISSORNEQARNERAT

Kaaviiartitsineq

Nukissiorfiit kaaviiartitsinerat pingaarneq innaallagissamik, imermik aamma kiassaanermik tunisaqarnermik nioqutissiornermut akigitineqartunik gangerlugu aalajangerneqartarpoq.

Nukissiorfiit kaaviiartitsinerisa aappaannut pingaaruteqannginnermut ilaapput sullissinissamut isumaqatigiissut aqutugalugu akiluteqartarneq, taanna assigiimmik akeqartitsinermik aqqissuussinermit atatillugu pilersinneqarpoq aamma akitsuutit kiisalu sullissinerit allat, taakkununga ilaallutik Qaanaami aamma Itoqqortoormiini ikkussuisarnermut aamma entreprenøritut il.il. ingerlatsinernek suliaqarneq.

Aningaasartuutit

Nukissiorfiit aningaasartuutaat immikkoortunut pingaarnut tallimanut agguarneqarsinnaapput:

1. Nioqutissiornermi atugassanik atuneq 178,8 mio. kr. (23,2 %), annertunerpaq tassaalluni uulia dieseli
2. Sulisoqarnermut aningaasartuutit 191,5 mio. kr. (24,6 %)
3. Nioqutissiornermut aningaasartuutit allat 179,8 mio. kr. (23,1 %)
4. Nalikilliliinerit 123,0 mio. kr. (15,8 %)
5. Nunatta Karsianit taarsigassarsianut erniat 81,3 mio. kr. (10,5 %).

Naak imermit nukissiornerneq nukissiamik pissarsiffiusunit pingaarnersaagaluortoq, taamaattoq Nukissiorfiit uulia dieseli sumiiffinni amerlasuuni suli atorpaat. Nukissiorfiit aningaasartuutaasa ilaat annertoq suli uuliamut dieselimut attuumassuteqarpoq. Nukissiorfiit nioqutissiornerata ilaata nukissiornermit ataavartumit tunngaveqartup annertusiarternera ilutugalugu naatsorsuutigineqarpoq uuliamut dieselimut katillugit aningaasartuutit ikiliartornissaat.

Takussutissiaq 10

Tunisaqarneq aamma kaaviiartitsineq 2019-imi aamma 2018-imi imermut aamma nukissiamut immikkoortillugit

IMEQ

INNAALLAGIAQ

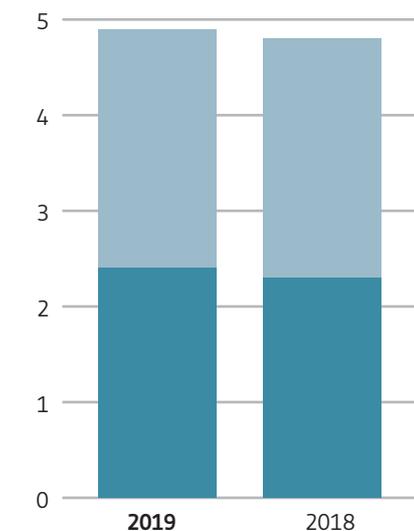

KIASSAANEQ

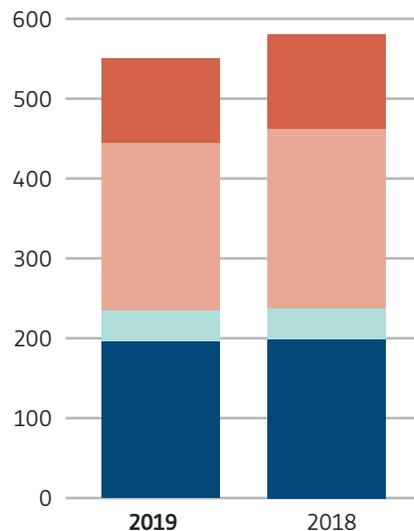
Nioqutigisat ataasiakkaarlugit immikkoortillugit

Mio. m³

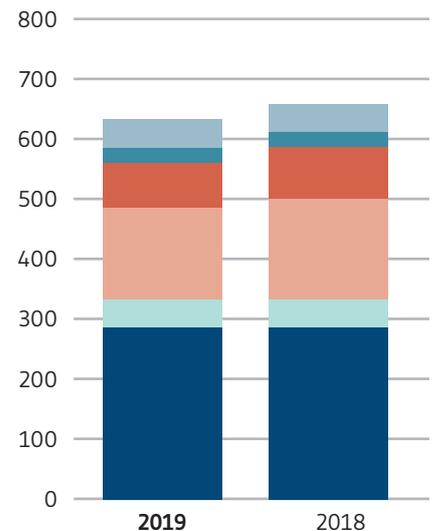
Nioqutigisat ataasiakkaarlugit immikkoortillugit

Mio. kWh

Kaaviiartitsineq nioqutit ataasiakkaarlugit

Mio. kr.

Imeq atuisartunut nalinginnaasunut

Imeq aalisakkanik suliffissuarnut

Innaallagisamik kiassaaneq

Ungasianit kiassaaneq

Innaallagisamik aalisakkanik suliffissuarnut

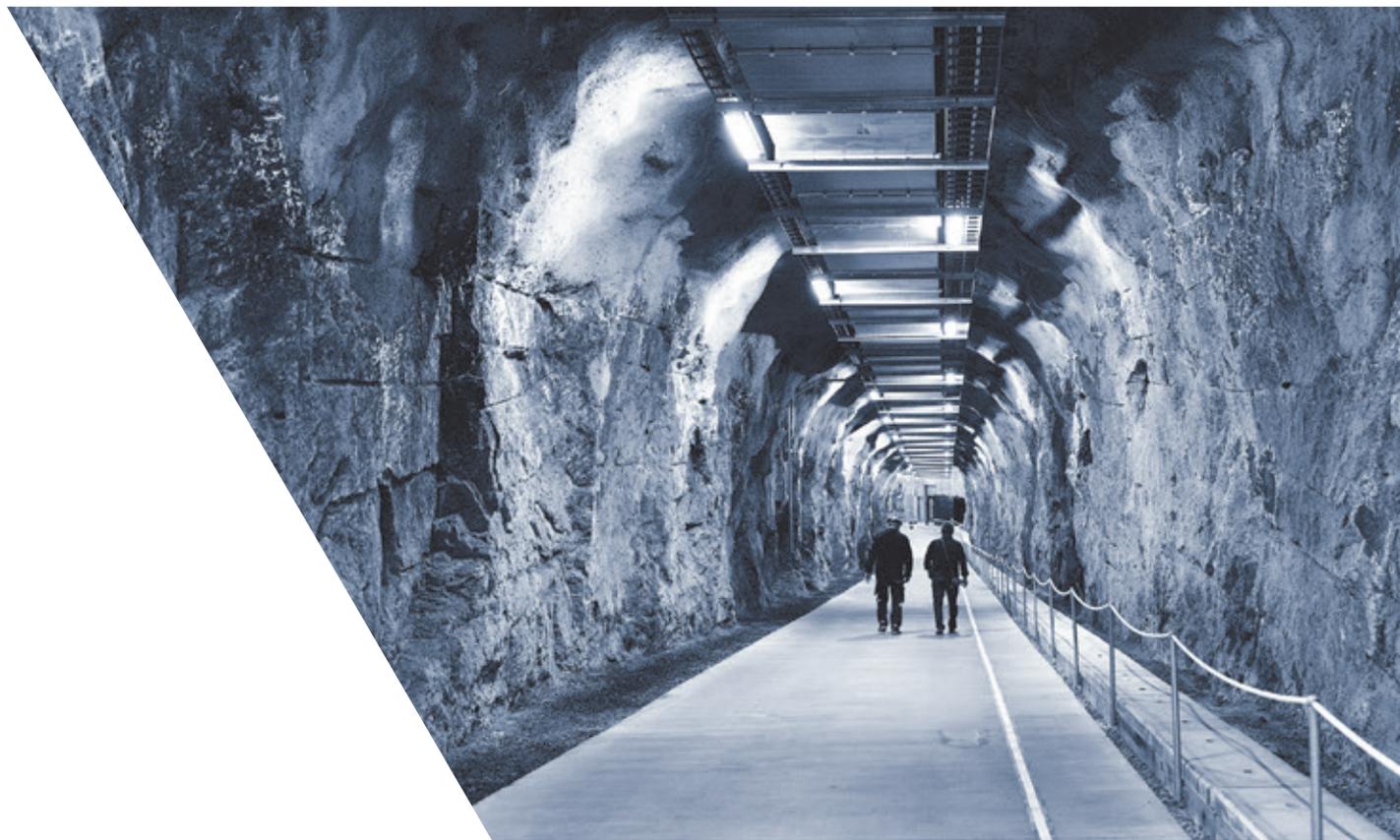
Innaallagisamik qullernut aamma nukissiornermut atuisut nalinginnaasut

Nukissioffiit sulisutik nutaat isumaqatigiissutit atuuttut tunngavigalugit atorfinitsittarpaat. Sulisoqarnermut aningaasartuutit ineriartornerat sulisut amerlassusiat aamma aningaasarsiat qaffattarnerat Namminersorlutik Oqartussat aamma kattuffiit isumaqatigiinniarnermikkut angusaat malillugit ingiaqatigiillutik allangorarput.

Nalikilliliinerni takuneqarsinnaavoq sanaartornermut aningaasaliissutaasartut Nukissioffiit ukiut ingerlanerini atortarsimasaat. Taamaattumik nalikilliliinerit ilaat amerlasuut imermit nukissioffinnut tunngapput. Taarsigassarsiat piffissami sivisuumi akilersorneqartussat 2016 sioqqullugu Nunatta Karsianut erniaat 6 %-iuvoq, taamaattorli taarsigassarsianut nutaanut 3 % ernianut akiliutigineqartarluni. Taarsigassarsiat 6 procentimik ernialersoneqaraluartut milliartortillugit 3 procentimut apparior-tinneqassallutik. Tamanna imatut ingerlanneqassaaq ukiut tamaasa 0,22 procentimik apparitsisarnikkut erniat procentiat 3 procenti tikitsarlugu.

Oqimaqatigiissitsineq

Nukissioffiit pigisai nalillit 3,0 mia. missaannik naleqarput, taakku tassaa-nerupput sanaartukkat nioqqutissiornermut atorneqartut aamma tulliu-lugit nioqqutissat nioqqutissiornermut atorneqartussat, sullittakkanit pi-sassareriikkat aamma aningaasat tigoriaannaat. Nukissioffiit nammineri-samik aningaasaataat 1,3 mia. koruuniupput, kiisalu suliffeqarfiup Nunat-ta Karsianut akiitsui piffissami sivisuumi aamma piffissami sivikitsumi aki-lersorneqartussat 1,6 mia. koruuniullutik. Aningaasalersuineq allaniittoq ilaatigut tassaapput akissarsiat suli akilerneqanngitsut aamma pisisarfin-nut akiitsut katillugit 93,9 mio. koruunit.

Sisimiuni imermit nukissioffik

Sisimiuni kiassaanermik pilersuinermi mississuineq

Soqutiginnittut/soqutigisat

SULLITAKKAT

Nukissiorfiit nuna tamakkerlugu 20.000-nik sullittagaqarpugut, taakkunanga 20.000-it innaallagissamik pisisarput, 8.700-t imermik pisisarput kiisalu 4.100-it kiassaanermik pisisarlutik. Katillugit sullittakkat 12.000-it missaanniittut aningaaseriviit akiliisitsisarfia (Betalingsservice) aqqutigalugu akiliisarput.

Nukissiorfiit ukiup naanerani sullittakkanit katillugit ukiup naanerani pisassareriigai aamma annaasaqaatai ukiuni kingullerni imatut ineriartorsimapput:

Akiligassat akilerneqanngitsut aamma annaasat mio. koruunngorlugit	2019	2018	2017
Sullittakkanit pisassareriikkat (akiligassallit) ⁶	130,1	129,6	149,5
Akiligassalinnit annaasaqaatit piviusunngortut	0,5	2,1	1,4

Annaasaqaatit nalinginnaasumik pilersarput sullittakkat inuussutissarsi-ummik ingerlatsisut akiliisinnaajunnaarnerannut atatillugu, toqusoqarsimatillugu aamma sullittakkat nunamit maanngaanniit nuukkaangata.

SULISUT

Nukissiorfiit 405-nik sulisoqarput piffissaq tamaat sulisutut naatsorsuineq tunngavigalugu. Taakkuninnga qaammammut aningaasarsiallit 338-upput kiisalu nalunaquttap akunneranut aningaasarsiallit 67-it. Sulisut 2018-imut sanilliussilluni amerleriarput, tassani sulisut 395-iullutik piffissaq tamaatut sulisutut naatsorsuineq tunngavigalugu. Sulisut tarmarmik Kalaallit Nunaanni najugaqarput.

PISISARFIIT

Nukissiorfiit 2019-imi pisiarisimasaasa katillugit naligaat 533 mio. koruunit, 2018-imi nalingat 572 mio. koruuninik annertussuseqarput. Pisisarfinnit najugaqavissunit pisiaqarneq 68 %-imik annertussuseqarpoq (ilanngulugu gasuuliamik pisiaqarneq). Anguniarneqarpoq pisiniartarnerit ataatsimoortinneqarnissaat pisissarfinnit ikinnerusunit annertunerusunik pisisar-nikkut, annertunerusunik sinakkutit iluanni unammillertoqarneratigut Nukissiorfinnut akitigitinneqartut pitsaanerusunik anguniarlugit. 2019-imi gasuuliamik pisiaqarneq katillugit pisiaqarnerup 30 procenteraa tamatumalu naligaa 161 mio. koruunit.

PIGINNITTUT

Nukissiorfiit suliffeqarfiuvoq namminersortitaq Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartoq, Inuussutissarsiornermut, Nukissiuuteqarnermut, Ili-simatusarnermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup ataanilluni Jess Svane Naalakkersuisoralugu. Suliffeqarfik inuiaqatigiinnit pigineqarpoq taamaattumillu suliffeqarfiup sullittagaanit.

Inatsisartut peqqussutaata nukissamik pilersuineranut tunngasup 1997-imeersup aamma assingusumik imermut tunngasup 2007-imeersup, Nukissiorfinnut sinaakkusersuipput suliffeqarfittut innaallagissamik, imermik aamma kiassaanermik Kalaallit Nunaanni pingaarnertut pilersuisussaasut. Taamaattumik sinaakkutilliunneqartut iluanni aamma inuiaqatigiinni aningaasaqarnikkut atugassarititaasut mianeralugit Nukissiorfiit inuussutissarsiornermi suliffeqarfittut namminersortutut ingerlassaaq, ataavartumik tunngaveqartumik nukissiornermi teknologi aamma sullitanut aqqi-nerit pitsaasut qitiutinnerullugit. Nukissiorfiit akigititaat aammattaaq tuni-naanermi aamma pilersuinermini piumasaqaataat Naalakkersuisunit akuersissutigineqartarput.

⁶ Pineqartut amerlanersaat tassaapput akiligassiisutit ullormi naatsorsuutitut killigitinneqartumi kisisinermi (31. decembari 2019) akilerneqarfissartik sulinallersimangikkaat, taakkualu immikkut ittumik imaluunniit nalinginnaasuunngitsumik aarlerisariaqarnermik takutitsinngillat

Nalorninartoorfusinnaasunik aqutsineq

PILERSUINERMIK QULAKKEERINNINNEQ

Pilersuinermik pilersaarutaanngitsumik unitsitsinissaq pinngitsoortiniallugu, tassa imaappoq pilersuinermik qulakkeerinninneq annertoq, Nukissiorfinnit ingerlajuannartumik pilersuinermit aqutinik pioreersut pitsanngorsarlutigit suliaqartarpoq. Tamanna imatut ingerlanneqarpoq annertunerusumik nakkutilliinikkut, aqutsinernik pitsanngorsaanikkut, nutarterinikkut, siaruarterinermi aqutinik naammattunik peqarnikkut aammattaaq atortussanik pisariaqarluinnartunik toqqortaateqarneq tunngavigalugit. Tamatumani saniatigut imaappoq sumiiffinni ataasiakkaani piareersimanermi aamma pissamaatissaasut piginnaasaat annertussilerneqarput illoqarfiit aamma nunaqarfiit inuisa amerlassusiat tunngavigalugu, kiisalu aamma ajornartoornermi atortussat imakkut imaluunniit silaannakkut pilertortumik ingerlanneqarsinnaanerannut periarfissat tunngavigalugit. Tamakkua saniatigut upalungaarsimanermit pilersaarutit suliarineqartarput aamma nutarterneqartarlutik.

SULISUT

Sulisunik ilinniarluarsimasunik sulisoqaannarsinnaaneq aamma pilersutsilerneq pisortat aningaasarsiaqartitsinerat tunngavigalugu unamminnartuusinnaavoq. Taamaattumik Nukissiorfinnit siunertaqarluartumik sulissutigineqarpoq najukkanut attuumassuteqartunik sulisoqarnissaq suliffeqarfiup aaqqissuussaanerani immikkoortuni tamani, aammalu sulinermit atugassarititaasut pitsaasut qulakkeerniarlugit tassa Nukissiorfiit piginnaasanik pisariaqartitaanik sulisussat pilersutsinniarlugit.

UULIAP AKIA AAMMA NUNAT ALLAT ANINGAASAATAAT

Nukissiorfiit uuliamik dieselimik pisiaqartarnera koruunit atorlugit akilersineqartarpoq uuliallu akiata nikerarnerata kinguneraa Nukissiorfiit aningaasartuutaasa uuliap akia malillugu nikerartuunerat. Tamatumunnga ilaavoq Nukissiorfiit akigitaannut tamatumani tupinnanngitsumik attuumassuteqarnera. Taamaattorli taaneqartuq kingulleq politikkikkut aalajangerneqartarpoq, taamaattumik taakkua akornanni piffissaq nikingasinnaavoq aammattaaq pisuni ataasiakkaani periutsimi taaneqartumik nikingasoqarsinnaasarluni.

Sisimiuni pilersuinerup aqunneqarnera aamma nakkutigineqarnera

NIOQQUTEQARNERMI AKIGITINNEQARTUT

Nukissiorfiit nioqquteqarnermini aamma pilersuinermini piumasaqaataat Nukissiorfiit siunnersuuteqarnerat tunngavigalugu, Naalakkersuisunit akuersissutigineqartarput. Taamaattumik akigitinneqartuni ilaatigut ersiutaasarpog politikikkut toqqaanerit imaavinnigitoq nioqqutissiornermi aningaasartuutit taakkununga tunngasut toqqaannartumik naapertorlugit.

Sullittakkat tamarmik assigiimmik akeqartitsinerimik aqqissuussinerup, januaari 2018-imi atuutilersup kingornatigut, innaallagissamut, imermut aamma kiassaanermut assigiimmik akiliuteqartarput. Taamaattorli aalisakkanik suliffissuit nunami nioqqutissiornermi najukkani nioqqutissiornermut aningaasartuutit ammut killingisa 41,5 procentiat tikillugu akilertarpaat, taamaattorli annerpaamik innaallagissamut 1,65 kr./kWh-mut aamma imermut 20,00 kr./m³-imut, taakkua nioqqutissianut taakkununga sullittakkanut akigitaapput nalinginnaasuusut, aammattaq minnerpaamik 41,5 % sullitanut akigitinneqartunit. Tamanna piviusumik imatut paasineqassaaq illoqarfinni anginerusunik akigitinneqartut appasinnerusinnaapput, akerlianik nunaqarfinni aamma illoqarfinni mikinerusuni inunnut sullittakkanut aamma aalisakerivinnut akigitinneqartuni aalajangersakkat assigiinnigissuteqanngillat.

PISARFIIT

Nukissiorfiit Kalaallit Nunaannit isigalugu suliffeqarfiuvoq anginerusog, ki-sianni nunani allani pisisarfiit pisiartaqartunit Nukissiorfiit aningaasaqarnermut tunngatillugu pisisartuuvog pingaaruteqarpallaanngitsoq. Tamanna piviusumik imatut paasineqassaaq tassa tamatiguunngitsoq pisinermut aamma akinut tunngatillugu atugassarititaasut assigiimmik pitsaassusillit Nukissiorfiit angusinnaasannimmagut, pisisarfiit nioqquteqarfiinut malunnaatillimik anginerusunut sanilliuksilluni, aammattaq Nukissiorfiit suleqatigisartakkaminut, issittumi pissutsinik ilisimasaqartunut pituttorsimavallaalersinnaammat. Tamatuma assigisaanik pissarsiffiusinnaasut najugaqarfinni arlalinni killeqarput, assersuutigalugu tamatuma Nukissiorfiit sanaartortitsinera akisuninnngortissinnaavaa.

Taamaattumik ataatsimoortumik Nukissiorfiit sulissutigaat pisisarfiit pikkunnaatillini ikinnerusuni pingaaruteqarnerulernissani aammattaq nunami maani piginnaasunik aamma akinut unammillersinnaasunik pisisarfiit tunngaveqalersinnaanissap ineriartornera tapersorsorlugit. Pisiaqarnermit pisiarisat tikinnissaasa tungaanut piffissaq sivisusinnaasarmat pisiariaqarpoq atortussanik tassangaanaq atorneqartussanngorsinnaasunik quersuarni peqartarnissaq, sumiiffillu arlallit nunami maani piffissami kililimmi umiarsuakkut tikinneqartarsinnaapput. Tamanna pilersaarusi-ormi aammattaq aqutsinerimi immikkut piumasaqaataavoq, kiisalu nioqqutissat ingerlaarnerannut malinnaalluarnissamik kingoraartissat eqqarsaatigalugit taamatullu sanaartornermi suliniutit.

ERNIATIGUT NALORNINARTOORFIUSINNAASUT

Nukissiorfiit taarsigassarsiaqarnermut isumaqatigiissutai tamarmik Namminersorlutik Oqartussanut isumaqatigiissutaapput. Taamaattumik maannakorpiaq Nukissiorfiit niuerneq tunngavigalugu erniaqartitsitsineq sunniuteqarsinnaanngilaq. Taarsigassarsiat piffissami sivisuumi akilersorneqartussat 2016 sioqqullugu Nunatta Karsianut erniaat 6 procentiuvoq, taamaattorli taarsigassarsianut nutaanut 3 procent ernianut akiliutigineqartarluni. Taarsigassarsiat 6 procentimik ernialersorneqartut milliartortillugit 3 pro-

centimut appariartortinneqarput. Tamanna ukiut tamaasa 0,22 procentimik appartitsisarnikkut ingerlanneqarpoq. Taamaattumik naatsorsuutigineqarpoq ernianut aningaasartuutit piffissap ingerlanerani appariartornissaat.

SILANAAP PISSUSIATA ALLANNGORIARTORNERA

Ullutsinni panernersuaqarneq nunarsuarmi sumiiffinni amerlasuuni ajornartorsuutaareerpoq aammattaq Kalaallit Nunaanni. Siallertarnerata aamma nittaattarnerata allanngoriartornerat Nukissiorfiit annertuumik piviusumik sooranartuuvog, tassami imermik nukissiorfiit aamma imermik imerneqartussamik pilersuiffiusut sialluup aamma nittaallap annertussusiinik isumalluuteqarfiusuummata. Panernersuaq nunarsuami sumiiffinni arlalippassuarni unaminartooreerpoq. Nukissiorfiit imermik nukissiorfiit piffissap ingerlanerani innaallagissamik aamma kiassaanermik nioqqutissiornera annertunerusumik uuliamik tunngaveqarluni taper-talersorneqassappat, tamanna suliffeqarfiup naatsorsuutit angusaa-nut pitsaanngitsumik sunniuteqassaaq, taamatutaaq tatsit imermik imerneqartussamik pilersuiffissat nutaat imermik pilersuinermut atortunut pi-oreersunut attavilersorneqarnissaannut nutaanik sanaartornermut aningaasaliisoqartussaassalluni.

Manna tikillugu silaannaap allanngoriartornera Nukissiorfiit imermik nukissiorfiit imatut sunniuteqarsimavoq qularnaarlugu malugineqarsinnaalluni nunami tatsit imermik nukissiorfiit imermik pissarsiffigisartagaasa ilaannut sermip aanerata annertusisimanera. Tamanna ajunngitsumik kinguneqarsimavoq Paakitsumi aallaqqaataani ilimagisamit imeq annertunerusog pissarsiarineqarsinnaavoq. Nukissiorfiit Asiaq aamma DTU silaannaap allanngoriartorneranum ilimasaarutit tunngatillugu suleqatigaat, taakku sermip aakkiartorneranik kiisalu siallertarnerata aamma apisarnerata annertussusianik imermik nukissiorfiit pioreersunut siunissamilu imermik pissarsiffiusinnaasunut pisartunik uuttortaasarput.

Killormut kiak aalarnermik annertusititsivoq aamma siallertarnerata/nit-taattarnerata annikillinerata kinguneraat Kalaallit Nunaanni sumiiffinni arlalinni imermik imerneqartussamik isumalluutit tatisimaneqarnerat. Tamanna pissutigalugu Nukissiorfiit imermik imerneqartussamik isumalluutit ingerlaavartumik nalilersuisarput aamma pilersuinermut nunatat pioreersut annertusisarlutik tatsinik ungasinnerusumiittunik ilanngutsitsisarnermigut. Soorunami Nukissiorfiit sanaartornermut pilersaarutaanut tamanna aningaasartuutaavoq malunnaateqarluartoq.

IT-MIT ISUMANNAALLISAANEQ

Nunarsuaq tamakkerlugit pilersuinermut ingerlatsiviit aamma attaveqaasarsuutit pingaaruteqartut allat hacking-imik aamma assigisaanik nalorninartoorfiusinnaasut eqqumaffigineqarput. Pisiariaqarpoq IT-mik isumannaallisaanerup annertusinnissaa ingerlaavartumik qitiutissallugu, taamaaliornikkut nukissiamik aamma imermik pilersuinermut sunniuteqarsinnaasu-mik cyber aqqutigalugu saassunneqarnissaq pinngitsoortinniarlugit.

Nukissiorfiit suliffeqarfimmi isumannaallisaaneq aamma ajoquserneqarsinnaaneq 2018-imi misissoqqissaartinneqarpoq. Tamatuma malitsigisaat IT-mut atortunut aamma pilersuinermit atortunut aqutsissutaasunut isersinnaanerup isumannaallisarneqarnerat suliarineqarpoq, tamanna im-mikkoortumi *Digitaliseriineq* allaaserineqarpoq.

UKIUMOORTUMIK NAATSORSUUTINUT OQAASEQAATIT

Ukiumi pineqartumi naatsorsuutitigut angusat annikitsumik amigartoo-
ruteqarfiupput -5 mio. kr.-inik, 2018-imi tassaasimallutik sinneqartoorutit
4,6 mio. kr. kaaviaartitsineq 2019-imi 749 mio. kr.-uvoq 2018-imi 782 mio.
kr.-ulluni. Ilanngaaseereerluni appariaat tassaavoq 32,5 mio. kr.-nit.

Ukiut 2018/2019 nikinnerini 2018-imi akissatut aalajangerneqartut al-
lanngortinneqanngillat, kisianni 1. august 2019-imi akissatut aalajanger-
neqartut qaffanneqarput innaallagissamut kWh-mut ataatsimut 1,65 kr.
kiisalu imermut m³-mut ataatsimut 20,00 kr., tamatumunnga pissutaa-
voq ukiumi pineqartumi siusinnerusukkut uuliap akiata qaffanneqarnera.
Innaallagissamik aamma imermik atuinnermi akigitinneqartut qaffanne-
qarnerisa katillugit sunniutaat 6,2 mio. kr.-iuvoq. Kaaviaartitsinerup ap-
pariaataa nioqquteqarnerup annikillineranik pissuteqartoq katillugit 38,2
mio. kr.-nik annertussuseqarpoq. Malunnarnerusumik kiassaanermik ni-
oqquteqarnek apparpoq sila 2019-imi kiannerummat 2018-imut naleqqi-
ullugu. Katillugit 27 GWh-mik 2019-imi annikinnerusumik tunisisoqarpoq,
taanna innaallagissamik aamma imermik kiassaanermik tunngaveqartu-
mik 8 %-imik 2018-imut sanilliussilluni annikinneruvoq. Innaallagissamik
nioqquteqarnek aammattaq annikillivoq taamaattorli kaaviaartitsiner-
mut sunniutaa taamaallaat 3 mio. koruuniuvoq imaluunniit 2018-imi qaf-
fasissutsip 1 %-ia. Kaaviaartitsineq imermik tunngaveqartoq 2019-imi 2,2
mio. kr.-inik 2018-imut sanilliussilluni qaffasinneruvoq, tassungalu nas-
suaatigineqarsinnaavoq 1. august 2019-imi akigitinneqartut qaffanne-
qarnerat.

Ilanngaaseereerluni kaaviaartitsineq alla 3 mio. kr.-inik apparpoq. Sullis-
sinissamut isumaqatigiisummit isertitat tassani ikilineqarput katillugit
7,8 mio. kr.-inik. Sullissinissamut isumaqatigiisut tassaasimavoq aamma
tassaavoq assigiimmik akeqartitsilernerumt, 1. januaari 2018-imi atuuti-
lersumut aningaasaliinerup ilaanut ilaasoq, tassani kikkut tamarmik aki-
gigitinneqartunik appartitsivigineqarput. Akerlianik aqqusinermi qullernut
ingerlatsinerumt tapiissutit amerlanerupput iluarsaassinerit aamma
aserfallatsaaliunerit suliarineqartut annertunerusimanerat pissutigalugu
– katillugit 4 mio. kr. Akiligassalinnut akitsuusiinerit pineqartut tassaane-
rupput akiligassanik akileeqqusinermi akitsuutit katillugit 1,1 mio. kr.-inik
amerlisut, tamannalu ukioq 2018-imut nikingassutit sinnerannut nassui-
aassutaavoq.

Nioqqutissiornermut nioqqutissanik atuinnermut pingaarnernut ilaavoq in-
naallagissamik aamma kiassaanermut nioqqutissiornermi gasolie ator-
neqartoq 2019-imi 15,3 mio. koruunit nalinganik 2018-imut sanilliussilluni
apparpoq. Gasoliermut 2019-imi aningaasartuutit 161 mio. koruuninik an-
nertussuseqarput 2018-imi 176 mio. koruuniusimallutik. Uuliap akia
2019-imi 2 %-it missaanik ukiumut siulianut sanilliullugu qaffasinneruvoq.
Tassa imaappoq ukiut taakkua marluk akornanni akigitinneqartut qaffan-
nerisa kingunerisaanik 3 mio. kr.-nit missaanik aningaasartuutaaner-
uvoq, taamaattumik 2019-imi uuliamik atuineq 3,5 mio. literit missaanik
annikkeruvoq. Assigiinngissummut pissutaavoq ingammik Sisimiuni ki-
ammik nioqqutissiornerup annertunerpaartaa imermit nukissiorneq
aqqutigalugu tunineqarsinnaasimammat, unnaavissuarnik uuliatortunik
uuliamik atuinnermut taarsiullugu.

Aningaasarsianut aamma sulisoqarnermut aningaasartuutit 2019-imi
16,6 mio. koruuninik amerlippup. Amerleriaataasut tamarmik aningaasar-
sianut aningaasartuutiniupput, taakkua tassa 16,6 mio. kr.-nik qaffamma-
ta. Amerleriaammut pissutaavoq atorfiit inuttaqanngitsut ikinnerunerat,

sulisoqarnermut tunngatillugu suliat arlallit aamma sulisartut kattuffinut
suliat aammattaq aningaasarsiat katinnerannut attuumassuteqartunik
ukiup siulianut tunngasunik akileeqataassutunik akiliineq. Sulisoqarner-
mut aningaasartuutit, taakkununga ilanngullugit ilinniartitsinerumt
aningaasartuutit, ukiup siuliattut atuinerumt qaffasissuseqarput.

Ingerlatsinerumt aningaasartuutit allat ilaatigut tassaasut sillimasiine-
rit, atortunik aamma illuutunik ingerlatsinerit 2019-imi 179,8 mio. koruu-
niupput, 2018-imi 193,8 mio. kr. tassa imaappoq 14 mio. kr.-inik appari-
aateqarput. Ukiumi 2018-imi 18,3 mio. kr. ingerlatsinerumt aningaasar-
tuutitut ilanngunneqartut tassaapput imermit nukissiorfimmitt Qorlortor-
suarmik alliliisinaanermut misissueqqaarnerumt atorneqartut, aamma-
taaq 4,4 mio. kr.-nit Sisimiuni anorisaaninik mililittaanerumt. Aningaasar-
tuutit taakkua ilanngunnagit ingerlatsinerumt aamma aserfallatsaaliu-
nerumt atuineq 2019-imi 9 mio. kr.-nit pallillugit qaffapput.

Ukiup 2019-ip ingerlanerani aserortoornert arlallit pippup. Minnerunngit-
sumik Uummannami imermit mingutsitsineq ingerlatsinerumt aningaas-
artuutitut annertuumik malunniuteqarpoq, tassaasunik 5,2 mio. kr. Ni-
oqqutissiornerumt atortunik aserfallatsaaliunerumt atuineq 2019-imi
qaffasinnerusimavoq. Ilaatigut Aasianni innaallagissiorfimmitt mootorinik
ingutserlugit aserfallatsaaliuineq aningaasartuutit annertuut ilagaat. Taa-
matuttaaq aqquserngit qullinik aserfallatsaaliuineq 2019-imi qaffasinne-
rusumik aningaasartuutaavoq akerlianik siaruarterinermi aqqutit sinneri-
nut aningaasartuutit ukiumit siulianit ikinnerusimappup. Inissianik nutaa-
nik atuilernerup ingammik Nuummi kingunerisimavaa akiliuteqartarner-
mut uuttuutunik atuineq. Siunertamut tamatumunnga 2019-imi atuineq
4 mio. kr.-nit pallillugit annertuneruvoq. Datanik nassiuussuinerumt
naatsorsuutitut allanneqarput 2018-imit 3,6 mio. kr.-inik ikinnerusut ta-
matumunngalu pissutaavoq ukiut taakkua marluk akornanni piffissamut
aalajangersimasumut ilanngunneqartut nikinnerat. IT-mut siunnersorti-
nut atorneqartut 2 mio. kr.-inik ikinnerupput aamma IT-mut atortunik pisi-
nerumt 2 mio. kr.-init ikinnerusunik atuisoqarpoq. Akerlianik siunnersorti-
nut allanut atorneqartut 2018-imit 2 mio. kr.-init amerlanerupput.

Nalikilliliinerit aamma nalinik appartitsinerit 2019-imi 123 mio. koruuni-
nik annertussuseqarput 2018-imi tassaallutik 127 mio. kr.-nit. Ikileriarne-
rannut pissutaavoq ERP-mut atortoq Xellent aamma 2015-imi netværki-
mut aamma attaveqaasersuutitut aningaasaliissuteqarnek ukioq 2018-
imi inaarutaasumik naleerutsinneqarnera, ukiumi tassani nalikilliliinerit
13,6 mio. kr.-init naatsorsuutitut sunniuteqarput. Taamaattorli tamatumu
sunniutigisaa ilaatigut nioqqutissiornerumt atortunut aamma IT-mut
hardware-nut 2018-ip aamma 2019-ip ingerlanerani aningaasaliissuteqar-
nermik assigiissusilerneqarpoq.

Ernianut aningaasartuutit 2019-imi 81,3 mio. koruuninik naleqarput
2018-imut naleqqiussilluni 4,1 mio. koruuninik ikinnerulerlutik, takkua
assigaat 4,8 %. Ikilinerannut pissutaavoq taarsigassarsianik pisoqqanik,
taarsigassarsianut nutaanut sanilliussilluni, qaffasinnerusunik ernialinnik
akilersuineq aamma taarsigassarsiat pisoqqat erniaannit appartitsineq.

Akiitsoqartut katillugit 2019-imi 130,1 mio. koruuninik naleqarput 2018-
imut sanilliussilluni 0,5 mio. koruuninik amerlillutik. Annikitsumik amerli-
nerannut pissutaavoq 2019-imi akigitinneqartut qaffasinnerulaarnerat
aamma decembarimi annertunerulaartumik nioqquteqarnek, tassa pisa-
sarerikkat pisoqaanerumt ukiumut siulianut sanilliussilluni ikilimmata.

Ummannami imermik sukuluiarneqanngitsumik pilersuinermut aqqutit

Amerlissutaasoq sullitat angisuuni ataasiakkaaniippoq taakkualu suli akiliisinnaassuseqarput.

Aningaaserivimmi uninngasuutit 2019-ip naanerani 13,5 mio. koruuniup-put 2018-imi 8,6 mio. koruuniullutik. 2019-imi aningaasanik tiguisin-naanermut pisinnaatitaaffik minusiuvoq 3,6 mio. koruuninik, taanna 2018-imi 24,8 mio. koruuniulluni. Taamaalillutik aningaasat tigoriaannaat katillugit 23,5 mio. koruuninik ikinnerulerput.

Oqimaaqatigiissitsineq 2019-ip naanerani katillugit 3,1 mia. koruuninik annertussuseqarpoq ukiumi siuliani 2,9 mia. koruuniulluni. Ilanngaaseerluni Nunatta Karsianut taarsigassarsiat 1,6 mia. kr.-inik amerlassuseqarput, ukioq 2018-imi 1,5 mia. koruuniullutik, kiisalu namminerisamik aningaasaatit 2018-ip naanerani 1,4 mia. koruuninik amerlassuseqar-lutik.

NAATSORSUUSIORNERMI PERIUSEQ ATORNEQARTOQ

Ukiuortumik naatsorsuutit saqqummiunneqarput Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfutaasa nammieertit naatsorsuusiortarnerat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 24, 22. december 2017-imeersoq naapertorlugu. Nalunaarummi Nukissiorfiit peqquneqarput danski ukiuortumik naatsorsuusiortarnermut inatsisaat naapertorlugu naatsorsuutiminik saqqummiussisassasoq, tamatumunnga ilanngulugit ingammik suliffeqarfinnut C-mi inissisimasunut aalajangersakkat. Taamatut iliortoqarpoq Nukissiorfiit suliffeqarfiummat pilersuineramik ingerlatsisoq pisortanit pigineqartoq akigitinneqartut aqqiivigineqartarnerat politikikkut aqunneqarlutik.

INUIAQATIGIINNUK AKISUSSAASUSEQARNEQ PILLUGU NALUNAARUT

Ukiuortumik naatsorsuutit ilaapput Nukissiorfiit inuiaqatigiinnut akisussaasuseqarnera pillugu nalunaarut. Nalunaarummi ukiuortumik naatsorsuusiortarnermut inatsimmi piumasaqaatit malinneqarpoq.

NAATSORSUUTINUT ILANNGUSSISARNEQ NALILISARNERLU ATAATSIMUT ISIGALUGIT

Isertit naatsorsuutit angusat nalunaarsornerannut ilanngunneqartarput isertitarineqarnerannut ilutigitiillugu. Taamatuttaaq aningasaartuutit, ukiumi pineqartumi isertitarisassat anguniarlugit atorneqarsimasut, taakkununnga ilanngulugit nalikilliliinerit aamma naliniq appartitsinerit aammattaq utertit kisisisunik naatsorsuutit missingiinerit allanngornerisa malisigisaanik pisuusut, taakkua siusinnerusukkut naatsorsuutit angusat nalunaarsornerannut ilanngunneqartarput maleruaqqusat matumaniittut atuuttut naapertorlugu.

Pigisat nalillit oqimaatigiissitsinerit ilanngunneqartarput ilimagineqarsinnaappat siunissami pisussat kingunerisaannik aningaasaqarnikkut suliffeqarfimmut iluaqutaasinnaanerit, aammalu pigisat nalillit nalinga tutsuigartumik nalilernerqarsinnaappat.

Pisussaaffit oqimaatigiissitsinerit ilanngunneqartarput ilimagineqarsinnaappat tamatumani siunissami aningaasaqarniarnikkut iluaqutissartaasa suliffeqarfimmut ilanngaatigineqarnissaanera, aamma pisussaaffiup nalinga tutsuigartumik nalilernerqarsinnaappat.

Ilanngussinermi siullermi pigisat nalillit aamma pisussaaffit pisiarinerannu akiviit tunngavagalugu nalilernerqartarput. Ilanngussinerup siullerup kingornatigut naliliutit aamma pisussaaffit nalilernerqartarput naatsorsuutini kisisisit ataasiakkaat pillugit matuma kingulianiittuni allaaserineqartut.

Ilanngussinermi aamma naliliineri annaasaqaatit aamma nalorninartorsiorfiusinnaasut siumut takorloorneqarsinnaasut isiginiarneqartarput, ukiuortumik nalunaarusiap saqqummiunneqannginnerani takuneqarsinnaasut, kiisalu pissutsit taamaannerat imaluunniit taamaannginnerat ullormi oqimaatigiissitsiffiusumi tamanna uppersarneqarpat.

Pigisat nalillit sanaartugaanngitsut aamma sanaartukkanik pigisat nalillit tigussaasut naatsorsuutit nalingi ukiut tamaasa misissorneqartarput, taamaaliornikkut aalajangerniarlugu nalingisa apparnissaannut ilimanartoqarneris, tassa nalinginnaasumik nalikilliliinerup erserineqartarput sarniatigut.

ILANNGAASEEREERLUNI KAAVIAARTITAT

Ilanngaaseereerluni kaaviaartitanut ilaapput tunisat pisisartunut akiligasiisutigineqarsimasut, aammattaq kaaviaartitsinerit pingaarnermut attuumassuteqanngitsut, tassaasut sullissinissamik isumaqatigiissut tunngavagalugu akilerneqartut, akitsuutit aamma kaaviaartitsinerit allameersut.

IMMIKKUT ITTUMIK INISSITAT

Immikkut ittumik inissitanut ilaapput isertit aamma aningaasartuutit tassaasut pisut suliffeqarfup nalinginnaasumik ingerlatsineranum attuumassuteqanngitsumik pilersimasut, taamaattumillu uteqqiattumik pisanissaat naatsorsuutigineqarsinnaanatik.

SANAARTUKKANIK PIGISAT NALILLIT AAMMA PIGISAT NALILLIT SANAARTUGAANNGITSUT

Sanaartukkanik atortuulersitsineri ileqqoq pingaarneq tassaavoq sanaartugaq atulernerqartut isigineqartarpoq qaammammi tassani atornerqalerfiani, tamatumalu kingornatigut nalikilliliineq aallartitarpoq.

Sanaartukkat misillitaalluni suliniutit isigineqartut, tassaasut piffissami atornerqalerfimminni sanaartukkanut aningaasaliissuteqarnermi imminnut akilersinnaanngitsut, aningaasartuutit allanneqartarput.

Atortut assakaasullit aamma pequtit pissarsiarineqarnerannit qaammatip tullianit nalikillilernerqarnerat aallartitarpoq.

Iluutit aamma maskiinat qanoq sivisutigisumik atornerqarsinnaanerannut ilimagisaq naapertorlugu nalikillilernerqartarput.

Atortut IT-mut tunngasut pisiarinerqartut nalinginnaasumik aningaasartuutit allanneqartarput, imaanngippat taakku IT-mi suliniutit ataatsimoortumut annertunerisumut ilanngunneqarsimallutik ilimagineqarsinnaappallu ukiumi arlaqarnerisunni atornerqarnissaat, taamaattoqartillugu naliliutit sanaartugaanngitsunut ilanngulugit naatsorsorneqartarput.

Ukiut tamaasa assigiimmik nalikilliliisoqartarpoq tamatumunnga tunngaviusarpoq pigisat nalillit piffissami qanoq sivisutigisumi atornerqarsinnaanerit tunngavagalugu naliliineq:

Iluutit aamma sanaartukkat siaruarterinerit

aqutit ilanngulugit:

Angallannerit atortut aamma maskiinat:

IT-mi suliniutit aamma ERP-mut software (programmit):

Ukiut 5-80

Ukiut 4-10

Ukiut 3-5

Pigisat naliliutit 50.000 koruunit ataallugit pisiarineranni nalillit ukiumi pisiarinerqarfianni naatsorsuutit tamakkerlugit aningaasartuutit ilanngunneqartarput.

NALEQQUSSAANERMIK SULIAQARNEQ

Ukiuortumik naatsorsuutit angusat ilanngaasereerluni kaaviaartitsinerit +/- 2,5 procentimik annertuneruppat, tamatumani kingunerissavaa suliffeqarfup sanaartugaataasa tamarmik nalingisa apparsimanerannik misissuinissaq, tassa sumiiffinni tamani aamma atortorisap suunera tunngavagalugu tamatumani anguniarlugu sanaartukkat sorliit, naleqqussaanermik pissutissaqartitsinerit. Naatsorsuineri suliffeqarfup aningaasartuutai tamarmik aamma suliffeqarfup tamarmiisup kaaviaartitsinera ilanngunneqartarput. Allannuutit sananeqarnerannut tunngasuusinnaasut aammattaq pisut immikkut illuinnartut ataavartussat isigineqarsinnaanngitsut taamaallaat naleqqussarneqassapput.

Naleqqussaanermik naatsorsuinerit allaavigineqartut tassaapput "Innaallagissamut, imermut ataatsimoortumillu kiassarnermut il.il. akigititit aalajangersaasarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 22, 22. december 2017-imeersumi", kapitali 3-mit 7-mut Nukissiorfiit immikkoortukkuutaanut aningaasartuutaanik naatsorsuineq aamma aggu-aassinerit naatsorsuutit. Immikkoortukkuutaanut aningaasartuutit ukiut kingullit pingasut aningaasartuutit agguaqatigiissillugit.

Atortut ataasiakkaanut aamma nioqqutissianut ataasiakkaanut nioqqutissiornermut aningaasartuutit atorqartut atortup kaaviiartitsinermit pilersitsinnaanermut piginnaasaanut sanillunneqartarpoq agguaqatigiisitsilluni akigititassat aalajangikkat piviusut aallaavigalugit. Akigititassat aalajangikkat agguaqatigiisitatut naatsorsukkat taamatuttaaq allannguutit sananeqarnerannut tunngasuusinnaasut naleqqussarneqartarput soorlu sullissinissamut isumaqatigiissummut akiliutip allannguutaa, tamanna akigititassat aalajangikkat qaffannerannut naatsorsorlugu ilanngunneqartarpoq.

Suliffeqarfiup atortui sinneqartoorutinin pilersitsisartut tamarmik atortunut amigartooruteqarfiusunut tapiissuteqartutut isigineqartarput. Tamatumani isiginiarneqartarpoq ukiuni kingullerni pingasuni agguaqatigiisitsineq matuma siuliani nioqqutissiornermut aningaasartuutit tunngasumut sanilluissilluni.

Taamaaliornikkut naatsorsuutit pilersinneqassapput sumiiffimmut aalajangersimasumut aamma nioqqutissiap suuneranut aalajangersimasut, tassani takuneqarsinnaavoq Nukissiorfiit sumi sinneqartooruteqarnerisut imaluunniit amigartooruteqarnerisut ukiumi pineqartumik aamma ukiut siuliani marlunni sukiumoortumik naatsorsuutit aallaavigalugit. Agguaaasinermit naatsorsuutit ilanngussat ilanngunneqarput.

Imaappat ukiut pingasut ingerlanerini ingerlatsinerit sinneqartooruteqarfiusartut aamma amigartooruteqarfiusartut akornanni oqimaaqatigiittoqarluni, tamanna imatut paasillugu +/- 2,5 % ukiut pingasut kingullit agguaqatigiisitsilluni ilanngaasereerluni kaaviiartitsinerimi, taava sanaartukkanut naliliutinut tunngatillu nalingisa apparsimanerannik misissuisoqassanngilaq imaluunniit naleqqussaasoqassanngilaq.

Taamaaliornikkut qulakkeerneqassaaq suliffeqarfiup sanaartukkanik naliliutaanik qitiutitsineq qulakkeerneqassaaq suliffeqarfiup aqqissuusaanermigut isertitaqarnissamut piginnaasaqarnerata aamma aqqissuusaanermigut aningaasartuutaasa qaffasissusiisa tungaanit isiginnilluni.

NALINIK APPARTITSINERNIK SULIAQARNEQ

Matuma siuliani allaaserineqartutut annertunerusumik amigartooruteqartarput taava tamatumani kingunerissavaa sumiiffinni amigartooruteqarfiusuni sanaartukkatigut naliliutit nalinginik appartitsineq nutaaq, kiisalu tamanna naatsorsuutit angusanut sunniuteqassaaq.

NALINIK QAFFATITSINERNIK SULIAQARNEQ

Sinneqartooruteqarnerup matuma siuliani naatsorsuutit angusat nikisinnaanernannit annertunerusup kingunerissavaa naliliutit, 2018-ip aallartinnerani naliutit nalingannik misissuinerimi iluarsiiffigineqarsimasut, aamma maannakkut naatsorsuutini allanneqarsimasunit annertunerusumik naleqartutut ilimagineqarsinnaasut, taakkua pisiarinerqarnerminni naliviit tikillugu nalingat qaffanneqassaaq. Nalinik qaffatsitsineq ingerlanneqassaaq nalinik appartitsinerup sunniutaata ataatsimoortumik amigartooruteqarnissamik kinguneqannginnissaa tikitselugu, kiisalu 2018-ip aallartinnerani ammut iluarsiissuteqarnerup qaangerneqannginnissaa tikillugu.

Nalinik qaffatsitsineq aamma siusinnerusukkat sanaartukkanut aningaasaliissuteqarnerit appartitsinerit utertitsinerit appartitsinerit iluarsiisutit suliarineqassapput naatsorsuutit angusat nalunaarsorneqarnerannut sunniuteqanngitsumik.

NIOQQUTISSAT NIOQQUTISSIORNERMUT ATUGASSATUT UNINNGASUUTIT

Nioqqutissat nioqqutissiornermut atugassatut uninngasuutit pisiarinerqarnerini akiviit tunngavigalugit nalilerneqartarput, tassani atorqartarpoq agguaqatigiisitseriaaseq tikisinnissaannullu aningaasartuutit ilanngunneqartarlutik, taamaattorli orsussaag gasuulia orsussaavinni uninngasuutigineqartuq ilanngunnagu. Tamakku pisiarinerini akiviit tunngavigalugu nalilerneqartarput. Akinik appartitsinerimi tunineqarnerani ilanngaasereerluni nalinga tunngavigineqartarpoq, taanna pisiarinerani akianit appasinnerugaa ngat.

Orsussaag gasuulia aamma kingoraartissamaatit uninngasuutit toqqortat nalilerneqarneranni ilaatinneqarput, takuuk nioqqutissiornermut atugassat uninngasuutit pillugit nassuiaat.

TUNISINERMI PISASSARERIIKKAT

Tunisinermi pissareriikkat nalingat aalajangerneqartarpoq naliviit tunngavigalugit tassannga ilanngaatigineqarlutik annaasaqaateqarsinnaaneq pinngitsoorniarlugu illuartitat. Annaasaqaateqarsinnaanermut illuartitat naatsorsorneqartarput pisassareriikkat ataasiakkarlugit immikkut nalilerneqarnerat tunngavigalugu.

ANINGAASAT KAAVIAARNERISA NALUNAARSORNEQARNERAT

Aningaasat kaaviiarnerisa nalunaarsornerat saqqummiunneqarpoq periseq toqqaannangitsoq naapertorlugu aningasallu kaaviiarnerannit takutinneqarput ingerlatsinermit, aningasaliissuteqarnermut aamma aningaasalersuinermit tunngasut, aammattaaq suliffeqarfiup ukiup aallartinnerani aamma naanerani aningaasaatai tigorianaanaat.

Aningaasat kaaviiarnerat ingerlatsinermit tunngasut naatsorsorneqarput ingerlatsinerimi naatsorsuutit angusat ingerlatsinermit allatat aningaasaanngitsut, ingerlatsinermit aningaasatit allannguutaat aammattaaq Namminersorlutik Oqartussanit ingerlatsinermit tapiissutit naatsorsuutit inernerani ilanngunneqarsimanngitsut iluarsiissutugalugit.

Aningaasat kaaviiarnerat ingerlatanut aningaasalersuinermit tunngasunut ilaapput naliliutinik sanaartukkanik aamma naliliutinik sanaartugaanngitsunik pisinermit aamma tunisaqarnermut atatillugu akiliutigineqartut.

Aningaasat kaaviiarnerat ingerlatanut aningaasalersuinermit tunngasunut ilaapput taarsigassarsiat, taarsigassarsianut ernialersukkanut naafferartumik akiliutit aamma Namminersorlutik Oqartussani aningaasanik tigusinnaanermik piginnaatitaaffiup allannguutaa.

Aningaasat tigorianaanaat tassaapput suliffeqarfiup aningaaserivimmi uninngasuutai aamma aningaasat karsiniittut.

KISITSISIT NAJOQQUTASSAT

Kisitsisit najoqqutassat Den Danske Finansanalytikerforeningip "Anbefalinger og Nøgletal" ilitersuutai tunngavigalugit suliarineqarput. Innersuusutigineqarpoq kisitsisit pingaarnerit aamma najoqqutassat allattorsimaffiat kisitsisinik najoqqutassanik ataasiakkaanik naatsorsueriaatsimut tunngatillugu.

Kisitsisinut najoqqutassanut kisitsinermit atorqartartut (formelit):

Aningaasaatit sinneqartoorutit sunniutaat	Ingerlatsinerimi angusat kaaviiartitsinerup katinnerata agguaqatigiissinnera %-nngorlugu
Akisiisinaasuseqarneq	Namminerisamik aningaasaatit kaaviiartitsinerup katinnerata agguaqatigiissinnera %-nngorlugu

NAATSORSUUTITIGUT ANGUSAT NALUNAARSORNEQARNERAT

(1.000 kr.)	2019	2018
Ilanngaaseereerluni kaaviiartitat		
Innaallagissamik nioqquteqarneq	417.540	433.897
Imerk nioqquteqarneq	73.693	71.372
Kiassaanermik nioqquteqarneq	152.899	168.379
Kiammik sinneruttumik nioqquteqarneq	316	317
Ilanngaaseereerluni kaaviiartitat allat	104.937	107.936
Ilanngaaseereerluni kaaviiartitat katillugit	749.385	781.901
Nioqqutissat nioqqutissiornermi atukkat	(178.806)	(196.159)
Matusissutissat	570.579	585.742
Aningaasartuutit aalajangersimasut		
1 Sulisoqarnermut aningaasartuutit	(191.497)	(174.927)
Aningaasartuutit aalajangersimasut allat	(179.814)	(193.842)
Aningaasartuutit aalajangersimasut katillugit	(371.311)	(368.769)
Erniat nalikilliliinerillu pitinnagit angusat	199.268	216.973
Naliliutinik nalikilliliinerit nalinillu appartitsineq	(122.959)	(126.987)
Erniat il.il. pinnagit angusat	76.309	89.986
Erniat		
Sanaartukkanut akiitsunut erniat	(81.184)	(85.308)
2 Erniat allat, ilanngaaseereerluni	(147)	(87)
Erniat katillugit	(81.331)	(85.395)
Immikkut inissitat pinnagit angusat	(5.022)	4.591
3 Immikkut inissitat, ilanngaaseereerluni	0	0
Ukiumi pineqartumi angusat	(5.022)	4.591
Naatsorsuutigut angusat nuunneqartut	(5.022)	4.591

OQIMAAQATIGIISSITSINEQ

Pigisat nalillit

(1.000 kr.)		2019	2018
Pigisat nalillit			
Pigisat nalillit sanaartugaanngitsut			
4	Qarasaasiani programmit (software)	484	1.451
5	Software ineriartortinneqartut	0	0
	Pigisat nalillit sanaartugaanngitsut katillugit	484	1.451
Pigisat nalillit sanaartugaanngitsut katillugit			
6	Illuutit aamma sanaartukkat	2.743.018	2.681.542
7	Sanaartukkat sulii sanaartorneqartut	80.421	69.998
8	Assartuinermi atortut aamma pequtit	17.965	21.761
	Sanaartukkanik pigisat tigussaasut katillugit	2.841.404	2.773.301
	Pigisat nalillit sanaartukkat katillugit	2.841.888	2.774.752
Kaaviiartitsinermi naliliutit			
Nioqutissat nioqutissiornermi atugassat			
9	Quersuarni uninngasuutit	82.792	83.297
	Nioqutissat nioqutissiornermi atugassat katillugit	82.792	83.297
Pisassareriikkat			
10	Tunisaqarnermi aamma sullissinermi pisassareriikkat	130.111	129.606
	Landskarsimit pisassareriikkat	0	24.766
11	Pisassareriikkat allat	63	324
	Piffissamut killilerlugit inissitat	0	0
	Pisassareriikkat katillugit	130.174	154.696
Aningaasat tigorianaanaat pigeneqartut			
	Aningaasat tigorianaanaat	13.500	8.603
	Kaaviiartitsinermi naliliutit katillugit	226.466	246.596
	Pigisat nalillit katillugit	3.068.354	3.021.348

OQIMAAQATIGIISSITSINEQ

Akiitsut

(1.000 kr.)		2019	2018
Namminerisamik aningaasaatit			
	Aningaasaliissutit aalajangersimasut	37.160	37.160
12	Sanaartukkanik pigisat nalinginik iluarsiiissutit	905.940	905.940
13	Angusat nuunneqartut	428.062	433.084
	Namminerisamik aningaasaatit katillugit	1.371.162	1.376.184
Akiitsut pisussaaffigisat			
Akiitsut piffissami siviluuni akilersugassat			
14	Akiitsut piffissami siviluuni akilersugassat	1.527.262	1.479.960
	Akiitsut piffissami siviluuni akilersugassat katillugit	1.527.262	1.479.960
Akiitsut piffissami sivikitsumi akilersugassat			
14	Akiitsut siviluuni akilersugaat ilaat sivikitsumi akilersugaat	72.380	64.880
	Nunatta Karsianut akiitsut allat	3.648	0
	Sulinngiffeqarnersiutit aamma aningaasarsiat akiligassat	22.936	20.246
	Nioqqutissanik aamma sullissinernik pisisarfiit	39.114	58.288
	Akiitsut allat	31.852	21.790
	Piffissamut aalajangersimasumut inissitat	0	0
	Akiitsut piffissami sivikitsumi akilersugassat katillugit	169.930	165.204
	Akiitsut katillugit	3.068.354	3.021.348
15	Pisussaaffusinnaasut aamma isumaqatigiissuteqarnikkut pisussaaffiit		

ANINGAASAT KAAVIAARNERISA NALUNAARSORNERAT

	(1.000 kr.)	2019	2018
	Ukiumi pineqartumi angusat	(5.022)	4.591
	Sanaartukkanik nalilinni nalikilliliinerit nalinillu appartitsinerit	122.959	126.987
	Ingerlatsinermut aningaasaatit allannguutaat	(6.162)	33.475
16	Ukiumi pineqartumi ilanngaaseereerluni	0	0
	Ingerlatsinerup aningaasanut tigorianaannut sunniutaa	111.775	165.053
	Sanaartukkanik nalilinnik pisineq	(190.761)	(190.466)
	Sanaartukkanik nalilinnik tunisaqarneq	667	222
	Aningaasaliissuteqarnerup aningaasanut tigorianaannut sunniutaa	(190.094)	(190.244)
16	Piffissami sivilisuumi akilersugassatut taarsigassarsiat	117.000	78.400
16	Piffissami sivilisuumi taarsigassarsiat akilerneqartut	(62.198)	(60.479)
16	Aningaasanik tiguisinnaatitaanerup allannguutaa	28.414	787
	Aningaasaliinerup aningaasanut tigorianaannut sunniutaa	83.216	18.708
	Ukiumi pineqartumi aningaasanut tigorianaannut katillugit sunniutaasoq	4.897	(6.483)
	Aningaasat tigorianaannaat 1. Januaari	8.603	15.086
	Aningaasat tigorianaannaat 31. Decembari	13.500	8.603
	Aningaasanut tigorianaannut ilaapput:		
	Karsimi uninngasuutit	1	1
	Aningaaserivimmi uninngasuutit	13.499	8.602
	Aningaasat tigorianaannaat katillugit	13.500	8.603

NASSUIAATIT

(1.000 kr.)	2019	2018
1 Sulisoqarnermut aningaasartuutit		
Nukissiorfiit ingerlaavartumik pensionisianik akilersuinissaminut pisussaaffeqanngilaq.		
Sulisoqarnermut aningaasartuutit imatut immikkoortiterneqarsinnaapput:		
Qaammammusiat aamma aningaasarsiat	179.070	161.811
Sulisoqarnermut aningaasartuutit allat	19.283	17.483
Sanaartornermi suliassanik nammineq suliaqarneq	(6.856)	(4.367)
Sulisoqarnermut aningaasartuutit katillugit	191.497	174.927
Direktionimut akissarsiat sooraarnerussutisiassat il. il. ilanngullugit	1.500	1.209
Nukissiorfiit 2019-imi qaammammusiallit aamma nalunaaquttap akunnermusiallit 405-it piffissaq tamaat sulisuusutut (ukiumut suliffiusumut naatsorsorlugit) sulisorivai, 2018-imili 395-iullutik.		
2 Erniat allat, ilanngaaseereerluni		
Erniat isertitat aningaaseriviit	0	0
Erniat akilikkat Nunatta Karsia	(32)	0
Erniat akilikkat aningaaseriviit	(72)	(32)
Erniat akilikkat assigiinngitsut	(43)	(55)
Erniat allat katillugit	(147)	(87)
3 Immikkut ittumik inissitat, ilanngaaseereerluni		
Ukioq 2016-imi immikkut ittumik 2,3 mio. kr.-inik immikkut aningaasartuuteqarpoq. Tamatuma kingornatigut immikkut inissitaqartoqanngilaq.		
Immikkut ittumik isertitat	0	0
Immikkut ittumik aningaasartuutit	0	0
Immikkut ittumik inissitat katillugit	0	0

(1.000 kr.)		2019	2018
4	Pigisat nalillit sanaartugaanngitsut		
	Pisierineranni nalingat katillugit		
	Ukiup aallartinnerani	44.317	44.317
	Ukiup aallartinneranut iluarsissut	0	0
	Ukiumi pineqartumi ilassutit	0	0
	Ukiumi pineqartumi ilanngaait	0	0
	Pisierinerini nalingat ukiup naanerani katillugit	44.317	44.317
	Nalikilliliinerit aamma nalinik appartitsinerit		
	Ukiup aallartinnerani nalikilliliinerit	(42.866)	(28.291)
	Ukiumi pineqartumik nalikilliliinerit	(967)	(14.575)
	Nalikilliliinerit utertitat ukiumi ilanngaataasunit	0	0
	Ukiup naanerani nalikilliliinerit aamma nalinik appartitsinerit	(43.833)	(42.866)
	Naliliussatut allanneqartut 31. decembari killigalugu	484	1.451
5	Pigisat nalillit sanaartugaanngitsut ineriartortinneqartut		
	Pisierineranni nalingat katillugit		
	Ukiup aallartinnerani	0	0
	Ukiumi pineqartumi ilassutit	0	0
	Sanaartukkat suliaralugit naammassineqartut	0	0
	Naliliussatut allanneqartut 31. decembari killigalugu	0	0

NASSUIAATIT

(1.000 kr.)	2019	2018
6 Illuutit aamma sanaartukkat		
Pisierinerini nalingi katillugit		
Ukiup aallartinnerani	7.257.342	7.073.059
Ukiup aallartinnerani iluarsiissut	0	0
Ukiumi pineqartumi ilassutit	176.806	199.684
Ukiumi pineqartumi ilanngaait	(79.313)	(15.401)
Ukiup naanerani pisierinerini nalingi katillugit	7.354.835	7.257.342
Nalikkilliliinerit aamma nalinik appartitsinerit		
Ukiup aallartinnerani nalikkilliliinerit aamma appartitsinerit	(4.575.800)	(2.858.937)
Nalinik appartitsineq, ukiup aallartinnerani iluarsiissut	0	(1.625.034)
Ukiumi pineqartumi nalikkilliliinerit	(115.330)	(106.103)
Nalikkilliliinerit nalinik appartitsinerit utertitat ukiumi ilanngaataasunit	79.313	14.274
Ukiup naanerani nalikkilliliinerit aamma nalinik appartitsinerit	(4.611.817)	(4.575.800)
Naliliussatut allanneqartut 31. decembari killigalugu	2.743.018	2.681.542
7 Sanaartukkat sulii sanaartorneqartut		
Ukiumi pineqartut ilassut 191,6 mio. kr. nammeneq suliarisanut ilaavoq 6,9 mio. kr. 2018-imi nammeneq suliarisat naleqarput 4,4 mio. kr. katillugit ilassutaasunit 207,5 mio. koruuniusunit		
Pisierinerini nalingi katillugit		
Ukiup aallartinnerani	69.998	88.733
Ukiup aallartinnerani iluarsiissut	0	0
Ukiumi pineqartumi ilassutit	191.576	207.475
Sanaartukkat naammassineqartut	(176.806)	(199.684)
Sanaartukkat naammassineqartut ingerlatsinerit ilanngunneqartut	(4.347)	(26.526)
Naliliussatut allanneqartut 31. decembari killigalugu	80.421	69.998

(1.000 kr.)	2019	2018
8 Assartuinnermi atortut aamma pequtit		
Pisierinerini nalingi katillugit		
Ukiup aallartinnerani	82.695	76.526
Ukiup aallartinnerani iluarsiissut	0	0
Ukiumi pineqartumi ilassutit	3.532	9.517
Ukiumi pineqartumi ilanngaait	(3.968)	(3.348)
Ukiup naanerani pisierinerini nalingi katillugit	82.259	82.695
Nalikkilliliinerit aamma nalinik appartitsinerit		
Ukiup aallartinnerani nalikkilliliinerit	(60.934)	(58.877)
Ukiumi pineqartumi nalikkilliliinerit	(7.251)	(5.405)
Nalikkilliliinerit utertitat ukiumi ilanngaataasunit	3.891	3.348
Ukiup naanerani nalikkilliliinerit aamma nalinik appartitsinerit	(64.294)	(60.934)
Naliliussatut allanneqartut 31. decembari killigalugu	17.965	21.761
9 Nioqutissat nioqutissiornermut atugassat uninngasuutit		
Orsussaq	28.371	26.987
Uulia perrassaat	3.546	4.030
Kingoraartissat aamma atortussiat iluaqutissat	50.875	52.280
Katillugit	82.792	83.297
10 Tunisaqarnermi aamma sullissinermi pisassareriikkat		
<p>Ilanngaaseereernani kisitsit 136,6 mio. koruunit 6,7 mio. koruuninik naleqqussarneqarput akiligassallit akiligassaminnik akiliinissamut ilimanangitsut annaasaqarfiginissaannut matusissutissanut. Naleqqussaanerup taassuma assinga 2018-imi pisoq 7,0 mio. kr.-inik annertussuseqarpoq. Naleqqussaaneq akiligassallit akiligassaa pisoqaanerpaat kisitsisitaasa katinnerannit ilanngaatigineqarpoq</p>		
Pisoqaassusiisa immikkoortiterneqarnerat		
Ullut 0 - 30	120.436	106.648
Ullut 30 - ukiup affaanut	7.546	14.780
Ukiup affaanit - ukiumut ataatsimut	1.879	3.534
Pisoqaanerit	250	4.644
Katillugit	130.111	129.606
11 Pisassareriikkat allat		
<p>Allanneqartoq "Pisassareriikkat allat" taakku tassaanerupput qularnaveequsiissutit akilerneqarsimasut.</p>		

NASSUIAATIT

(1.000 kr.)	2019	2018
12 Sanaartugaatit nalinginik iluarsiissuteqarneq		
1998	1.831.067	1.831.067
2004	742.294	742.294
2005	(36.438)	(36.438)
2006	7.851	7.851
2007	(14.594)	(14.594)
2008	4.682	4.682
2009	2.882	2.882
2011	(6.770)	(6.770)
2018	(1.625.034)	(1.625.034)
Katillugit	905.940	905.940

13 Naatsorsuutitigut angusat nuunneqartut		
Ukiuni siulliini nuunneqartut	433.084	428.493
Ukiumi pineqartumi angusat nuunneqartut	(5.022)	4.591
Landskarsimit aningaasaliissutit		
Ukiumi pineqartumi sanaartornermut tapiissutit	0	0
Ukiumi pineqartumi ilanngaaseereerluni aningaasaliissutit	0	0
Katillugit	428.062	433.084

14 Akiitsut sivisuumi akilersugassat ukiut 5-it qaangiunnerini akiligassanngortussat		
Akiitsut sivisuumi akilersugassat ukiut 5-it qaangiunnerini akiligassanngortussat 1.263 mio. kr. annertussuseqarput. 2018-imi aningaasat 1.230 mio. koruuninik amerlassuseqarput		

15 Pisussaaffinngorsinnaasut/pisassareriikkat aamma isumaqatigiissuteqarsimanikkut pisussaaffit		
Sulisut suliinnaarnerannut atatillugu pequtit assartorneqarnissaannut pisussaaffit nalunaarsorneqanngillat.		

Isumaqatigiissuteqarsimanikkut pisussaaffit malunnaateqarluartut:

Ingerlaavartumik isumaqatigiissuteqarsimanikkut pisussaaffit sanaartornermi suliniutinut tunngasut isumaqatigiissutigineqartarput, tamakku Aningaasaqarnermut Inatsit aqqutigalugu aningaasalersorneqartarput, imaluunniit Namminersorlutik Oqartussanit sanaartornermut suliniutinik nammineq aningaasalersuinissamut akuersissuteqartoqarsimatillugu.

Nukissiorfiit ingerlaavartumik sanaartorfigissaalluni ataatsimoortumik suliniutinut kommunit suleqatigalugit peqataasarpoq, taakkunani ataatsimoortumik aningaasartuutit avinneqarnissaat isumaqatigiissutaasarpoq. Suliani taakkunani kinguartsinerit pisinnaasarput imaluunniit suliarinninnerni kukkunerit taakkua aningaasatigut sunniuteqarsinnaasarput. Nukissiorfiit suliamik taamatut ittumik 2018-imeersumik ingerlatsivoq, taanna pisussaaffinngorsinnaasunut tunngatinneqarpoq 5 mio. kr.-inik nalilik.

(1.000 kr.)	2019	2018
16 Landskarsimut tassanngaanniillu akilikkat		
Nukissiorfinnit Landskarsimut akilikkat		
Taarsigassarsianut sivisuumi akilersugassanut taarsikkat	62.198	60.479
Sanaartornermut taarisagassarsianut erniat	81.184	85.308
Aningaasanik tiguisinnaatitaanermut erniat	32	0
Landskarsimi DAU-mut pitsaasumik sunniutaasut	143.414	145.787
Aningaasanik tiguisinnaatitaanerup allannguutaata katinnera	0	0
Landskarsimi aningaasanut tigorianaannarnut pitsaasumik sunniutaasut	143.414	145.787
Landskarsimit Nukissiorfinnut akilikkat		
Ukiumi pineqartumi ilanngaaseereerluni tapiissutit	(64.955)	(72.730)
Sanaartornermi suliniutinut tapiissutit	0	0
Piffissami sivisuumi akilersugassat taarsigassarsiarineqartut	(117.000)	(78.400)
Aqqusinermi qullernut Landskarsimit akiliutit	(7.142)	(4.258)
Landskarsimi DAU-mut pitsaanngitsumik sunniutai	(189.097)	(155.388)
Aningaasanik tiguisinnaatitaanerup allannguutaata katinnera	(28.414)	(787)
Landskarsimi aningaasanut tigorianaannarnut pitsaanngitsumik sunniutaasut	(217.511)	(156.175)
Nukissiorfiit Landskarsimi ilanngaaseereerluni DAU-mut sunniutaat	(45.683)	(9.601)
Nukissiorfiit Landskarsimi ilanngaaseereerluni aningaasanut tigorianaannarnut sunniutaat	(74.097)	(10.388)
Ingerlatsinermi naatsorsuutitigut angusat Landskarsimi najoqqutassat malillugit		
Naatsorsuutitigut angusat nalunaarsornerat malillugit angusat	(5.022)	4.591
Nammineq aningaasalersuilluni pigilikkanut tunngatillugu iluarsiiisutit	(73.761)	(112.066)
Nalikkiliinerit aamma sanaartornermut taarsigassarsianik taarsersukkat assigiinngissutaannut iluarsiiisut	61.350	65.604
Naatsorsuutitigut angusat Landskarsimi najoqqutassat malillugit	(17.433)	(41.871)
Ukiumi pineqartumi ilanngaaseereerluni aningaasaliisutit	0	0
Ukiumi pineqartumi atuinikinneruneq atuinernerluunniit	(17.433)	(41.871)
Ukiup naanerani illuartitat	5.288	22.721

NASSUIAATIT

(1.000 kr.)

17 Sumiiffiit ataasiakkaarlugit angusat kiisalu innaallagissap, erngup aamma kiassaanerup nioqutigineqarnerisa immikkoortiternerat

	Sinneqartoorut	Amigartoorut		
ILLOQARFIK/ NUNAQARFIK	INNAALLAGIAQ	IMEQ	KIASSAANEQ	KATILLUGIT
Nanortalik	-6.045	-921	45	-6.921
Aappilattoq	-623	-160	-	-783
Narsaq Kujalleq	-637	-144	-	-781
Tasiusaq	-571	-510	-	-1.081
Ammassivik	-709	-223	-	-931
Alluitsup Paa	-1.467	-537	-	-2.004
Qaqortoq	2.919	-293	746	3.373
Saarloq	-438	-100	-	-538
Eqalugaarsuit	-761	-627	-	-1.388
Qassimiut	-499	-154	-	-653
Narsaq	5.487	-195	-49	5.244
Igaliku	-698	-404	-	-1.102
Qassiarsuk	-688	-133	-	-821
Paamiut	-6.272	1.120	2.067	-3.084
Arsuk	-1.345	-266	-	-1.611
Nuuk	96.614	4.931	31.073	132.617
Qeqertarsuatsiaat	-979	-142	128	-992
Kapisillit	-667	-149	-	-816
Maniitsoq	-7.263	377	2.821	-4.065
Atammik	-1.510	-716	-	-2.225
Napasq	-1.234	-563	-	-1.797
Kangaamiut	-2.139	-873	-	-3.012
Sisimiut	6.213	1.164	-1.364	6.013
Itilleq	-687	-42	-	-729
Sarfanguit	-1.279	-27	-	-1.306
Kangaatsiaq	-3.147	-271	-	-3.417
Attu	-823	-730	-	-1.553
Iginniarfik	-866	-861	-	-1.727
Niaqornaarsuk	-1.272	-211	-	-1.482
Ikerasaarsuk	-1.035	-108	-	-1.143
Aasiaat	-17.237	1.043	2.679	-13.516
Akunnaaq	-844	-211	-	-1.055
Kitsissuarsuit	-734	-162	-	-896
Qasigianguit	-5.494	-629	980	-5.143

(1.000 kr.)

nangitaq

**ILLOQARFIK/
NUNAQARFIK**

	INNAALLAGIAQ	IMEQ	KIASSAANEQ	KATILLUGIT
Ikamiut	-727	-168	-	-895
Ilulissat	5.800	1.329	-9.120	-1.991
Oqaatsut	-361	-115	-	-476
Qeqertaq	-1.190	-192	-	-1.382
Saqqaq	-1.249	-314	-	-1.563
Ilimanaq	-1.665	10	-	-1.655
Qeqertarsuaq	-3.856	-516	-	-4.372
Kangerluk	-435	-38	-	-472
Ummannaq	-11.963	-9.809	531	-21.241
Niaqornat	-522	-135	-	-657
Qaarsut	-794	-84	-	-878
Ikerasak	-754	-65	-	-820
Saattut	-645	-262	-	-907
Ukkusissat	-449	-317	-	-766
Illorsuit	-244	-	-	-244
Upernavik	-8.584	-3.723	-27	-12.335
Upernavik Kujalleq	-1.137	-325	-	-1.462
Kangersuatsiaq	-739	-246	-	-985
Aappilattoq	-987	-208	-	-1.195
Nutaarmiut	-676	-5	-	-681
Tasiusaq	-1.150	-1.214	-	-2.363
Nuussuaq	-998	-71	-	-1.069
Kullorsuaq	-1.202	-2.043	-	-3.245
Naajaat	-1.435	-1	-	-1.436
Innaarsuit	-878	-76	-	-953
Qaanaaq	-7.023	-3.296	934	-9.385
Savissivik	-907	-82	-	-989
Siorapaluk	-468	-414	-	-882
Qeqertat	-343	-388	-	-731
Tasiilaq	-74	134	-132	-71
Sermiligaaq	-1.261	-290	-	-1.551
Isortoq	-638	-183	-	-821
Kulusuk	-1.056	2	-	-1.054
Tiniteqilaaq	-766	-110	-	-876
Kuummiut	-1.501	-258	-	-1.759
Ittoqqortoormiit	-3.306	-228	-	-3.534
Katillugit	-10.908	-25.428	31.312	-5.023

AGGUAASSINERMUT NAATSORSUUTIT

Nukissiorfiit ukiumoortumik agguaassinermut naatsorsuutaani takuneqarsinnaavoq Nukissiorfiit innaallagissamik, imermik aamma kiassaanermik sumiiffinni ataasiakkaani nioqutissiornerminut sunik aningaasartuuteqartarnerisooq. Innaallagissamut, imermut aamma kiassaanermut nioqutissiornermut aningaasartuutini takuneqarsinnaavoq imermut m³-imut ataatsimut, innaallagissamut kWh-mut ataatsimut aamma kiassaanermut MWh-mut ataatsimut qanoq aningaasartuuteqartarneq. Nioqutissiornermut aningaasartuutitut ilaapput nioqutissiornermut atugasanut aningaasartuutit, sulisoqarnermut aningaasartuutit aamma ingerlatsinermut aningaasartuutit, nalikilliliinerit aamma erniat.

Aningaasartuutit sumiiffimmit sumiiffimmut assigiinngitsorujussuupput. Tamatumunnga ilaatigut patsisaavoq qanoq nioqutissiornerup assigiinngitsuunera, kiisalu sumiiffiit ilaanni tunisaqartarnerup assut appasinnera, tamanna pissutaalluni nioqutissiornermut aningaasartuutit qafasittarput. Aningaasartuutit annertuumik misikkarissuseqarput nioqutissiornermut aningaasartuutit naatsorsuinermut tunngatillugu, tassa sumiiffinni nukissiamik aamma imermik nioquteqarnerup annikitsuinaffafigisaani.

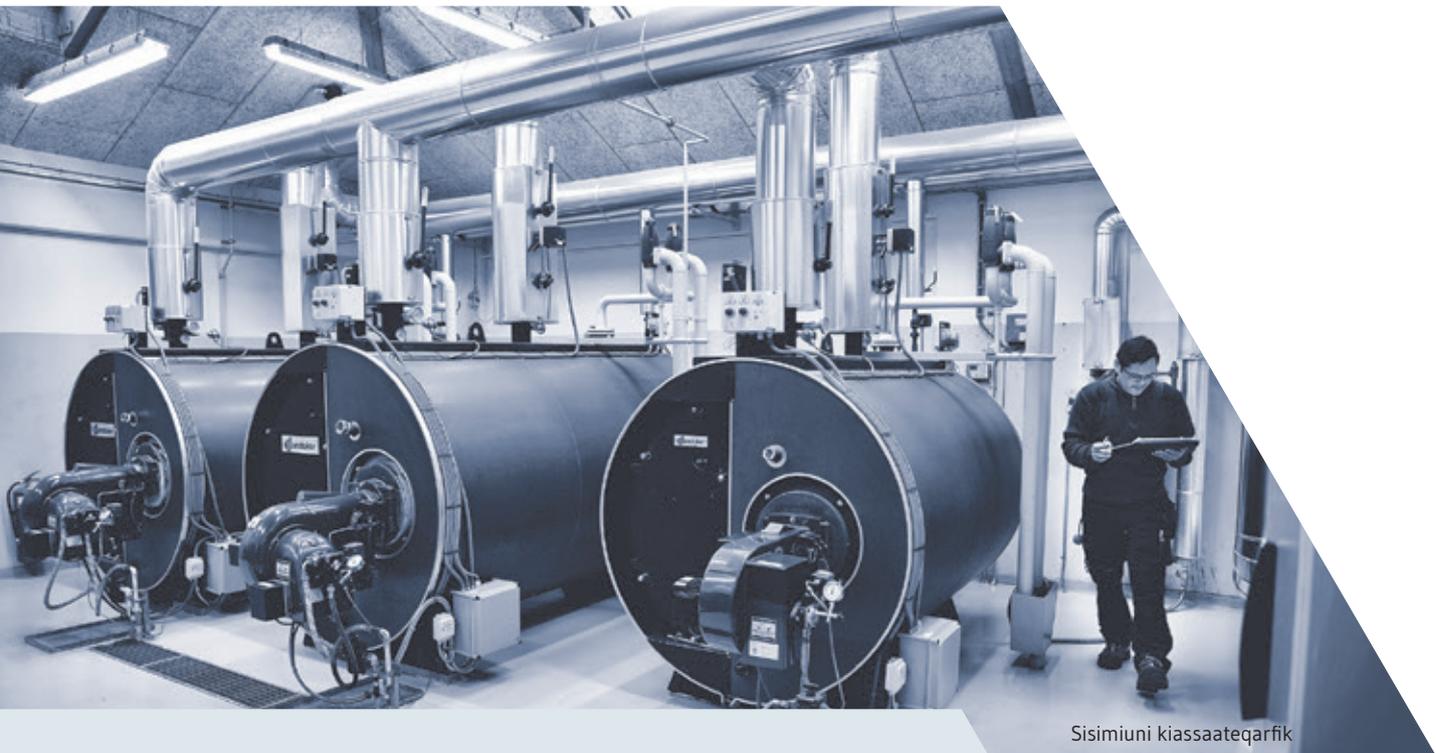
Nukissiorfiit atortuni sanaartukkat sullitat pisariaqartitaat tunngavilugit annertussusilertarpaat, tamanna malunniuttarpoq najukkami pisariaqartitsinermik naatsorsuutigisaq inoqtigiinni aamma inuusutissarsuutit ingerlatsisunit, taakkununga ilaapput aalisakkanik suliffissuit akut-

tunngitsumillu taakku nioqutissiorsinnaanerup annertussusissaanut tunngaviusarput. Ataatsimut isiginnilluni nioqutissiornermut atugassanut aningaasartuutit aamma pisariaqartitsineq imminnut ataqatigiipput, annertuumik ingerlatsinerup iluaqtai, tamanna ima paasineqassaaq inuaqatigiit akuttunngitsumik aalisakkanik suliffissuit pisariaqartitaannit iluaquserneqartarnerattut, naak tamanna nioqutissiorfinnik anginerusunik aalisakkanik suliffissuaqartinnagu kinguneqarsinnaagaluartoq.

Soornami 2018-imi 1,6 mia. koruuninik appartitsinerup agguaassinermut naatsorsuutit malunnaateqarluartumik allanngortitsivoq. Aningaasartuutit sanaartukkanut aningaasartuutaasimasunut ataqatigiinnerat atatiinnarniarlugu taamaaliornikkullu sumiiffinni ataasiakkaani nioqutissiornermut aningaasartuutiviit ersissinniarlugit, nioqutissiornermut aningaasartuutit naatsorsorneqarput naliusut appartinneqarsimanngitsut tunngavilugit, taamaalillutik aallaqqaataanit nalikilliliinerit nioqutissiornermut aningaasartuutit takutinneqartuni ilaapput.

Nunap assingani matuma kingulianiittumi illoqarfinni 2018-imi nioqutissiornermut aningaasartuutit takutinneqarput, tabelimilu takutinneqarlu- tik sumiiffinni tamani nioqutissiornermut aningaasartuutit, tassa Nukissiorfiit pilersuiffigisaani.

Agguaassinermut naatsorsuutit Nukissiorfiit ukiumoortumik naatsorsuutaannut ilaangillat aamma kukkunerisiorneqangillat.

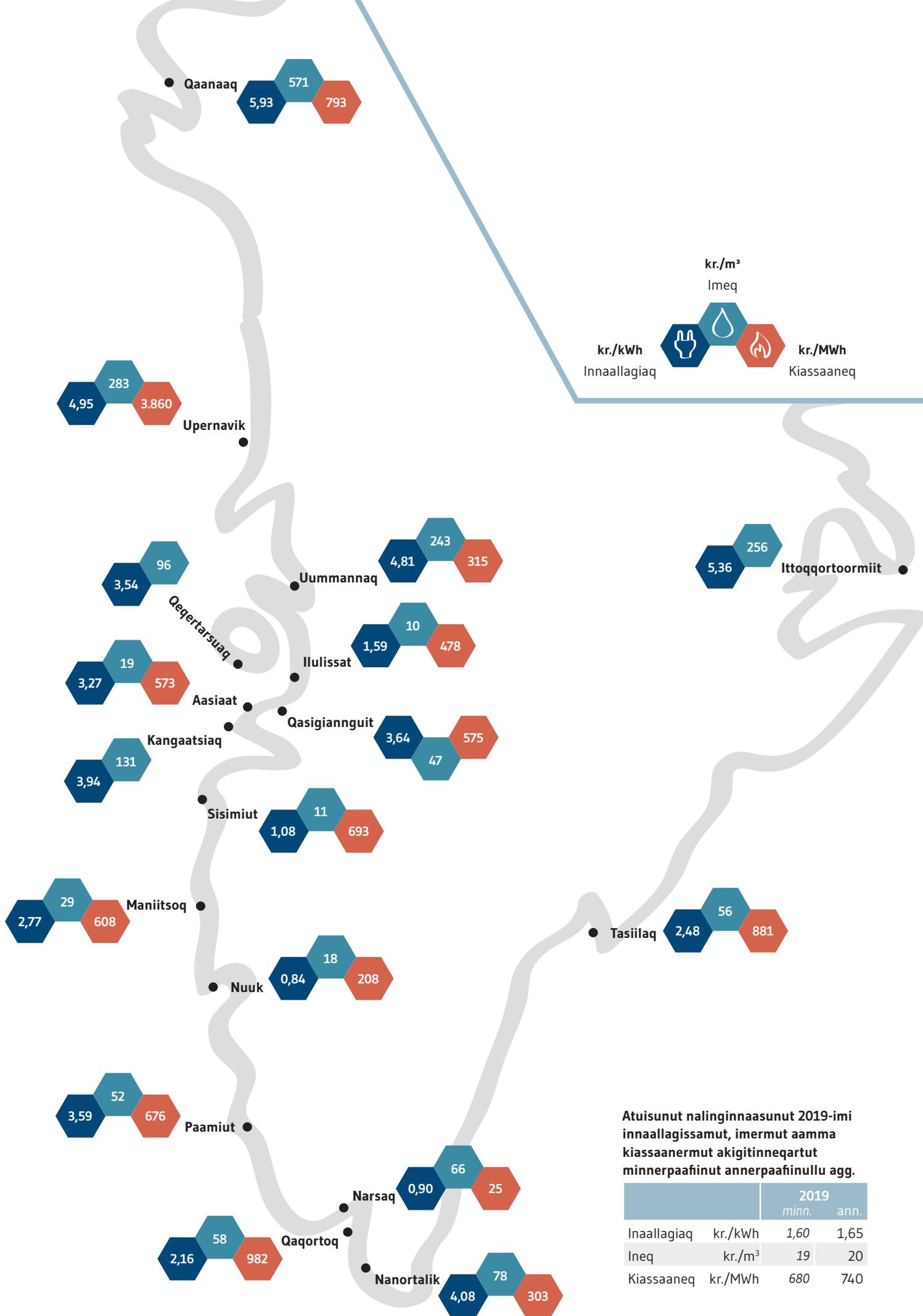

Sisimiuni kiassaateqarfik

ANNERTUNERUSUMIK ATUARIT

Paasissutissat amerlanerusut Nukissiorfiit nittatagaani aaneqarsinnaapput

www.nukissiorfit.gl/atuisunut-sullissivik/akit

Atuisunut nalinginnaasunut 2019-imi innaallagissamut, imermut aamma kiassaaneq akigitinneqartut minnerpaafinut annerpaafinullu agg.

		2019	
		minn.	ann.
Inaallagialaq	kr./kWh	1,60	1,65
Ineq	kr./m³	19	20
Kiassaaneq	kr./MWh	680	740

Innaallagialaq
kr./kWh

Imeq
kr./m³

Kiassaaneq
kr./MWh

	Innaallagialaq kr./kWh	Imeq kr./m ³	Kiassaaneq kr./MWh				
Nanortalik	4,08	77,58	303	Ilulissat	1,59	9,69	478
Aappilattoq	6,50	271,53		Oqaatsut	6,99	459,82	
Narsaq Kujalleq	6,97	1.296,23		Qeqertaq	3,99	219,11	
Tasiusaq	9,95	1.978,41		Saqqaq	4,32	126,67	
Ammassivik	10,92	1.252,35		Ilimanaq	6,37	168,12	
Alluitsup Paa	6,27	555,64		Qeqertarsuaq	3,54	94,57	
Qaqortoq	2,17	58,07	982	Kangerluk	13,82	577,40	
Saarloq	12,08	1.096,78		Uummannaq	4,81	242,98	315
Eqalugaarsuit	7,91	846,40		Niaqornat	8,18	530,26	
Qassimiut	7,62	239,63		Qaarsut	4,95	95,33	
Narsaq	1,71	65,78	25	Ikerasak	3,03	47,04	
Igaliku	12,34	542,34		Saattut	3,05	162,94	
Qassiarsuk	7,03	468,05		Ukkusissat	4,23	291,31	
Paamiut	3,59	52,24	676	Upernavik	4,95	283,15	3.860
Arsuk	6,22	392,13		Upernavik Kujalleq	4,74	173,72	
Nuuk	0,84	17,88	208	Kangersuatsiaq	8,72	690,90	
Qeqertarsuatsiaat	3,72	203,89	327	Aappilattoq	4,63	164,52	
Kapisillit	6,09	438,81		Nutaarmiut	21,60		
Maniitsoq	2,77	28,74	608	Tasiusaq	3,23	281,76	
Atammik	5,24	289,52		Nuussuaq	5,50	210,37	
Napasooq	10,31	1.077,95		Kullorsuaq	3,68	946,01	
Kangaamiut	5,14	256,68		Naajaat	28,87		
Sisimiut	1,08	10,92	693	Innaarsuit	3,40	158,65	
Itilleq	6,87	283,15		Qaanaaq	5,93	571,45	793
Sarfannuguit	4,36	424,32		Savissivik	10,93	1.365,98	
Kangaatsiaq	3,94	130,83		Siorapaluk	7,18	2.289,03	
Attu	4,85	293,09		Tasiilaq	2,48	55,74	881
Iginniarfik	9,80	2.157,72		Sermiligaaq	6,59	556,77	
Niaqornaarsuk	6,20	216,52		Isortoq	8,40	626,33	
Ikerasaarsuk	7,95	224,16		Kulusuk	4,73	85,83	
Aasiaat	3,27	19,39	573	Tiniteqilaaq	7,98		
Akunnaaq	6,71	228,68		Kuummiut	3,36	100,90	
Kitsissuarsuit	8,53	1.011,65		Ittoqqortoormiit	5,36	256,04	
Qasigiannuguit	3,64	46,50	575				
Ikamiut	6,81	487,06					

Suumiiffinni paasissutissanik ilanngussisoqarsimanngippat tamatumunnga pissutaavoq sumiiffimmi pineqartumi Nukissiorfiit nioqquteqannginnera.

